

המקח שער א ב והממכר

השער הראשון מה שהוא קרוי מכר ואיזהו דבר שיקרא מכר ושלא יקרא מכר ושער זה לכמה דרכים. הדרך הראשון עקרו של מקח ומומכר שאלם כותן ונוטל סיקח חפץ ויתן חפץ וישלם המכר וליה דין וליה דיין ודבר זה באכר אבל במתנה אינו כן. הדרך השני ניה שאלם כותן ונוטל ואינו קרוי מכר כגון הממשכן חפץ לחברו. הדרך הטלישי אתה מולא שאלם כותן חפץ ונוטל חפץ ואינו קרוי מכר ולא קנה אותו חפץ אלא להנאה שינה ממונו כגון שכירות בלי' שלהחר שיטלמו ימי שכירותו יחזרו הכלים לבעליהן. הדרך הרביעי אתה מולא שאלם מוכר חפץ והלוקח אינו עמו וקנה הלוקח את החפץ כגון שנעיד מוכר מעלמו ואומר כך וכך נטלתי מפלוני בהפץ זה דהא מעבד נפשיה כדגרסינן. (א) כותבים סטר ללוה אעפ"י שאין מלוה עמו. וחו גרסינן בצבא מליעא בפ"ק. (ב) כותבים סטר ללוה אעפ"י שאין מלוה עמו ואוקמה ר' חכי בשטרי הקנאה דהא מעבד נפשיה. הדרך החמשי אתה מולא פעמים שאלם מסלק עלמו מן החפץ שהוא שלו לא הוא וסולק ממונו ואף חברו לא קנה אותו כדגרסינן. (ג) האומר דין ודברים אין לי על סדה זו ואין לי עסק בה וידי מסולקת ממה לא אמר כלום דכי האי גוה לא מתנה יש צי ולא מקח ומומכר יש צו. והדרך הששי אתה מולא שאלם מוכר לחברו דבר יחיד הנוקח יכול לעשות בו כל מה שחפץ ולא לפנות בו אלא למה שקנה כגון הקונה מקום אחרו לספיד עם מיתו או כגון שקנה ממנו לאורה בלבד וכן הדומים להם כדגרסינן. (ד) המרזב אין לו חזקה ויש למקומו חזקה. וגרסינן. (ה) תו אמר עמואל ולאורה אפילו כל שהוא הוי חזקה:

השער השני מי הוא הדבר שיתקיים בו הממכר ומה הוא הדבר שלא יתקיים בו האכר ומתחלק לכמה דרכים. הדרך הראשון אין נוכר מתקיים אלא בדבר שיש בו משא דומיא דגוף אדם שיש בו ארך ורחב ועומק ושליפה יסודו' הללו אתה מולא בכל דבר שיש בו משא אבל כל דבר שאין בו משא אין מכר מתקיים בו כגון שאמר לו מכור לי עמידה מוכר לי ישיבה מכור לי הלוך אין הוכר מתקיים עד שיאמר לו מכור לי מקום עמידה מכור לי מקום ישיבה מכור לי מקום הלוך. ואם נפטך להקשות כי ימכר לך אחיך העברי שאין לך בגופו שום קניה

זהב	שער א	זר
לחצורו ופרטי סבי' שותף עמו ועמ"ש הסופ'	(ב) ז"צ דף קס"ז פ"ג ונלענ"ד י"ג לנרום דדברי רבינו כותבין סטר ומוכר אעפ"י שאין לוקח עמו וכן מלמדי נקילידי השערים שחבר רבינו:	(ג) ז"מ דף י"ג ע"ב:
בכתובת דף פ"ג ע"ב ד"ה קנו מיורו ומ"ש הראש	(ד) ז"צ דף נ"ט ע"ג:	(ה) כריתות דף ק"ד ע"ג ובגירסא שלפנינו האומר
שם ועיין מ"ש בה"ש פ"ג א' מליפומת:	שם דף נ"ט ע"ב:	
		MEKACH UMEMKAR.

המקח שער ב' והממכר

קניה הא גרסינן • (א) ואמרינן עבר עברי גופו קנוי • ותו אס נפסך להקשות שפיכות מיס והאורה היאך בקנות דהא לית זהו מטשא הא אמרי יס למקומו חזקה עקר המכר על המקום הוא שונה • ותו אס נפסך לומר הא קיימא לן • (ב) קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי ואס לא נקנה הגוף היאך קנה פירות יכולתא לסנוני לך דמקום הפירות מכור לו כדגרסינן • (ג) הכותב גכסיו לבנו לאחר מותו וכו' הכי קאמר גופא קני לך מיהוים פירא לאחר מיתה • ואוקימנא דקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי ונכח אמינא לך שמקום הפירות מסר לו כל זמן שהפירות מסועבדים לו כדגרסינן • (ד) ונכר דקל ושייר פירות לפכיו סייך מקום פירות ואעפ"י סיס לו מקום פירות אין יכול לעכב על צעל כקנין הגוף שלא ימכור הגוף לכל מי פירלה וכן צעל הגוף אינו יכול לעכב על צעל קנין הפירו' מלמכר אותן פירות למי פירלה לפי סקנינס תלוי הוה בזמן דוע כדגרסינן • (ה) מבר הלה מכורים עד שימות הבן מכר הבן מכורים לאחר שימות האב וכן כמי גרסינן • (ו) לענין עבר • המוכר עברו ופסק עמו על מנת שימכרו שלשים יום • ר' מאיר אומר ראשון ישנו בדנין יום או יומים מפני שהוה תחתיו • סבי אינו בדנין יום או יומים מפני שאינו תחתיו רבי יהודה אומר סבי ישנו בדנין יום או יומים מפני שהוה כספוי • דהסון אינו בדנין יום או יומים מפני שאינו כספו והלכה כר' יהודה משום דקבירא ליה קנין פירות נמו כקנין הגוף דנוי • הדרך השני אין נקח וממכר מתקיים אלא בדבר שהוא ככרף וידוע • אבל אם מכר דבר שהוא ידוע ועדין לא ככרף כדגרסינן • (ז) אין אדם מקנה דבר טלה בל לעולם וכגון אדם שאומר לחברו עובר בהמתו מכור לך עובר • טפחתו מכור לך לא אמר כלום כדגרסינן • (ח) לענין נטושים • האומר לחברו אס ילדה אשתך נקבה הרי זה נקודשת לי לא אמר כלום • אבל אם מכר השפחה עלמה לטם עובריה אי ממי בהמה לטם ולדויה אעפ"י שאין גוף הבהמה קנוי כיון שהמוכר בגוף הבהמה הוה ליה כאלו אומר לו מקום גידול הולדות אינו מוכר לך וקנה העוברים כדגרסינן • (ט) אצטעיל להו בהמה לעובריה מהו ואסיקנא לענין • נקנת קנה וא"ר ירמיה ח"ר אלעזר כגון ממכר לו טפחה לעובריה ולענין פירות אינן כמי גרסינן • (י"ד) אפינו למאן דאמר אדם מקנה דבר שלא בל לעולם • ה"מ כגון פירות דקל דעבידי דאחו • וזה דומה למה דאמרינן • (י"ח) מי שמכר גוף הדבר לדבר ידוע כגון מקום לטפיכות מיס • הדרך השלישי מי שמוכר דבר שאינו בידו ואותו הדבר הוא בעולם והוא הפקר כגון לבני מדבר ודגים שבים והדומה להם כמו שנתפס אין המכר מתקיים אלא אם אמר לו היום אבל לא אמר לו היום לא קנה כדגרסינן • (י"ב) זהו שתעלה גמולתי מכור לך לא אמר כלום • אבל

אס

זר שער ב' וזה

בזקי קני זכס לא הוצא סס דברי ר' ירמי' אמו ר' אלעזר וביקורס דכאי זינא מפורש צירושלמי פ סתת • כזמים ה"ל ופ"ק דקדושין ס' ד' ודברי ר"י אמר ד"ס מפסמי ונח מלמטי וכרמי הגלון אפמי מה' ישעי' ברנן זל"ל מק"ק ברעסלי בזנפ דק קל"ה אמר ר' ירמי' כגון • סקסס שפסס לשצבס ואולי לזה כיון רבינו :	<p>(ב) קדושין דף ט"ז ע"ב :
(ג) ז"ב דף קי"ו ע"ב :
(ד) סס דף קי"ז ע"ב :
(ה) סס דף קמ"ה ע"ב :
(ו) סס דף ק"ו ע"ב ומש"ר עד שימו' כגון מיצת כגון ט"ס :
(ז) ג"ק דף ל" ע"ב :
(ח) שו"ט כדגרסינן סו"ט ט"ס :
(ט) קדושין דף ס"ב ע"ב :
(י) טפסמי ונח מלמטי כן גמ"ס וברס כדוריס גרסינן • שיצטעיל למו בהמה למכרה פלי ונח ססיקנא דנענין</p>
<p>(א) ז"ט דף ל"ג ע"ב :
(ב) ג"מ דף סוף שער ח' :
(ג) ז"מ דף ט"ז ע"ב :</p>	

י"ג

אם אמר לו מה שתעלה מולדתי היום מכור לך דבריו קיימים ואמרינן מאי שנא רישא ומאי שנא ספיא ואמר ר' יוחנן משום כדאי חייו נמלאת אמה אומר שאפילו היום לא אהר כלום אלא משום תקנת דברי היינו. הדרך הרביעי מי שמוכר חפץ והוא בעולם והוא ציד אחר ובא אדם אחר ואומר אותו חפץ שהוא ציד פלו' לכשאקחנו אני אני מוכר אותו לך מעכשיו אעפ"י שקנאו אחר מיכן כיון שבשע' שמכרו לזה לא היה ברשותו אותו המכר אינו מתקיים כדגרסינן * (י"ג) אמר רב הונא אמר רב האונ' לחבירו שדה זו שאני לוקח לכשאקחה קנויה לך מעכשיו קנה אמר רבא מסכתרת מילתא דרב בשדה קתם אבל בשדה זו לא מי יומר דמזבני לה נהליה והאמר רב אפילו בשדה זו * מכדי רב כנונא אמרה לשונעיתיה כרבי מאיר דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם דתניא האומר לאמה הרי את מקודשת לי לאחר שאתבייר לאחר שאתביירי לאחר שאתהדר לאחר שתשתהרי לאחר שימות בעלך לאחר שתמות האוחז לאחר שיחלוץ יבמך ר' מאיר אומר מקודשת וח"ל אינה מקודשת והלכה כהכמים ודבר זה לא בא אלא לכתל ממוכר שמינו צידו שאעפ"י שקנאו אחר מיכן אין הממוכר מתקיים. הדרך החמישי מי שמוכר מה שראוי לו לירש מהביו ואביו עדין בעולם לא קנה לוקח אלא ח"כ אמר לו היום ולא מן הדין הוא זה אלא מפני תקנת תכריכין הוא כדי שלא יתבז' הנות כדגרסינן * (י"ד) מה שאירש מאבא מוכר לך לא אמר כלום * (ט"ו) דהיבא שהוא חולה ונטה למות וכבר נתיאשו נמנו והוא רוצה למכור אמר * (ט"ז) אביו אמר עס גמר מיתה ורבא אמר אחר גמר מיתה והלכה כרבא אפחוי לן מהבא שאעפ"י שהוא חולה ונטה למות וכבר נתיאשו נמנו לא קנה אלא אם כן מוכר לכבוד אביו וגרסינן * (י"ז) מה שאירש מאבא היום מוכר לך דבריו קיימים וא"ר יוחנן משום כבוד אביו בזמן שאין תכריכין ולרכי הקבר מוכנים אבל אם יש לו אין יכול למכור אלא לאחר מיתה. הדרך הששי מי שהלך למדינת הים או שנסבה ולא שממו עליו אם חי הוא אם מת ובא הקרוב הראוי ליורשו ומכר אין המכר מתקיים ולא עוד אלא אם רצה לירד לנכסיו אין מניחין אותו אלא צ"ד יורדי' לנכסיו ער שיחברר להם הדבר כדגר' * (י"ח) אהב' שבוי שנסבה רב אמר אין מורידים קרוב לנכסיו ושמואל אמר מורידים קרוב לנכסיו. ואמר' מתבי' ר' אלעזר ממשמע שב' והרגתי אתכם בחרב איני יודע שנסיהם אלהמות וצניהם יתומים אלא נולדו שנסיהם מצקשות לינשא ואין מניחין אותן וצניהם מצקשים לירד לנכסי אביהם ואין מניחים אותם. אמר רבא לירד ולמכור הוה עובדא בנהרדעא ואתצוה רב שסת להא מתניתא ואמר ליה רב עמרם לירד ולמכור אתחזי לן מהבא מדמוקמינן להא צרייחא לירד ולמכור נמלא דפלוגתא דרב ושמואל בליד * (י"ט) בלבר חלקו. הדרך השביעי מי שמוכר בנכסי אביו ואביו חי ומת הבן שמוכר הנכסים בחיי האב וא"כ מת האב יבא בן המוכר שמוכר הנכסים ויולי' מיד הלוקחות. וכן כבוד שמוכר בחלק הבכורה בחיי אביו ומת וא"כ מת אביו בנו מולי' מיד הלוקחות כדגרסינן * (ך) בן שמוכר בנכסי אביו בחיי האב ומת הבן וא"כ מת אביו בנו מולי' מיד הלוקחות. ולענין כבוד כמי * (ך"א) כבוד שמוכר בחלק בכורה בחיי אביו ומת וא"כ מת אביו בנו מולי' מיד הלוקחות. הדרך השמיני מי שמוכר חפץ שמינו פלו' אבל יש לו על בעל החפץ אפטרופוסות כגון שהוא עמונה עליו יש בו דרכים הרבה כמו שגפרש בשער הששי:

השער

(י"ג) טס : (י"ד) טס : (י"ח) ז"מ דף ל"ח ע"ג :
 (ט"ו) עמ"ש כראש זמם' ז"ב טס טס הארזשלי ונשם : (י"ט) מינת בלבר כו"ט ע"ס וז"ל ולוצר :
 (ך) ז"ב דף ק"ט ע"א : (ך"א) ז"ב דף ק"ז ע"א :
 (י"ז) ע"ס וז"ל גרסינן. והוא נשם ז"ב טס : (י"ח) ז"ב דף ט"ז ע"א :

המקח שער ג והממכר

השער השלישי מי הוא המוכר שיתקיים לו המכר ומי הוא אשר לא יתקיים לו המכר

שהוא מוכר • תדע שאין המכר מתקיים אלא ממני שהוא בן דעת ובן דעת זה מתחלק לכמה דרכים כמי שהביא סימנים ומי שלא הביא סימנים ומספר סמיו • הדרך הראשון כל מי שהביא סימנים והוא בן דעת מקחו עקח וממכרו מוכר וזה הוא איש מדברה תורה זו • אבל מי שאינו בן דעת אין מקחו עקח ואין ממכרו ממכר • הדרך השני מי שלא הביא סימנים יש בו דברים שנתקיים ממכרו בהם כמו שנפרש על אותו דרך שנפרש ואותם דברים שנפרש אותם אם שנה אותו דרך אין ממכרו מתקיים בשום דרך צעולם • הדרך השלישי כל מי שהוא מבן שש שנים ולמטה אין ממכרו וממכרו ודינו כדון מי שאינו בן דעת כלל זהיינו דגרסינן • (א) אין מעשה קטן כלום ועל כן האין קטן גרסינן • (ב) דרש רב עולא אסתחא דבי נשיאה אעפ"י שאמרו אין אדם זן זכיו ובנותיו כשהם קטנים אבל זן אחת כשהם קטני קטנים ועד כמה עד זן שש כדר' אבי דא' ר' אבי קטן זן שש ולא בצירוב אנו • הדרך הרביעי משש שנים ולמעלה דנים בו דין אחד מיום שנשתלמו לו שש שנים לקטן ועד שלש עשר שנים ויום ה' וכן לקטנה מששתלמו לה שש שנים ועד שתיים עשרה שנה ויום אחד כל הימים שבין הלז הזמנים נקראים פשוטית מקחן מקח וממכרן ממכר ואינתי בזמן שיש בפעושות הללו ארבעה דרכים אלו • הדרך הראשון שהיא יודע במקח וממכר כאשר יודעים בני אדם • הדרך השני שלא ימכור אלא במטלטלין אבל במקרקעי לא • והיו דגרסינן • (ג) הפעושות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין ואינתי עליה עד כמה מחוי רב יהודה על רב יצחק בריה כבד פית כבד שבב רב כהנא את' כבד שבב כבד תמני במתניתא תנא כבד תשע כבד פער ולא פליגי כל חד וחד לפיה הדרשיה • הדרך השלישי שלא ימכור אלא לכדי חייו כדגרסי' עליה • (ד) אמר אבא בר יעקב א"ר יוחנן חפזים כדי חייו ולפי דעתו אנו רואים שאם יש ממון הרבה שיכתן לו ממנו מקחא לקהוד צמיה שיתלמוד במקח וממכר ולא ע"פ שאינו לריך לכדי חייו ולפי מלכות עיני הדיין • הדרך הרביעי חיינתי מקחן מקח וממכרן ממכר של פעושות הללו בזמן שלז מכה עליהם אביהם אפטרופים או ז"ל אבא אבא מכה עליהם אפטרופים או כמי ז"ל אין וממכרן מתקיים וכדגרסי' • (ה) אשר רפרש לא שבו לא שאין להם אפטרופים אבל יש עם אפטרופים אין מקחן מקח וממכרן ממכר • על אלו ד' דרכי מתקיים הדרך הרביעי שבי • הדרך החמישי משנשתלמו לכבד י"ג שנה ויום ה' ולקערה שתיים עשרה ויום ה' עד שיתלמו להם כ' מקחן מקח וממכרן ממכר אפי' במקרקעי אבל לריכין אנו שיהיה בהם שני דרכים שיהיו בקימים בטיב משא ומתן ויביאו סימנים משתי פערות כדגרסינן • (ו) אמר רב נחמן אמר שמואל בודקין לגיטין ולקדושיין ולחליצה ולמלוכה ולמכור בכבסי אביו עד שיהיה בן עשרים ולעול' כל היכא שהביא סימנים כי האו גובא והוא בן דעת ויודע מה לפעושות הרי זה יכול למכור קרקע ירושתו • כדגרסינן • (ז) שלח ליה גי'ול בר מנשיא לרבא תינוקת בת ארבע עשרה שנים ויודעת בטיב משא ומתן מהו מקחא עקח וממכר' ממכר או לא שלח ליה אם יודעת בטיב

זהב	שער ג	ור
ועמ"ש פתחו' מוהרס אלסוך מי' ק"א ותשנ"ו		(א) ביטין דף נ"ט ע"ב וכמונ' דף ט"ט ע"ב :
מוהר"ע זילמן ס' ט' :		(ב) כמונ' דף ס"ה ע"ב :
: ז"ל דף קצ"ו ע"ח :	(ו)	(ג) ביטין דף נ"ט ע"א :
: ז"ל דף קמ"ט ע"ב :	(ז)	(ד) ביטין ס' ועמ"ש ה"ו פתח' ז"ל דף ט"ז :
		(ה) כמונ' דף ע' ע"א ועמ"ש פתח' ס' ז"ל דף ט"ז :

(ס)

בטיב משא ומתן מקחה וממכרה ממכר ולשלח ליה תינוק אין הכי נמי ומעט' מהיה כך היה ולשלח ליה תינוקות בת שמים עשרה שנה ויום א' הכי נמי ומעשה מהיה כך היה' איתחזי לן מהכא מהתינוקות שנשתלמו לה שמים עשרה שנה ויום א' שממכרה מתקיים על אותן דרכים שפי' אבל הם רואים ממנו חסרון דעת או שאינו בקי או מאבד ככסיו. אין ממכרו מתקיים וכדגרסינן - (ח) 'ההוא דתוך זמנו דאזל וזבין נכסיה אחא לקמיה דרב נחמן אמר להו לא עשה כלום' רבא כבד האי דקאמר רב נחמן הכי משום דתוך זמן כלפני זמן ולא היא. רב נחמן שפוטא יתירת' הוא דהוה ביה דקא' משחרר לכלהו עבדיה. והסיקנא דתוך זמן כלפני זמן ומה שפי' בהבאת סימנים בה' מקומות לריבין אבו סימנין להבאת שתי סגרות ואלו הם גיטין וקדושין חלינה ומיאוכין ומכירה בככסי אביו שלא יתקיים א' מהם אלא בהבאת סימנים הללו וכדגרסינן' (ט) אמר רב נחמן אמר שמואל בודקין לגיטין ולקדושין ולחלינה ולמיאוכין ולמכור בככסי אביו עד שיהא בן עשר' ואקשינן עלה כיון דבדקינ' לקדושין למה לי תו בדיקה לגיטין לא לריבא ליבס'. דתניא בן ששע שנים ויום אחד פבא על יבימתו קבאה ואינו נותן גט עד שיגדל ואמרינן כמי לאפוקי מדרבי יוסי דאמר איש כתוב בפסחה אבל אשה בין גדולה בין קטנה קיימא לן דמקשינן אשה לאיש ולמיאוכי' כמי לאפוקי מר' יהודה דתמן עמי הבת ממלכת משחציא שתי סערות דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר עד שיבזה שחרר על הלבן. ולמכור בככסי אביו כמי לאפוקי מעאן דאמר בן שמונה עשרה ומה שהארכתי בפי' זה לפי שראינו שטעו בפי' הלכה זו הרבה מפרשי' שאומרים כי אין לריך בדיקה אלא לד' דברים בלבד לגיטין ולקדושין ולחלינ' ולמיאוכין ומחלקים ואומרים אבל למכור בככסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה שאין לסמוך על הבדיקה אלא הפנים הוא עקר ולדבריהם קשיא הלכת' אהלכת' דאין אמרינן הלכתא כגדול בר מנשיא שאם יודע בטיב משא ומתן ממכרו ממכר ואעפ"י שאינו בן כ' והיאך נקבעה הלכתא כרב נחמן אמר שמואל עד שיהא בן כ' לא מגי עובין אלא הם הטועים בפי' הלכה זו ועקר פירושה כך היא. בודקין לגיטין בודקין לקדושין בודקין לחלינה בודקין למיאוכין בודקין למכור בככסי אביו עד שיהא בן עשרים שנה אבל מעשרים שנה ואילך אינו לריך בדיקה שחעפ"י שלא הביא שתי סערות מעשהו ומעשה ואם עקפת ואמרת מנא לן דהאי בודקין מהבאת סימנים קאמר משנינן לך - כדגרסינן' (י"ד) מעשה בצני דקא' ב'א' שמכר בכסוי ומת וצאו בני משפחה וערערו לו קטן היה וצאו ושאלו את ר' עקיבא ואמר להם אי אתם רשאים לנלו'. ועוד סימנים עשויים להשתנות לאחר מיתה. בשלמא למ"ד שמונה עשרה היינו דמהביא ליה בדיקה אלא למאן דאמר בן כ' שנה מי מהביא ליה בדיקה אע"ג דלא אתי שתיסערות מי הוי קטן והא תניא בן כ' שלא הביא שתי סערות יביא ראייה שהוא בן עשרים ותוא' הסריס ומפרקי' אומר שמואל בר רב יוחנן אמר רב והוא שולדו בו סימני' סירוס'. איתחזי לן מהכא שבדיקה אינה אלא בדיקת סימנים ואם יש לך להקשות זלומר טעמא דנולדו בו סימני' סירוס'. (י"ה) אפילו לאחר בן כ' שנה תלוי בבדיקה דהא קאמרי וכי לא נולדו בו סימני' סירוס' עד כמה חני ר' חייל' עד רוב שנותיו יכילגף לפנויי לך דלא אמר דבר זה אלא באדם שמואל ואמר מתי ישיא הסימנים אבל

(ס) ז"כ סס וגרס ר' נחמן במקום רבא ועפ"י בתום
 סס כ"א ד"ה אמתר:
 (ט) ז"כ דף קנ"ו פ"ח ועפ"י בסוף סס ד"ה וכי
 מאמר וע"פ פוכר"ק שרש כ"א צנס רבינו יוסף
 דר' יהודה וע"פ הפנ"ל פ"ו מגירושין ס"ב
 וענבר"ע פ"י סי' פ"ח ועיין ז"ל ועפ"י ונ"ל
 (י) ז"כ דף קנ"ו פ"ח ועפ"י בסוף סס ד"ה וכי
 מאמר וע"פ פוכר"ק שרש כ"א צנס רבינו יוסף
 דר' יהודה וע"פ הפנ"ל פ"ו מגירושין ס"ב
 וענבר"ע פ"י סי' פ"ח ועיין ז"ל ועפ"י ונ"ל
 (י"ה) אפילו לאחר בן כ' שנה תלוי בבדיקה דהא קאמרי וכי לא נולדו בו סימני' סירוס' עד כמה חני ר'
 חייל' עד רוב שנותיו יכילגף לפנויי לך דלא אמר דבר זה אלא באדם שמואל ואמר מתי ישיא הסימנים
 אבל
 (י"ז)

המקח שער ג' והממכר

אכל לענין אותן ה' דברים שפי' הלכה היא כרצ נחמן אמר שמואל דאין בודקין אלא עד כ' אבל מכ' ואילך אין לריך בדיקה ולענין חסרון דעתו שפי' לריך פיהא בן דעת . הכי גרסינן בפרק מי שמת . (י"ג) ההוא פחות עבד כ' דאלו זבון בנכסים אהו לקמיה דרבא אמר להו זבוגיה זביגי אמרי ליה קרובים זיל אכול תמרי ושדי קשיאת' בי רבא עבד הכי אמר להו רבא זביגיה לאו זביגי כי כתבי ליה פטרא אמרי ליה לקוחות זיל אימא ליה לרבא מגלת אסתר בזוזא ופטרא דמר בזוזא זול אמר להו זביגיה זביגי אמרי ליה קרובים לקוחות אגמרוהו אמר להו מדאסברי ליה וסבך מידע ידע והאי דעבד הכי חושבא יתירשא הוא דעבד . מכל הכי אנפי אחזי לן בן שלם עשרה סנה ויום א' עד כ' סנה למכור בקרקע לריך-סיהא בן דעת ופיביא שתי פערות ולפי דעתו אלו רואים שגריך ב"ד למנות עליו אפטרוף' עד כ' או טראו בו שהוא בר סמכא על אלו הפנים כולש . הדרך השטי מכ' סנה ואילך אין לריך בדיקה בסימנים אבל לריך בדיקה בדעתו אם דעתו מיוסבת עליו ויודע בענין משא ומתן כשאר בני אדם מקחו מקח וממכרו ממכר אין עליו שום עכבה בעולם אבל אם אינו יודע כשאר בני אדם במשא ומתן או שדעתו מטורפת עליו ורואה למכור אין ממכרו מתקיים אלא ב"ד ויש על ב"ד לירד לנכסיו כדגרסינן . (י"ג) אמר רב חסדא מי שנשחטה ב"ד יורדין לנכסיו . הדרך הפנימי מי שהוא עתים עושה עתים חלים אם יש עדים שאותו מכר ממכר בפעה שהוא שוטה מכר אין ממכרו ממכר ואם יש עדים כמי שאותו מכר ממכר בפע' שהוא חלים מכר ממכרו ממכר . וכדגרסינן . (י"ד) בר פטיא זבין ככסיה אהו בי תרי ואמרי כשהוא חלים זבין ואהו בי תרי ואמרי כשהוא שוטה זבין אמר רב נחמן לוקים תרי לבהדי תרי ולוקי ממוכא בחזקת מארי' בר פטיא . אחזי מהבא טעמא דהוי עדות מוכחשת הא לא הוי עדות מוכחשת אלו אהו סהדי שודאי זימי טעותו מכר אין ממכרו מתקיים ואלו אהו סהדי כמי שודאי זימי פקחותו מכר ממכרו מתקיים וכדגרסינן . (ט"ו) כשהוא חלים הרי הוא כהלים לכל דבריו כשהוא שוטה הרי הוא כשוטה לכל דבריו . וזה הדין יתן לכל הדברים שפיר' למעלה . הדרך השמיני מי שנמכר ואין דעתו מיוסבת עליו כגון שפתה הרבה ושוללי' אותו בדבר : אינו יודע מה להשיב ולא מה שיעשה אין ממכרו מתקיי' אבל אם לא הגיע לשכרותו לכ"כ שערין בדעתו הוא ממכרו מתקיי' והוא כשאר בני אדם כדגרסינן . (ט"ז) שכור מקחו מקח וממכרו ממכר וכדרי' קיימים והקדשו והקדשו עבר עבירה שחייבי' עליה חטאת מחייבים אותו חטאת שקילה מחייבים אותו שקילה כללו על דבר הרי הוא כפקח לכל דבריו ואמרינן א"ר חנינא לא שנו אלא שלא הגיע לשכרותו של לוט אבל הגיע לשכרותו של לוט פטור מכלל . הדרך התשיעי כמי שיש עכבה בדבורו בלשונו ואין לשובו כשאר לשון בני אדם יש בו שלשה דרכים . הדרך הראשון מי שעומד בלשונו ואינו ממחר לדבר כגון העלגים אבל שמיעתו בכונה ואין אדם יכול לבדר דבריו או כגון שהוא אלם נמור שלא דבר מימיו ומי שהוא בענין שאינו יכול להראות מה שבלבו בפיו מנסים אותו בפני עניינים בכתיבה ובהין ובלאו . כדגרסינן . (י"ז) אמר רב בהנא אמר רב חרש שיכול לדבר מתוך הכתב כותבים וכותבים גט לאשתו ופי' חרש זה זה הוא אלם וכדגרסינן . (י"ח) אמר ליה ר' זירא אלם קאמרת שני אלם דתינא מדבר ואינו שומע זה הוא חרש שומע ואינו מדבר והו

(י"ג) ז"ב טס : אכל דעת כרע"צא הוצא באסיפת זקנים זגפ
 (י"ד) כמדות דף ע"ח ע"א : לענין מטלטלים מולאח מן הקונה :
 (י"ז) כמדות דף י' ע"א ועיין בסופ' והרש"ט טס : ראש השנה דף ק"ח ע"א :
 (ט"ז) פירושו דף ס"ה ע"א : פירושו דף ס"ה ע"א :
 (י"ח) גיטין דף ע"ב ע"א : (י"ח) טס :
 (י"ח) גיטין דף ע"ב ע"א : (י"ח) טס :

(י"ח)

המקח שעך ג' ד' והממכר ה

זהו חלם וזה וזה הרי הן כפקחים לכל דבריהם וממאי דמדבר ואינו סומע זהו חרש סומע ואינו מדבר זהו חלם כדכתיב ואינו כחרש לא ישמע וכאלם לא יסתח פיו איבעי' אימא כדאמר ר' איבסי' אשחקיל מילוגיה' הדרך השני ולענין הין ולאו שאמרנו כדגרסינן' (י"ט) גשתחק ואמרו לו ככתוב גט לאשחך בודקין אותו ג"פ אם אמר על הין ועל לאו לאו הרי אלו יכתבו ויחכו' (ך) ומקסינן עלה דילמא שיהיה דלאו לאו כקטיה אי נמי שיהיה דהין הין נקטוה ואמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן במסרגין לו' וניחוש דילמא דסרוגין נקטיה דאמרינן ליה תרי לאו וחד הין תרי הין וחד לאו וכסיון זה פתנסין אותו בפירות כל זמן חמין כדגרסינן' (ך"א) דבי שמיאל תכא אומרין לו דברים של ימות החמה בימות הגשמים ושל ימות הגשמים בימות החמה כיומי אי כימא גוספקי ובימי דהיינו גלוסקדין דלמא קרה אחרתיה אי נמי חמה אחרתיה אלא בפירי באלו פני ענינים מתקיים מחר וממחר שלו אבל אם יבא ויעיד על אחרים מתוך פני נקיונות הללו שאלו נכסים אחרו הין עדותו עדות אלא לעדות אשה בלבד כדגרסינן' (ך"ב) כשם שבדוקין אותו לגטין ולקדושין כך בדוקין אותו לעדיות ולירושות ולמשפחות ולנחכות ואקשי רב זירא עלה ואמר אי קשיא לי הא קשי' לי דתכיל אם לא יגיד וכשא עובו פרט לחלם שאינו יכול להגיד ואמאי הרי יכול להגיד מתוך הכת' ואמר אביי' עדות קאמרת שאני עדות דרחמנא אמר מפיהם ולא נעבי כחבס ומחללים לעדות היכי דמי ואמר רב יוסף בר חיילא אמר רב ספת לעדות אשה דאקילו זה רבנן ירוסות א"ר אבהו ירוסת בנו הבכור' משאות ומתנות מאי לאו דעלמא לא דידיה: הדרך השלישי חרש שאינו מדבר ואינו סומע ואין לו בינה לכתוב ואין מבינים ממנו דבר אלא בכבוד גדול מביאים מי שמכיר רמיותיו וקריעותיו וסומכין על דבריו לאחר שינסה אותו פעמים רבות בכסיון גדול וחוק ואע"פכ לא הוי ממכרו ממכר אלא במטלטלין כדגרסינן' (ך"ג) חרש שאמר חכמים שאינו סומע ואינו מדבר וגרסינן' (ך"ד) נמי חרש רומן ונרמון בן בתירא אומר קופין ונקסין במטלטלין ואמרינן עלה אמר רב נחמן במחלוקת במטלטלין כך מחלוקת בגטין והא חכן במטלטלי' תנן אימא אף במטלטלין ולענין גטין תודותיו מרובות אבל אין מקומו בכאן לפרש:

השעך הרביעי אשה מולא בן דעת וישתלמו בו דרכי קנין שפירשנו ואע"פ פעמים שהיא מוכר ואין ממכרו ממכר כשאר כל מכירות אבל יתקיים להם הממכר לזמן כמו שנפרש' הדרך הראשון הכותב נכסים לבנו לאחר מותו כדגרסינן' (א) הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו האב אינו יכול לנכור מפני שהן כתובים לבן והבן אינו יכול לנכור מפני שהן ברשות האב ודבר זה הוא אם בא לטול רשות ולומר מהו שאמכור אמרינן ליה אל תמכור אבל אם מכר בלא רשות אע"פ לזמן ידוע הוי עבד וכדגרסינן' (ב) מכר האב מכוירי' עד שימות אשתו לן מהכא הא אם מת האב הבן מולא מיד הלוקחות' הדרך השני בגון שמכר קצין נכסים שכתב לו אביו לאחר מיתתו שלא קנה אותן הלוקח אלא לאחר מיתת האב וכל פירות האב לריך הלוקח להחזיק בנותן נכסים מיד ויתקיים ממכרו בין שיהיה הבן קיים בשעת מיתת אביו בין שמת

(י"ט) טס נמנה ר"פ מי שחמו: דבר רב כהנא שהיה רבינו עירל גלות י"ד
 (ך) טס דף ע' ע"ג: וכו' ג"ס. שמיניו:
 (ך"א) גירוסא טננו דני ר' ישמעאל: (ך"ב) פרוסת פ"ט משנה ז'
 (ך"ג) גיטין דף ע"ט ע"ב וכו' לדיני פוסמא אחרת (ך"ד) גיטין דף כ"ט ע"ב:
 וימר טרסא דע"ד וקשי ר' זירא כו' קאי על

זר
שעך ד
וזכר

(ט) ז"ב דף ע"ג:
(ז) ד"ב טס:
(ח)

המקח

שער ד'

והממכר

שעת הבין בחיי האב לאחר שמכר נכסים הללו כדגרסינן (ג) מכר הבן בחיי האב ומת הבן בחיי האב ר' יוחנן אמר נא קנה לוקח ור"ל אמר קנה לוקח ר' יוחנן אמר לא קנה לוקח קנין פירות כקנין הגוף דמי ודיש לקים אמר קנה לוקח קנין פירו' לאובקנין הגוף דמי' (ד) והלכה כר"ל אפתי' בן מהבא נני סיס לו קנין הגוף ויש לאחר קנין פירות קנין הגוף הוא העקר הדרך השלישי בן שיש לו מהות והניח להם אביהם נכסים מעוטים שאין שם אלא כשיעור שתחיה הבת עד שתבגר הבת חזון מהם והבן ישאל על הפתחים כדגרסינן (ה) בזמן שהנכסים מעוטים הבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים ואם צא הבן ליעול רשות ולומר מהו שאמכר בנכסים ואמר לו אחריו לפלוני וצא הראשון לימלך ולומר מהו שאמכר יס עלינו לומר לו אל המכור כדגרסינן (ו) נכסי לך ואחריו לפלוני צא הראשון ומכר והוכל דברי ר' רש"ב אומר אין לראשון אלא אכילת פירות בלבד ואמרין עלה אנור רבין אמר רבי יוחנן ואמר לה אמר רבה בר בר חנא אמר ר' יוחנן הלכה כרש"ב ר' אבא אס עבר ומכר ממכרו ונמכר כדגרסינן (ז) נכסי לך ואחריו לפלוני וירד הראשון ומכר ואכל השני מוציא מיד הלקוחות דברי ר' רש"ב אומר אין לשני אלא מה ששייר ראשון וכבר פירשנו הלכה כרש"ב ומקסינן קשיא דר' אדר' לא קשיא ה"ל נגופא הא לפירא דרש"ב ארש"ב לא קשיא הא לכתחלה הא דיעבד ואמר' נמי (ט) כי האי ויבא אמר רבא מסתבר טעמייהו דבני מערבא דאי קדמה סבתא וזכינה וזכינה אכילת ואמרין נמי (י) עלה איזהו רשע ערום זה המפיש ענה למכור בנכסים מועטים כרש"ב הדרך החנושי מי שאמר לאשה נכסי לך ואחריו לפלוני ועמדה האשה ונשאת לאדם אחר הוי לה היא איתתא כאלו מברה אותן נכסים לבעלה דבעל בנכסי אשתו לוקח הוי ואין לו לאותו אחריו במקום בעל כלים כדגרסינן (יא) אמר אביי נכסי לך ואחריו לפלוני ועמדה ונשאת בעל לוקח הוי ואין לאחריו במקום בעל כלום ואלו באת לימלך ולומר מהו שאמכר יס עלינו לומר אל תנשאי אלא אם נשאת מאליה כדגרסינן (יב) נמי אמר אביי הכי והאמר אביי איזהו רשע ערום זה המפיש ענה למכור בנכסי מי קאמר תינשא דיבא אתא לאשמעינן ונשאת קאמר הדרך השני האשה שהיא תחת בעלה ואמר לה אחר נכסי לך ואחריו לפלוני התם לא אמרי קנה הבעל דכיון שנסואיה קדמו למתנה זו אין לבעל במקום אחריו כלום ואם מתה קונה אותו אחריו כדגרסינן (יג) התם דאמר לה כשהיא פגויה הבא דאמר לה כשהיא נשואה והכי קאמר אחריו ליקני בעל לא ליקני הדרך השניי אשה שהיא תחת בעלה ואמר לה אחר נכסי לך ואחריו לפלוני הוי ומכרה היא ומכרה אותו נכסים לאחר ואותו אחר אינו לא בעל ולא אחריו ומתה הבעל יכול להוציא מיד הלקוחות ואותו אחריו מיד הבעל ואין אותו אחריו יכול להוציא מיד הלקוחות ואלו נכסי אמר אביי נכסי לך ואחריו לפלוני ומכרה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות ואחריו מיד הבעל ולוקח מיד אחריו

(ג) סוטה דף ק"א ובדוכתא עוצב צ"ס :
 (ד) כתובות דף ז"ב ע"ג :
 (ה) שם ומיבנת נמי שכתב רבינו הוא פ"ס וז"ל :
 (ו) וי :
 (ז) כפי"ו פס :
 (ח) פ"ד ע"ט :
 (ט) ס"ט דף ק"ט ע"ב :
 (י) ס"ט :
 (יא) יבמות דף ק"ג ע"ב מימרא דרבא :
 (יב) ז"צ ר"פ מי שמת :
 (יג) שם דף ק"ח ע"ב :
 (יד) שם דף ק"ז ע"ב :
 (טו) שם :
 (טז) שם דף ק"ט ע"ב :

המקח שער ד' והממכר ט

אחריו ונוקמיון להו לנכסים צידא דלוקח. ומאי שנא מהא דתנן חזרות הלילה עד שיפשו פשרה ציניהם התם איך להו פסידא לכלהו הכא לוקח הוא דאיך ליה פסידא. הדרך הפנימי חשה שהציתה לצבלה המלטלין וכתבן בכתובתה וכן הוא שיכנס לה שום משלו וכתבן בכתובתה וצא לימלך ולומר מהו למכור צאלו המלטלין עלינו לוונר לו אל תמכור כדגרסינן. (ט"ו) המכנסת שום לצבלה ורנה הצבל להכור אל ימכור ואמרינן נמי ולא עוד חלא אפילו הכנים לה שום משלו ורונה הצבל למכור לא ימכור. אצל אס עמד ומכר מעלמו ממכרו קיימת כדגרסינן. (ט"ז) לא נתנה בכתובתא לגבות ממיהם וה"מ במלטלין התם הוא דאמרינן ממכרו ומכר והכי נמי אמרינן. (י"ח) המכנסת שום לצבלה והיא אומרת כלים אני כותלת וכו': אבל במקרקעי לא בדבב' להיוונר קמן. הדרך החשישי מי שמכר בית קברו ובית מעמדו ובית הספדו אעפ"י שממכרו קיים לכשימות המוכר יקבר בלוחו הקבר כדגרסינן. (י"ט) המוכר קברו דרך קברו ובית מעמדו ובית הספדו באין כפי משפחה וקוצרין אותו מוסס פגס מספחה. דרך עשירי מי שיש לו עבד אינו רשאי למוכרו לעכו"ם וכמו כן נמי אינו רשאי להולילו מן הארץ לחולה לארץ מפני שכלל יום ויום מסקיעו מן המלות ואעפ"כ אס עמד ומכרו ממכרו ואין עליו אלא קנס לפי שמכרו. כדגרסינן. (ך) אר"ל המוכר עבדו לעכו"ם קונסים אותו עד עשרה בדמיו ואמרי' דכל יומא ויומא מפקע ליה מנות. (ך"א) אמר רב ענן שמיעת מיניה דמר שמואל תרתי חדא המוכר סדהו בשעת היובל ואידך המוכר עבדו לעכו"ם או לחולה לארץ יולא להיות. חדא הדרי זביני וחדא לא הדרי זביני ולא ידענא הי מנייהו אמר רב יוסף נהוי אגן מדתניא בצדיתא המוכר עבדו בחולה לארץ יולא להיות ולריך גט פחרו ט"מ קנייה רבו שני ולא הדרי זביני. דרך אחד עטר ישראל שיש לו בהמה גסה אינו רשאי למוכרה לעכו"ם ואס מכר ממכרו ואין עליו אלא קנס. כדגרסינן. (ך"ב) אר"ל המוכר בהמה גסה לעכו"ם קונסין אותו עד מאה דמיה. כל אלו הדרכים שפידענו אינן רשאים למכור ואס ממכרו ממכר. ועוד השעה דרכים שפירש עכסו אתה מולאן שאעפ"י שמכרו אין ממכרן ממוכר. הדרך הראשון מי שנתן לו שום חפץ במתנה והתנה עליו מי שנתנה לו שלא ימכרוהו אס מכרו אין ממכרו קיים. (ך"ג) כדגרסינן לענין ממונא הכל לפי תלאו. הדרך השני אשה איש שמכרה מנכסיה כלום: לאחר שנכנסה תחת בעלה בין שמכרה בנכסים שנפלו לה אחר שנשאת בין שנפלו לה קודם אירוסיה בין שנפלו לה משנתארסה ומכרה אותם לאחר נשואיה אין ממכרה ממכר והצבל יכול להחזיר ולהוליא מיד הלקוחות כדגר'. (ך"ד) האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס מודים צ"ס וצ"ה שאם מכרה ונתנה קיים נפלו לה משנתארסה צ"ס ואומרים תמכור וצ"ה לא תמכור ומסקנא. (ך"ה) דהלכתא דרב ושמואל דאמרי תרויהו בין שנפלו לה עד שלא תתארס בין שנפלו לה משנתארסה הצבל מוליא מיד הלקוחות כמאן דלא בר' יהודה ודלא בר' חנינא בן עקיבא. אינה דאמור כדבתי' דתניא רבותינו חזרו ונמנו בין שנפלו לה עד שלא תתארס בין שנפלו לה משנתארסה ונשאת הצבל מוליא מיד הלקוחות וקנין שהאשה קונה הוא על שני דרכים. הדרך הראשון קרקעות. והשני פירות. ובקנין הקרקעות יש בו שני דרכים. הדרך הראשון כל מה שהוא

כתוב

<p>(ך"ד) גיטין טז ע"ג ועיזכין י"ט ע"ג: (ך"ה) זכרות דף ג' ע"א: (ך"ו) כמות דף נ"ז ע"א: (ך"ז) טז דף ע"ט ע"א: (ך"ח) טז עמוד ז':</p>	<p>(ט"ו) ימות דף ס"ו ע"ג: (ט"ז) כמות דף פ"א ע"א: (י"ח) ימות דף ס"ו ע"ג: (י"ט) ז"ס דף ח' ע"ג: (ך) גיטין דף מ"ד ע"א:</p>
---	--

C 1

MEKACH UMEMKAR.

המקח שער ד' והממכר

כתוב בכתובתה אם תכרה ממנו בלא דעות בעלה אין ממכרה ממכר זה הבעל מוֹלֵאֵי (ד')
 כדגרסינן לקח מן האיש וחזר ולקחה מן האשה ונקחו בטל. לקח מן האשה וחזר ולקחינן האיש
 מקחו קיים. (ד"ז) ואמר רבה בר בר חנה באותן שלש עדות אחת שכתוב לה בכתובתה ואחת
 סייחד לה לגבות בכתובתה עמנו ואחת טהבנימ לה שום משלו ואף זה הדין אלו דניס בשדה שקנה הבעל
 ולפי שנכתב בכתובתה יתבטל ממכרה שלא בא למעט אותן שלם עדות אלא קרקע שאינו בתוב
 בכתובתה והוא הנקרא נכסי מלוג. כדגרסינן. (ד"ח) למעוטי מלי אי כיומא למעוטי שאר נכסים
 כל שכן דהוּא ליה איבה דאמר לה עיניך נתת בגרושין ומיתה אלא להצוטי נכסי מלוג ומה שהקשו
 חכמי הגמרא באמרו א' אמיתר איש ואשה שמכרו נכסי מלוג לא עשה כלום הא אחריו הא דאמימר
 על שני תירושים. חד כגון שמכרו זה בלא זה שאם מכר האיש בלא דעת האשה יכולה להזיג על
 הדרך שנפרס לקמן כדגרסינן כו. (*) אתמא היא דאמימר היכי דזבין הוא דאזלא היא ומפקה אי
 כמי דזבינה היא דאזיל הוא ומפיק. אבל זכו תרווייהו לעלמא או דזבינה היא הו' זבני
 זביני. והתירח הפני אמיתר דאמר כו' אלעזר דגרסינן. (ד"ט) לענין המוכר את עבדו
 ועסק עמו ע"מ שימשפכו שלשים יום וכו' ר' אלעזר אומר שניהם אינם בדין יום או יומים.
 זה לפי שאינו תחתיו וזה לפי שאינו כספו והבדל פי' ב"ט השני דאין הלכה כו' אלעזר.
 אחזיו לן מהכא דלא בא למעט באותן שלש עדות אלא נכסי מלוג בלבד שאין נכתבים
 בכתובתה אבל עה שכתוב בכתובתה בין בקנין שלו בין בקנינה שלה אם מכרה בלא דעת בעלה
 יש על הבעל לבעל ממכרה חפ"י שהיא תחתיו. הדרך השני בקנין האשה כגון אותן נכסים
 הנקראים נכסי מלוג שאין כתובים עליו בכתובתה שאם מכרה האשה אותו קרקע בלא דעת בעלה
 אין לה על הבעל להחזיר אותו הממכר אלא לאחר מיתת האשה הילכך אם מתה האשה בחיי
 הבעל יש מן הדין שיכול הבעל להחזיר הממכר כדגרסינן. (ל) א"ר יוסי בר' חנינ' באושא
 התקינו האשה שזכר' בנכסי מלוג בחיי בעלה הבעל מוֹלֵאֵי מיד הלקוחות ולקמן נפרס במקום
 אחר בזה החבור מה שיש על הבעל בדבר זה אבל פירות קרקע של נכסי מלוג וכל הנלוותיו כגון
 טבירות בתים לאלתר יציא אותם הבעל מיד הלוקה ולא ימתינו עד לאחר מיתה. כדגרסינן.
 (ל"א) והוא אוכל פירות נכסיה בחייה. הילכך כל זמן שהאשה חתתו מוֹלֵאֵי את הפירות לאחר
 דהכי גרסי'. (ל"ב) נסלו לה משנשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה הבעל מוֹלֵאֵי מיד
 הלקוחות ואסיקנא בפירי' הילכך אם מתה האשה יש על הבעל להזיג מיד הלקוחות עקר הקרקע
 כמו פסי'. ואם מת הבעל בחיי אשתו עמד עקר הקרקע ופירותיו ביד הלוקה ואין מי שיכול
 להזיג מידו כדגרסינן. (ל"ג) כמי תכינא לתקנת אושא דא"ר יוסי בר' תכינא באושא התקינו
 האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ונתנה הבעל מוֹלֵאֵי מיד הלקוחות מתני' בחייה ולפירות.
 תקנת אושא בגופה של קרקע ולאחר מיתה וכל זה פסי' לענין מכירת האשה שיכול הבעל לבעול
 ממכרה ה"מ הישא שלא נסן. לה בעלה רשות באותה ממכר אבל אם הרשה אותה בתולה ממכרה
 ממכר

(ד') גיטין דף ג"ה ע"ב: (*) כדגרסינן טס כי אתמר הוּא ט' כ"ל: (ד"ז) ג"כ דף פ"ט ע"ב ועמ"ש החוט' טס ובמכות
 (ד"ח) דף פ"ט ועמ"ש רש"י נמש' כתובות דף ג"ה ע"ב (ד"ט) ז"ל טס וז"ל דף ל' ע"א: ועמ"ד והב"ר סי' ז"ב
 ז"ל מקחו בטל ועמ"ש רש"י גיטין דף ג"ה ע"ב (ל) כמבואר ר"פ מילתא אשה ובזכותה עומד:
 על משפתיך דלוקח מן האשה וכו': (ל"א) כמבואר ר"פ האשה שבעלו:
 (ל"ב) טס עמוד ז': (ל"ג) טס עמוד ז':

ממכר והיבא מהבעל מרשה את אשתו להיות מוכרת. עקר נכסיה ופירות הקרקעות שלה אשה מולא י דרכים. הדרך הראשון אם התנה הבעל לארוסחו קודם נישואיה בלשון שנסחלק מנכסיה הרי התנאי מקיים וממכרה מומכר ואפי' בנכסים שהציתה בכתובתה כל שכן בנכסי שלא הביאה שתוך הכתובה והתנאי הזה אפילו באמירה לבדה מתקיים וכל שכן אם נכתב הנאי זה בכתובה ולא אמרין מסולק אלף מעקר הקרקע שאינו יכול להחזיר מיד הלוקה אבל פירות הקרקע יש לו כל ימי חייה כדגרסינן. (ל"ד) הכותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסים הרי זה אוכל פירות צחייה ואם מתה יורשה א"כ למה כתב לה דין ודברים אין לי בנכסים מאם ממכרה ונתנה קיים ומפרס' עלה חני ר' חייא האומר לאשתו ומקסינן וכי כתב לה מאי הוי והתניא האומר להברו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה ודי מסולקות הימנה לא אמר כלום אמרי דבי ר' יחי' בבוט' לה בעודה ארוסה וכדכר בהגא' דאמר רב כהנא נחלה נחלה לו לאדם מעקום אחר אדם מתנס עליה שלא יירשנה עיין סוף שער מ"ג. הדרך הב' היבא שפנו' מענו על זה הסנאי שהתנה שהוא מסולק ממכירתה אפילו פירות אין לו דגרסינן. (ל"ה) אבצינא להו קטו מידו מהו רב יובב' אמר מדין ודברים קטו מידו. ורב נחמן אמר מגופא' של קרקע קטו מידו א' אממר פלכתא מגופה של קרקע קטו מידו. הדרך השלישי מה התנה הבעל לאשתו שנסחלק מנכסיה לאחר שהיא נשואה לו באמירה או בכתיבה בלא קנין לא מהני אוחו הנאי ולא מידו ויכול לבטל את ממכרה בין בגוף הקרקע בין בפירות לפי שאחר נשואיה קנין הבעל עדיף בנכס' אשתו מקנין האשה אלא אם היה אוחו תנאי בקנין דגרסינן אי הכי נשואה נמי ואמר אביי נשואה ידו כידה ורבא אמר ידו עדיפא מידה. הדרך הרביעי אם קנו ממנו בזה התנאי לאחר שנסא אוחה ולא פירש בתנאי בפירות שנסחלק מן הפירות הרי ממכרה מומכר בעקר הקרקע והבעל אוכל פירות צחייה כדגרסינן. (ל"ו) ותימא ליה מכל מילי סלקת נפטך. אמר אביי יד בעל השטר על התחחובה ואסיקא רב אמי' אמר שנסכיד ולא בפירותיהם. הדרך החמשי אם קנו ממנו בזה התנאי ופירשו. שו בין בקרקע בין בפירות אין לו לא בקרקע ולא בפירות כדגרסינן. (ל"ז) כתב לה דין ודברים בנכסיד ובפירותיהם אינו אוכל פירות צחייה ואם מתה יורשה. הדרך הששי היבא שפי' סבעל בזה התנאי שהוא מסולק מגוף הקרקע ובפירותיו ולא פיר' צפי' צפרי פירותיו הוו פרי הפירות ראוין לבעל כדגרסינן. (ל"ח) ר' יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בנכסיד ובפירותיהם ובפירי פירותיהם עד עולם ואלו הם פירי פירות הבניסה לו קרקע ועשתה פירות הרי הן פירות מכר הפירות ולקח מהן קרקע ועשתה פירות הן הן פירי פירות. הדרך השביעי אם פירש בתנאי זה שהוא מסולק מגוף הקרקע ומפירותיו ומפירי פירותיו וקנו ממנו הרי ממכרה מומכר בין בגוף בין בפירות בין צפרי פירות כדגרסינן. (ל"ט) עד שיאמר לה דין ודברים אין לי בנכסיד ובפירותיהם ובפירי פירותיהם. הדרך השמיני אם סלק עלמו מגוף הקרקע ומפירי פירות ולא הזכיר את הפירו' הרי הוא מסולק בין מגוף הקרקע בין מפירות בין מפירי פירות כדגרסינן. (מ) כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיד ובפירי פירותיהם מהו שיאכל פירות מפירי פירות הוא דסליק נפשיה מפירות לא סליק נפשיה או דלגא כ"ס דסליק נפשיה

(ל"ד) טס דף פ"ג ע"ב : (ל"ה) טס ועמ"ט ס"ט פ"ג מה' למחז' נחש (ל"ט) טס : (מ) טס עמוד ז' : (ל"ז) טס דף פ"ג ע"ב : (ל"ח) טס ועמ"ט ס"ט פ"ג מה' למחז' נחש : (ל"ט) טס : (מ) טס עמוד ז' :

המקח שער ד' והממכר

נפסיה מפירי ואסיקנא פטיטא וכל מילי סליק נפסיה • הדרך התפיעי אם קדמה האשה בלא רשות בעלה ואח"כ הרפה אותה הצעל והעיד על עצמו כצד הרי ומכרה מוכר ואינו לרדף שיקנו ממנו בקנין קודם מכירתה כמו שכתב לריבין לקנין האשה תחלה קודם מכירת האיש בליחון שלם שדות שהזכרנו נמעלה לפי שלא בא בגמרא שיהא האיש יכול לומר נחת רוח עשיתי לאשתי כמו שהאשה יכולה לומר נחת רוח עשיתי לבעלי • הדרך ה' היבא פהאיש ונקבל על עצמו בתנאי שלא יירש אח אשתו הרי תכלו בטל כדגרסינן • (מ"ח) רשב"ג אומר אם מתה יירשנה ואמר רב הלכה כרשב"ג עשרת דרכי האשה שפי' הם כלם בכלל הדרך השני הדרך הג' במה שהמכר נחבטל היבא שהבעל מוכר מאוחן שלם שדות שפי' או נשואי שאר נכסים הכתובים בכתובתה בלא רשות האשה יש על האשה לבטל ממכרו ממכר ואפי' שהעידה על עצמה לאחר שמכר הבעל ורצת במה שמוכר הבעל מ"ו כיון שרציתה עליה לאחר מוכרו הואי לא הוי כגוס' א"כ היה קנינה שלה קודם קנינו שלו כדגרסינן • (מ"ז) לקח מן האיש והזר ולקח מן האשה מקחו בטל מן האשה והזר ולקח מן האיש נקחו קיים וכ"כ העמלוה בלוחן שלם שדות ובשאר נכסים חוץ ונכסי מלוג ונכסי מלוג כמי אם הרשת את הבעל בתחלה למכרן הרי ממכרן מוכר אחר שהרשת אוחו • אבל שומרת יבם כל נכסים שנפלו לה בזמן שהיא שומרת ליבמה ועדין לא כנסה הדין עמה שיהא מוכרה ממכר ולא כל כמיניה דיבם לבטל ממכרה ואף אין לריבה לרשות היבם כדגרסינן • (מ"ג) שומרת יבם שנפלו לה נכסים מודים צ"ט וצ"ה שאם מכרה ונתנה קיים • הדרך הד' שהמכר נחבטל היבא שהבעל מוכר נכסי מלוג לפירות כגון שאין מוכר גוף הקרקע ממש אבל מוכר אותו לפירותיו שיש לו בהם הרי מוכרו ממכר על א' משלמה דרכים הללו ואם אין עם אחד מנ' דרכים הללו אין ממכרו ממכר כדגרסינן • (מ"ד) אבטיא להו בעל שמכר קרקע לפירות ונהו מי אוררין מאי דאקני ליה אקני או דלמא כי תקינו רבנן משום רוח ביתא תקינו יהודה צד מרימר משמיה דרבא אמר מה ש'עטפה עשוי ורב פפא משמיה דרבא אמר לא עשה ולא כלום והלכתא בעל שמכר קרקע לפירות לא עשה כלום מ"ט אביי אמר חיישינן טווא תכסיף רבא אמר משום רוח ביתא מאי זינייהו חיבא זינייהו ארעא דמקרבא למתא אי כמי דבעל גופים ארים הוא איכמי זוזי דקא עביד בהו עסקא • כמלא דסבירא ליה לרבא שאין לו לבעל זכיה צפירות של נכסי מלוג אלא כדי שיה' לו הרוחה בתוך ביתו הילכך אם ימכור בעינין שידווח בתוך ביתו ממכרו ממכר • הדרך הא' אם היה אותו קרקע בקרוב לעיד שיכול לבא תדיר ולהביא פירותיו לתוך ביתו והרויח בתוך ביתו אם מכר את הקרקע לפירות אין ממכרו ממכר אבל אם היה רחוק אותו קרקע שאינו יכול לטרוח ולהביא הפירות בתוך ביתו מרוב שהיה רחוק אם מכרו לפירות התם הוא דהוי ממכרו ממכר • הדרך הב' שמכר את הקרקע הזה והוא בעצמו הוי ארים בלוחן שלם שדות ונקבל על עצמו בתנאי שלא יירש אח אשתו ונמרוח בתוך ביתו צ"כ הא' גונא אם מכרו לפירות הוי ממכרו ממכר • הדרך הג' אותן דמים שנטל מן הלוקה אם מתעסק בהם בסחורה ומרויח בתוך ביתו הוי ממכרו ממכר שפרי

רווח ביתא איבא למיחוס • וכן פירש"י • ורצינו מפרש בכוהני ליבא למיחוס לרווח ביתא • אך תתהני דצדדים צדדיי גם ש'עטא מכסיף ליבא כיון דהוא עצמו הארים • וא"כ מאי נ"מ צדדים ועיינן צ"ע אהצ"ו סי' פ"ה סעיף י"ז דצ"ע ס"ק מ"ד וצ"ע ס"ק מ' ולקח רצינו משמע כחמ"ה ודלא כצ"ע:

(מ"ח) טס:
 גיטין דף נ"ה ע"ג:
 (מ"ג) יצמיח דף נ"ח ע"א:
 (מ"ד) כתובות דף פ' ע"א ועמ"ש הראש טס וספור
 באהצ"ו סי' פ"ה צ"ע רצינו ועיינן צדדים פ"ד
 מאי שות לי"ד ובהת" - טס דסודר הרמז"ס
 בתקדירא למתא וצדדים ש'עטא מכסוף ליבא • ומשיה

(ע"ה)

המקח

שיעור ד'

והממכר

א'

יש לו ריוח מ"מ אבל אם ממכר ופרע מן הדמים חובו שהיה עליו או לשום הוצאה אין ממוכרו ממוכר הדרך ה"ה שהמכר מתבטל כגון שהיבס מוכר מנכסי אחיו שירש מאחיו המת בלא רשות אשתו שהיה חסות אחיו המת יש עליה לבטל את ממכרו ואף כל זמן שהוא תחתיו ואף על פי שיש פס על כתובת כמה וכמה כגון' (מ"ה) ההוא גבר' דנפלה ליה יבמה צפומבדיתא בוגא אחוה למפסקי עליה בגיטא אמר ליה מאי דעתך אי משום נכסי צנכסי פליגנא לך אמר רב יוסף כיון דאמור רבנן לא כוזבין אע"ג דזבין לא הוו זביני דתינא מי שמת והניח צומרת יבם והניח נכסי' במאה ונהא אעפ"י שכתובתה אינה אלא מנה לא ימכור שכל נכסיו אהראין לכתובתה אעפ"י שהקשו ואמרו חזר אביי וכל היכא דאמור רבנן לא כוזבין אע"ג דזבין לא הוו זביני' והתנן ב"ש אומר תמכר ה"ה"א לא תמכר ואלו מודים שאלו מוכרה וכתנה קיים מ"מ רואים אנו פסק הלכה כרב יוסף מדאמרינן לא עשה כלום כמלא בין ממכור לאחרים בין שיחלק עם אחיו בנכסי אביו כדו' שלא יפסלוה עליו לא כל הימנו' וחו גרסינן' (מ"ו) ההוא גבר' דנפלה ליה יבמה במת' מחסיא בעא אחוה למפסקה בגיטא אמר' ליה מאי דעתך אי משום נכסי' צנכסי' פליגנא לך אמר ליה משתפינא דלמא עבדת לי צפומבדיתא רמאה א"ל אי בעית פלוג מהשא אמר מר בר אמי אע"ג דכי אתא רב דימי א"ר יוחנן משוך פרה זו ולא חקנה לך אלא לאחר שלשים יום לאחר שלשים יום קנה ואפילו עומדת באגס התם בידו הכא לאו בידו אבל אתה מוגא שהיבס יכול למכור בנכסי אביו שירש ממנו ואעפ"י שיש את אשתו כבר על פני דרכים' הדרך הא' כגון שהרשת אותו והשני כגון שגרם אותה ונתן לה כתובתה ואל"כ החזירה לכיון שהחזיר' לאחר גירוסה נשואיה עבשו אינן כנשואים הראשונים כגון' (מ"ז) א"ר אבהו שאלו את סומכס הרולה למכור בנכסי אביו כילד יעשה אם כהן יעשה סעודה ויפיק אם ישראל הוא יגרם בגט ויחזיר' הדרך ה' שהמכר מתבטל היכא שמכר היורש בית מורים ושהאלמנה ראויה ליטב צו ולדור בכותבו היא ממכרו בטל כגון' (מ"ח) משתמשת במדור שנשתמשה צו בחיי בעלה ואמ' רב נחמן יחומים שמכרו במדור אלמנה לא עשו ולא כלום' הדרך ה"ו שהמכר מתבטל היכא שאדם עושה שדה אפותיקי בין לבטל חוב שיגבה ממנו בין לכתובה אשה ואל"כ מוכרה לאחר ונשתתירו לו נכסים למוכר שיכולים ליערע ממנו כדי אותו בעל חוב והאשה ידם על העליונה רלו גובין מלוחן נכסים שנשתתירו למכור רלו גובים מאותו שדה הנמכר לזה שכעשה עליו אפותיקי כדגרסינן' (מ"ט) רבן שמעון אומר העושה שדה אפותיקי לכתובת אשתו ומכר' ידה על העליונה רתתה גובה ומנה רתתה גובה משאר נכסים כאותו דין שאנו דנין בשדה אם עשאו אפותיקי אותו דין כמי' דנין בעבד ובאמה אבל בבהמות זנוטלגליס אם עשאו אפותיקי ומכרו אין בידו של ב"ח להוליחן מיד הלוקח כגון שיש לו למכור מבני חרי כדגרסינן' (נ) אמר רבא עשה עבדו אפותיקי ומכרו לאחר ב"ח גובה ממנו סודו אפותיקי ומכרו לאחר אין ב"ח

(מ"ב) כתובת דף פ"א ע"ב :
 (מ"ג) סס דף פ"ב ע"א :
 (מ"ד) סס דף פ"א ע"א וגרסינן הרולה למכור צנכסי אחיו :
 (מ"ה) סס דף ק"ב ע"א ועיין צאה"ז סי' נ"ד ס"א צאה"ז ד"א דיונ' ליתן לה מדור ציית אמר' ולשון רבינו שכתב ממכרו בטל משמע דלא מהכי ציית אמר אך לפת"ש החת"ס סס סק"ג לחלק בין אם הגיה לציית ציית א' להכימי שני ציית אף הכרע מדברי רבינו' והנה עוד סס צ"א

תני ר' יוסף צייתי ולא צנכתי' ופרש"י ציית צי וממניי שלא הציית הפיסקים דין זה' ובעל עין משפט הרזה מקור לרמב"ם וס"ע ולימא סס' רק בלא הי' לבעלה דירה אלא בשכר ודברי הס"מ נפלאו עמני' שכתב ופי' לפי שיטה זו פה שאמרו בו' וס"מ פירש ולא צנכתי ציית' לר' שלי עי"ש (ועיין טעור שהניח דין זה) :
 (מ"ט) גיטיין דף ע"א ע"א וירושלמי ר"פ אלמנה :
 (נ) צ"ק דף י"א ע"ב :

(כ"א)

המקח שער ד' והממכר

ז"ח נזנה מננו. ע"ט האי אית ליה קלא והאי לית ליה קלא. הדרך הח' שהמכר מתבטל מי-
 שמוכר שדה בשנת היובל בא"י ובזמן שהיובל נוהג הרי ממוכרו בטל דתני הנוכח - (ב"א) שדה.
 שנת היובל שנתה רב א' מכורה ויואלה ושמאל א' אינה מכורה כל עקר ויש על הדרך הזה.
 כמה עניינים אלא לפי שאין לנו לריבין בזה הדור אין עלינו להאריך. הדרך הט' שהמכר מתבטל
 היבא ממוכר עבד עברי ואמה העברי. אין לו שיומכרם ואם תכר ממוכרו בטל כדכתיב לעם
 נכרי לא ימשול למכרה ועו' כתיב לא ימכרו ממכרת עבד חלו תפעה הדרכי ספי' בענין הקרקע.
 שאם מוכרו מוכרו מתבטל כל א' וא' כמו ספי'. והיבא פ"ט לפנים קרקע בשותפות והלך האחד
 ומכר חלקו לאדם אחר אין על הסותף לערער. על שותפו ולומר לו למה לא מכרתה לי שהייתי
 שותף ואע"פ שיש לו דין מלכות אין לו ערעורו אלא על הלוקח. (*) על הסותף ממכרו לא.
 בדגרסינן. (ב"ב) ועשיית הישר והטוב ללוקח אזהריה רחמנא אבל המוכר יש עליו שיומכר למי
 שיראה ובלבד שיומכר לישראל. והיבא ממכר קרקע שהוא בשותפות לעבוס או שהוא בנד ישראל
 ומכרו לעבוס הרי זה ראו' למתו עד שיקבל עליו כל חובם שיבא לו מחמת הע"כוס שמוכרו לו
 בדגרסינן. (ב"ב) זבין נע"כוס לית זיה משוס דיבא דבר מלרא אבל משמתינן ליה עד דמקבל
 עליה כל חובם דאתי ליה מחמתי ולעונ' לא יהא הסותף תעוב' מלמכור חלקו ואפי' שלא חלק עדין.
 עם שותפו זין סיהא שותף זין סיהא ירוסה שירשו בגון אחים ועדין לא חלקו. זין במחנה שנתן.
 להם או בכל איזה דרך שאתה מולא פ"ט לפנים חלק בחותו קרקע ועדין לא נחלק לא יתעבד א'
 וזהם לעבור חלקו קודם חלקו דילפינן לה ממכור דגד'. (כ"ד) רב פפי משמיה דרבא אמר יש
 לו לבכור קודם חלקו ורב פפא משמיה דרבא אמר אין לו לבכור קודה חלקו והא דרב פפי ורב
 פפא לאו בפירוש אתמר אלא מכללא אתמר דההוא בכור דחול זבין נכסיה דידה וירשבוט חול
 ימני בני פשוט וקא אכלי תמרי מחוכהו לקוחו אמרי ליה קרובי לא מה זיא דזבנתיהו לכסיהו.
 מנחא קא מחיתו ליה חמו לקמיה דרבא אמר ליה לא עשה כלום. מר סבר לא עשה כלום בפלג'.
 ומר סבר לא עשה כלום בכלהו. שגחו מתם בכור ממכר קודם חלקו לא עשה כלום אלמא אין לו
 לבכור קודם חלקו והלכתא יש לו לבכור קודם חלקו. וכבר פי' בשער סני'. (*) דכל היבא
 שזה קונה גוף הקרקע ממש וזה קונה מקום פירותיו אע"פ שאותו שקנה קנין גוף הקרקע קנינו
 יותר חזק מאלו שקנה קנין הפירות בדגרסינן. (כ"ה) הלכת' כר"ל דאמר קנין פירות לאו
 בקנין הגוף דמי אפילו הכי אם רנה בעל קנין הפירות למכור קנינו לאחר אין בעל קנין
 הקרקע יכול לעבד עליו וכן אם רנה בעל קנין הקרקע למכור קנין הקרקע לאחר אין בעל קנין
 קנין הפירות יכול לעבד עליו. בדגרסינן. (כ"ו) לענין הכותב נכסיו לבנו לאחר מותו
 שהאב יש לו קנין פירות והבן יש לו קנין הגוף ואמרינן שאם מוכר האב מוכרים עד שיומות.
 מוכר הבן אין ללוקח כלום עד שיומות האב ואם תשאל ותאמ' א"כ למה אין לנו דנים לענין
 בעל ממכר קרקע של נכסי מלוג לפירות זה הדין דאיתו יכול למכרן אלא בזאת שלם דרביס
 ספי' כבר פי' טעמו של דבר למסוס רווח ביתא הוא דאקני ליה רחמנא וכל שאינו לרווח בית'
 לא

(כ"ב) פירוני ר"פ המכר שדור: (כ"ג) אלא כ"ל: (כ"ד) ז"ע דף ק"ט ע"ב. וסא איש מפרש ב"ס רק שוכם מהא דזבין לנכרי. ועיין פרש"י שם ואלוהי הו' לרביע גירסת אחרת: (כ"ה) ז"ע סס: (כ"ו) ז"ע דף ק"א ע"ב: (כ"ז) עמוד ז': (*) כל היבא כ"ל: (כ"ח) יצמות דף ל"ו ע"א וע"ב:

המקח שער ד' ה' והממכר י

לא אקני ליה רהמנא ואף היכא שמכרה האשה גוף קנינה פים. לה בקרקע אינו דומה לשאר בני אדם כל זה גוף הקרקע וזה פירות ואין למדים ממנו כדנ'. (ב"ר) אימיה דרב שמואל בר אבא מאקרוקביא אינסיבא ליה לר' אבא אקניתיכוהו לככסה למר שמואל בר אבא ברה בחר דשכיבת אול מר שמואל בר אבא לקמיה דר' ירמיה בר אבא אוקמיה בככסיה אול ר' אבא איורה קמיה דר' הושעיה אול ר' הושעיה אמרה קמי' דר' יהודה א"ל הכי אמר שמואל האשה ממכר בככסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוילא מיד הלקוחו' אהדרוה לקמיה דר' ירמיה בר אבא אמר להו- אבא מתניתא ידענא הבותב ככסיו לבטו לאחר מותו האב אינו יכול לנכור מפני שהן כתובים לבן והבן אינו יכול לנכור מפני שהן ברשות האב. (כ"א) כי מית אב מיהא קנה לוקח ואי ס"ד קנין פירות כקנין הגוף דמי אמאי קנה לוקח. לא עבד ולא כלום אהדרוה לקמיה דרב יהודה אמר נהו זו אינו דומה למטכתינו מ"ט מטוס תקנת אושא דא"ר יוסי בר סיניא בלושא התקינו האשה שמכרה בככסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוילא מיד הלקוחות. אחזוי. לן מהכא מחלוק גדול יש בין קנין האיש בככסי אשתו לשאר ככסיה בעלמא שהן למני בני אדם. ואחיה מולא כמי ממכר שהוא מתבטל כגון גיש עליו ב"ה דהו ליה ככסי משועבדים לו ואול איבו וזבין לאחריני שאותו ממכר ודאי אינו כלום דאזיל ב"ה וטריף ועקר זה הדרך אהה מולא בטעם שלמה ועשרים שהוא בזה הספר:

השער החמישי למי שיחייב לו המכר אם נכר לו ולמי שלל יחייב לו המכר נמי שנכר לו אם אהה מולא בו א' מחמשה דרכים הללו. הדרך הא' אם נכר המכר למי שאינו אדם אין המכר מתקיים לפי שאין קנין אלא למי שהוא אדם כגון שאם אומר זה החפץ יהא מכור לחמור או יהא כחון לו אין בדבריו מעש ואותו קנין אינו מעלה ואינו מוריד. אבל אם שחק מי שהוא אדם באותו קנין כגון שאמר אהה והחמור הזה קנו חפץ פלוני קנה אותו אדם התחלה ולא יפסיד על האדם אותו שחק שחק. פנו החמור שאינו בן קנין אבל היכא שאמר לאדם קנה חפץ זה בחמור זה כלומר יהא קנין. בקנין בין במכר בין במתנה לא קנה אותו אדם ולא כלום. כדנ'. (א) אהנו קנס בחמור לא קנה אהה חמור רב. נחמ' אמר קנה מתנה רב העטונא אמר לא קנה כלום רב שחק א' קנה הכל והלכ' כדברי רב נחמן. הדר' הפני עי שמקנה שום דבר למי שאינו ילד כגון שהוא עובר במעי אמו אהה מולא ירתו. על פני דינים. הדין הראשון אם אמר עובר במעי אשה או עובר במעי אשה פלוני יקנה חפץ זה פלוני בין בלשון מכר בין בלשון מתנה לא קנה אותו עובר ולא מידי אפ"י מילא לאויר העולם אותו עובר והוא בן דעת והוא ראוי עבמו לכל קנין שבעולם אף על פי שזכה לו אדם או שנקן לו מומם והביע החפץ לידו מ"א בין שנבטחה עמה שהוא קונה היה במעי אמו ולא ילד לאויר העולם אין לו זכייה באותו קנין (ב) דא"ר יוחנן א"ר יוחנן העזבה לעובר לא קנה ואמר ליה. משאל לרב סאל בדתא' פוק אימי לי בי פעורא ואימא לך קמייתא העזבה לעובר לא קנה והלכתא העזבה לעובר לא קנה. הדין השני היכא שאמר אדם יהא אהה עובר במעי פלוני לכשילד וילא לאויר העולם יהא לו קני

(ג) ד"ר דף פ"א ע"א וע"ב : ממ. הכן אין לו ללוקח עד שימת אלו כי ימת האב ט' : (ד) כהן ספר ונ"ל עבר ספרים עד שימת

ור שער ד' ו' ו' (א) ד"ר דף קכ"ג ע"א וע"ב. ספרים בתי' ר"ג : ו' ו' ו' : (ב) ד"ר דף קכ"ג ע"א וע"ב. ספרים בתי' ר"ג : (ג) קנה :

המקח שיער ה' והממכר

קניו בכך וכך דמים שיחן צו אותו המוכר אינו מתקיים וכלפיאל לא לוויר העולם קנה אותו החפץ ותהיה ידו של אותו עובר על העליונה רצה יקנה אותו קנין ויתן אותם דמים רצה לא יקנה ולא כלום. וכן נמי אם נתן לו במתנה וההפרש שיש בין דין הסני והראשון לפי שבזה הסני סגפר' אגוד צפי' לכשתלד וכר'ג' * (ג) הוא גברא דאמר לדביהו ככס' להוא דנועצרת אמר רב הונא הוי כמחכה לעובר והמחכה לעובר לא קנה איתיביה רב זהמן לרב כהנא האומר אם ילדה אשתי זכר יטול מנה ילדה זכר נוטל מנה ח"ל משכתיכו מיני יודעי מי שכחה ותימר' ליה ר' מאיר-היא דאמר אדם ממנה דבר שלא בא לעולם אימד דשמעת ליה לר' מאיר לדבר פישנו בעולם לדבר שאינו בעולם מי שמעת ליה והסיבו * (ד) הא אמר לכשתלד רב הונא לטעמיה דאמר רב הונא אף לכשתלד לא קנה דאמ' רב נחמן המחכה לעובר לא קנה לכשתלד קנה רב הונא' אף לכשתלד לא קנה והלכ' כרב נחמן * * הדרך הג' בעל סוגר קרקע לאסחו צמעות * הגהה

שהיו טמונים ומנו ומכר אליה קרקע זה כדי שתגלה היא אותן צמעות בהלכות פרק מי שגמר הטמונים אין המוכר נוקיים אבל אם מכר אליה קרקע צמעות שהיו מגולים מוכח דטעמא דמתני בין ידק דהין יכול לטעון ולומר לא חכרתי אליה קרקע זה אלא כדי לגלות משום פדעחו של אדם מעו' הללו שלא הייתי יודעם דהא מגולים היו לו הרי המוכר קיים בדג' * קרוב' אלל בנו ע"כ : (ה) המוכר שדה לאסחו לא קנתה דאמר אנא לגלויי זוזיהא היא דבעיית וא' רבה הלכתא המוכר שדה לאסחו לא קנת' והצפל חובל פירות תרתי לא קסיא' כאן צמעות טמונים כאן צמעות שאינן טמונים דאמר רב יהודה מעו' טמונים לא קנת' מעו' שאינן טמונים קנת' הדרך הרביעי העבד אין לו שום קנין בעולם בלא רבו ואפי' סמלא מליא' הילכך אם קנה סוס הפץ מאדם כדרך כל הלוקחים יש על רבו להחזיר אותו מקח דמאחר שאין לו שום קנין בלא רבו אין מקחו מקח ואין ממכרו ממכר בלא שום פנים בעולם שיבא הנמון לידו ואפילו אם נח' לו אדם במתנה וא' לו ע"ג פלא יהא לרצך צו כלום אין לו לעבד שיעשה צו שום דבר בלא רבו חלא אותה המתנה הרי היא לרבו דמעשה שקנה אות' העבד קנה אות' הרב אבל בעינן אחר אתה מולא שלא קנה רבו מה שינתן לעבד כמו שאמר לו נתן מתנה הילך מתנה זו ע"מ פויליך רבך לחירות בלו' כדי שיקח רבך מתנה זו ויוליך בה לחירות הילכ' בל זמן שלא שחרר העבד לא הוי אותו נמון קניו לעבד ולא קני ליה רבו אבל אם שחרר אותו הוי הנמון קניו לאדון והוא בן חורין * (ו) כדג' עבד עברי נקנה בכס' ובטט' ובחוק' וקינה את עלמו בכס' על ידי אחרים ובטט' על ידי עלמו דברי ר' מאיר ודכמים אומרים בכסף על ידי עלמו ובטט' על ידי אחרים ובלבד שיהא הכסף מאל אחרים * (ז) ואמרינן נמי בהא פליג' דרבי מאיר סבר אין קנין לעבד בלא רבו ורבנן סברי יש קנין לעבד בלא רבו * אמר רבא אמ' רב טחא דכולי עלמא אין קנין לעבד בלא רבו והכא צמאי' עסיקינן כגון דיהב ניה מעות וא"ל הילך ע"מ שאין לרצך רשות בהם ר"מ סבר כי אמר ליה הילך קניניהו רביה וכי אמר ליה ע"מ ולא כלום קאמר ליה ורבנן סברי כל ע"מ תנאה הוא * ור' אלעזר אמר היכא דאמר ליה הילך דכולי עלמ' לא פליגי דקניניהו רביה כי פליגי דאמר ליה הילך ע"מ שתלא בהן לחירות דר"מ סבר עמי ח"ל הילך קניניהו רביה וכי ח"ל ע"מ לא כלום קאמר ורבנן סברי הוא גופיה לא קני דהא

(ג) נ"ז דף קמ"א ובגירסא שאפנינו אמר ר' נחמן (ו) קדושין דף ק"ג ע"ג וביין בהס"מ פ' שלשים מה' מכירה ה"ב שהביא דדרי רבינו :
 (ד) שם דף קמ"ג ע"ג שבימי לשון קאת ועס"ד ואמרינן :
 (ה) שם דף קמ"ג ע"ג :
 (ו) שם דף קמ"ג ע"ג :

המקח שערי ה' והממכר ג

זכה ח"ל ע"מ שהל' בהן לחרות. ואתה מול' דין נוקחיה של עבד על שלם דרכים. הדרך הא' במקח העבד אם לקח בלוס כל זמן שהוא עבד יהיה רבו ידו על העליונה אם ראה יחלה באותו נקח ולא יחזירו ויהיה אותו מקח לרבו ואם לא ראה יחזיר המקח והמזכר יחזיר הדמים לרבו כיון שאין לו קנין בלא רבו כמו שפי'. הדרך הב' במקח העבד שאם קנה עמו מרבו לא קנה ולא בלוס כיון שאין לו קנין אלא אם נתן לו בנתנה ע"מ שיאל לחירות וכמו שפי'. הדרך הג' במקח העבד אם מכר אדם הפך לעבד שלכשאל לחירות יקנה אותו הפך ויתן כך וכך דמים ששפי' הוא אומר לכשאל לחירות ינתן לו זה ההפך הרי אותו מקח קיים לכשאל וכשאל ידו על העליונה ראה יתן הדמים ויקח ההפך לא ראה לא יקבלנו כמו שפי' בענין העובר לכשתלד לפי שדינו כשהוא עבד ודין עובר במעי המו פוה'. הדרך הד' אותם שאינן יכולים הם לנפשותם ואם לקחו מחבטל אותו מקח אבל אם לקחו להם אותם הממונים עליהם יהיה המקח קיים והם שלשה. הקטנים קיד' סיגונו לשם שנים ומשם שני' ועד שיצאו שתי שערות לזמנים הידועים לקטן ולקטנה כמו שפי' בשער הג' לענין נזירת הקרקעות והטעם' שאין בהן דעת או מי שהיא עתים חלים ועתים שוטה וכמו שפירשנוהו דכל אלו הם לקחו בלוס לעולם מקחם בטל אבל אם לקחו להם אותם הנומנים עליהם קנו'. וכל אלו בארנום יפה יפה בשער שלישי ולכך לא הארכנו עכשו :

השער השישי מנר המתקיים על ממון שאינו שלו מהמספט בל עליו בעשרה דרכים הדר' הא' מי שנעשה אפטרופו' לקטן או למי שאינו בן דעת שיכול לנזכר לאותן

דברים שזוהו ב"ד אבל מנר לבד' שהזכירו את האפטרופ' שלא ימכור דהתם ודאי הוא ממכרו בטל כדג'. (א) ומוכרים להם בזהו' עבדים ושפחו' בחים שדות וכרמים להכיל אבל לא להכיר וגם הרשו את האפטרופ' לקנות ס'ת ומה שדומה לו שיש בו קיום מלוה שיש לו דמים ידועים כדג' - (ב) ולוקחים להם ס'ת ותפלין ומוזוות וכל דבר שיש לו קצבה לאחיו מגלי וגם הזהירוהו עבד נכסים רחוקים שלא ימכור ויקח בקרוב כדג' - (ג) ואין האפטרופין רשאי למכור ברהוק ולגאול בקרוב ברעה ולגאול בפה דלמ' לא משפין וכן הזהירוהו שלא ימכור קרקע ויקנה עבדים אלא ימכור עבדים ויק' קרקע כדג'. (ד) ואין האפטרופין רשאי למכור שדות וליקח עבדים אבל עוברים עבדים ולוקחי' שדות רש"ג אומר' אף לא למכור עבדים וליקח שדות דלמ' לא משפין על הדרכים שנפר' בדין האפטרופוסות וחדע כי האפטרופוסות של אדם בדבר היתומי' הוא על שני דברים אפטרופוסות שמיכרהו ב"ד על היתומים משפטו כמשפט ב"ד בעלמ' אם מכרו כלום ליתומים בחנאים של הכרה ומה שזרכים לדקדק שלא יעשו כמו שנפר' ואפטרופוס שמינהו אבי יתומי' משפטו כמשפט האדם על עמו אם מכר או קנה כלום כמו שנפר'. הדרך הב' היב' שמוכ' ב"ד מנכסי יתומים אחריות אותו מנר הוא על היתומים כדג' - (ה) אומר רב יוסף כי דינא דבזין אחריות' איתמי' אלא שזנדין אותו ב"ד או האפטרופוס שידקדק באוסו מנר דקדוק גדול שלא יהא אונאי' פס כלל דכל זמן שידקדקו ויזהרו בעלמם לא יוכלו היתומים לכשיגדלו למחות במה שעשו כדג' - (ו) אומר רב נחמן א' שמואל יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהם ב"ד מפמידים להם אפטרופו' ובוררים להם חלק יפה ואם

	דד	שערי ה'	דחב
(ב) גיטין דף כ"ב ע"א .			
(ג) גיטין ט"ז וע"ד ללמתי ממלו הוא ט"ז ול"א			
ללמתי ענינה :	(ג) ט"ז :	(ב) ט"ז :	(א) ט"ז :
(ד) ט"ז ופוסק רבינו נפ"ק וכן דעת ריב"ז והרא"ש	(ו) ט"ז :	(ו) ט"ז :	(ו) ט"ז :
		ד	ד
			(א)

MEKACH UMEMKACH

המקח שער ז' והממכר

ואם הנדניו יכולים למחות ורב כח' ידיה אמר הנדניו אין יכולים למחות אם כן מה כח ז"ד יפה - ולענין מכירת קרקע של יתומים יש בו ארבע' דינים הדן הראשון בזה טעם בו יפוי כח ליחומי' כמו פסי' למעל' לענין אפטרופ' שיה' ז"ד שלא ימכור לאותן דברים שאינו מוכר אפטרופ' . יום דברים שב"ד יכולים למוכר מנכבי יתומים מה שאין אפטרופוס יכול למכור כגון פריעת הוב על אותן דרכים הידועים כדג' . (ז) וזקקי' לנכסי' יתומים . הדין הב' פלריכים ז"ד להכריח על הקרקע שמוכרים וכן היחומים זמן ידוע ובדברים שנקר' אבל הם מכרו ז"ד בלא הכרזה הרי המכר מתבטל ואעפ"י שלא היה באותו המכר טוב אונאה כלל ונלך טוס טעות כלל . (ח) דלמ' אמימ' משמיה דרב יוסף ז"ד שמכרו שלא בהכרזה נעשו כמי שטעו בדבר משנה וחוזרים . נעשו ודאי טעו דתב' טוב היחומים שלפים ושל הקדש שמים יום ומכרזים בצקר ובערב . עהו דתימ' ה"ט היבא דטעה שליח אבל טעו כי דינא לא קמ"ל . אבל יש בו ג' דברים שאין מכרזים עליהם ויש בו שני עניינים . הענין הא' אם לא הכריז ז"ד על הממכר קודם ממכרו לריכים שיראו אותו ממכר אם יש בו כדי אונא' על היחומים כדי שחות יש על הב"ד לבטל הממכר ואם יש על הלוקח אונא' כדי שחות יש על הלוקח לבטל הממכר כמו שאפרש בשער האונאות . הענין השני אם (כ"א לא) הכריז ז"ד על אותו ממכר אין נדי' שירמה איתו ממכר סתף על פי טעם (ס"א שאין) בו יתר משחות אין הממכר מתבטל כדג' . (ט) ה' אמימל משמיה דרב יוסף ז"ד שמכרו שלא בהכרזה נעשו כמי שטעו בדבר משנה וחוזרים ומקסי' איתבייה רב אמי לאמימר טוס הדיינים שפתחו שחות או שהותירו שחות מכרן בטל הא' שיה' שמה מכרן קיים מאי לאו ברלא אכרוז לא בדאכרוז והא' מדרישא בדאכרוז הוי סיפח ברלא אכרוז דקתני סיפח אכל' אם עשו אגרות בקורת אפי' שיה' מאתים במנה או שיה' מנה במאת' ומכרן קיים ח"ל רישא וסיפח בדאכרוז ונ"ק כאן בדברים שטעונים הכרזה כאן בדברים שאין טעונים הכרזה ומיבעי' ליהא' כאן במקום שמכרזין כאן במקו' שאין מכרזין וא"כ כאן בשעה שמכרזין כאן בשעה שאין מכרזים אמתזי לן מהכ' דהא דגד' . (י) טוס הדייני' שפתחו שחות או שהותירו שחות מכרן בטל הוא גם ההכרזה שהכריזו דהתם אם פתחו שחות או הותירו שחות מכרן בטל אם לא יהיה עם אונאה יהיה קיים וכל זמן שלא הכריזו אין רואים לא בפחיתות ולא ב' צרות אלא אפילו אין עם אונאה כלל הרי המכר בטל לפי שלא הכריזו אלא על אותן ג' דברים שהזכרנו למעלה ואע"ג דגד' . (יא) רשב"ג אומר מכרן קיים הא אמת' עלה . (יב) אמר רב הונא בר מנינא אמר רב נתמן הלכה בחכמים . ואחזי לן מהכ' דגד' . (יג) אבל אם עשו אגרות בקורת אפילו מכרו שיה' מנה במאתים או שיה' מאתים במנה מכרן קיים הא העמלטה עלג' דברים שהזכרנו למעלה שאין לריכות הכרזה ובאותן ג' דברים אם נעכרו בלא הכרזה אם יש בהם פחית' שחות או' תוספות שחות מכרן בטל כיון שלא הכריז עליהם אבל הכריז עליהם אפילו טעם שם בטול מקח אין המכר מתבטל . ופי' ג' דברים או הרמב"ם כדג' . (יד) כגון בדברים שאין טעונים הכרזה והן שלשה ואלו הן מכירת העבדים ושטר' חובות שהיו לאביהם של יתומים על אחרי' ואין יכולין לפרע מבטלי' חובות בלאת' ורואים ז"ד שמוכרים לאחרים בפחיתות מעט כדי שיחיו עכשו היחומים בדמים שניטלין בהם והמתפללים

(ז) מוזכר ר"ט טוס היחומי' :
 (ח) כמותו דף ק' ע"ג . ומש"ל הענין ס"א כו' עד כמו שאפרש . עיין מ"ט טעור נפ"מ סי' ד"ו בטעם כר"י דשולח על רבינו :
 (ט) כמותו טע וע"פ סוף שבתא' ש ות"ט פ"ד טע ג"ט רבינו ועיין נט' פ"ב פ"ט זקנים טע :
 (י) כמותו דף נ"ט ע"ג :
 (יא) כמותו דף נ"ט ע"ג :
 (יב) כמותו דף נ"ט ע"ג :
 (יג) כמותו דף נ"ט ע"ג :
 (יד) כמותו דף נ"ט ע"ג :

המקח שער ו' והממכר יד

והמטלטלים כדג' (ט"ו) ואלו דברים שאין מכריזים עליהם העבדים והשטרות והמטלטלים בכל מה שינוכר מהלו בלא הכרזה רואים אם יש בו פחיתת שחוח או חוספת שחוח ואם הכריזו עליהם בכל פני טבעתם ואפילו בטול נקח והמכר קיים. הפני כגון שמוכרים בטעם שאין מוכריזים עליהם והוא דג' * (ט"ז) כאן בשעה שאין מוכריזים כגון שמוכרים לדמיים לכרנא דמלכא או למתנות היתומים או לתכריכים שראוי שיקבר מנכסי היתומים בדאמרי נהדרעי לכרנא למוזני ולקבורה מוזכרין בלא הכרזה הילכ' כל מי שנוכר באלו השעות דבלא הכרזה רואים אם יש שם פחיתת שחוח או חוספת שחוח אבל אם מוכרו בהכרזה היו המכר מתקיים ואפילו יש שם בטול מקח. הפלישי אם היו הנוכר במקו' שאינו ראוי להכריז בו כדג' * (י"ז) כאן במקום שאין מוכריזים כגון נהרדעא שראוי' את הדבר צאי לצלמן כל מי שלוקח מנכסיה' לא צאי הכרזה דא' רב נהמן מעולם לא עשו אגרות בקור' בהרד' סבור מינה מסו' דבקיאי בשומא הוא אמר להו בר מניומי לדידי מפרשה לי מנייה דרב נהמן מפוס דקרו להו בני אבלי ככסי דאכרזת' הילכ' כל מה שימוכר במקום שהוא כגון נהרדעי ית' מכרו בלא הכרז' רואים בין פחיתת שחוח לחוספת שחוח אבל אם מכרו בהכרז' אפילו טע' טע בטול מקח המכר נותקיים מעה נפשך. ומה שהארבתי בפני הלכה זו לפי שראיתי לדאמריים פטעו בה הארבתי בפירוט כ"כ. וההכרזה היא על שני עניינים. הענין הראשון אם יכריזו ב"ד יום אחר יום על אותן נכסים היא שלמים יום שלמים. והענין השני אם לא הכריזו ב"ד אלא יום ישיבת ב"ד כגון יום שני ויום המשי' היא ששים יום שלמים ואף על פי שהין בחותן שמים כי אם י"ח של הכרזה כדג' * (י"ח) שום היתומים שלמים יום ושל הקדש דברי רבי מאיר ואמר רב הסדא אמר אבימי הלכה כר' מאיר. ונרבינן שום היתומים שמים וס' יתיב רבי חייל בר אבין וקאמר להא שמעת' א"ל רב נהמן בר יוחנן שמים קאמרם או שלמים א"ל שמים דיתומים או דהקדש א"ל דיתומים בר' מאיר או בר' יהודה א"ל בר' מאיר א"ל והא ר' מאיר שלמי' יום קאמר דיתומי' אמר א"ל הכי אמר רב הסדא קולפי טאבי בלעי מיניה דאבימי אהא שמעת' בל להכריז רופים שלמים יום צשי ונחמשי שמים ואף על גב דיומי דהכרזה לא היו אלא תמני סרי כיון דמשכן מלחא שמעי אנשיי. ועל אלו שני הפנים שהן ימי הכרזה בין בשלמים רופים בין בית של שמים ראוי שתהיה ההכרזה צקר וערב בשעת פועלים ופועלים הכנסת פועלים כדג' * (י"ט) ומכריזים בצקר ובערב ומפרישין מ"ט אמר רב יהודה בשעת הבגסת פועלים דלי איב' איניש דניחא ליה למיזבן אמר להו לפועלים זילו סיירוה נהלי ובשעת הולאת פועלים דנדברו ולזיל וליסילינהו. הענין השני ענין ההכרזה לריד שיהו בו המשה דברים הראשון שיזכור הבית או אותו קרקע ומלכיה. השני שיזכור את שוויי. הפלישי יזכור מה שכתן בו. הרביעי שיכריז כל מי שרולה ליקח יבא ויקח. החמשי שיכריז כי אותן דמים ילקחו בה אם יתנו מיד ליד אג' אם יש על הלוקח ממון מעט כגון טיחנס לנ"ח של יתומים או לפריעת אשה בכתובות. כדג' * (ך) אומרים שדה פלו' בסימני' ובמלכיה כך היא יפה וכך היא שומא כל הרולה ליקח יבא ויקח ע"מ ליתן לאשה בכתובות. ולנ"ח בחובו דאיב' דכח' ליה באשה דסקלה על יד על יד ואיב' דנית' ליה בב"ח דמיקל בזווי. שדרך הג' מידקק בית דין במכירתו עם ההכרזה שאם טמא' וטעה בפחיתת שחוח או בחוספת שחוח

(ט"ו) סס : (ט"ז) סס :
 (י"ז) סס :
 (י"ח) עירובין דף ק"ג ע"ב ונדרשא שלפניו פער (י"ט) :
 ר"ח אמר ליה. הלכנס שום היתומים שמים שם * (ך) סס :
 ד *
 (ט"ז) (ב"ר)

המקח שער ו' והממכר

שמות הוא בטל חוץ מלמותן שלמה דברים שפירשנו כדגריסין • (ד"א) שום היתומים שפחה
 שמות או שהוכסו שמות מכרן בטל ואמרינן : (ד"ב) הלכה כחכמי ומוקשינן ולית ליה לרב נחמן
 מה כח ד"ד יפה והא רב נחמן דידיה אנו הגדילו אין יכולים למחות א"כ מה כח ד"ד יפה ומוחרינן
 נ"ק הא דעצו וכה ללא טעו ויהי ללא טעו במאי ממחו יכולים למחות ברוחות • הדרך הד' מי שכתבו
 על ידו נכסי יתומים למכור יכול הוא להוליך אותן נכסים אל השוקים למכור אותן אם רואים שאין
 הם סכנת הדרך אם הם השוקי קרובים וכגון שהוא יום שהשוק בו קרוב אבל אם לחוק ויש בו
 סכנת הדרך או שיש עם חששא שגא יפקדו אם יניחו אותן נכסים לאותו שוק אינו ראוי להניחו לשוק
 כדגד' • (ד"ג) את' רב יהוד' א' שמוא מטלטלים של יתומי' שמים אותן דב"ד ומוכרי' אותן לאתר
 רב חסד' אמר אבינו מוליכים אותן ל השוקים ולא פליגי הא דמקרב שוקא הא דמרחק' ואם יכולים
 להמתין על אותן נכסים עד יום השוק כגון שיודעו שצאתו יום יהיו הדמים הריפים טפי ויותר
 ידנו בני אדם ליקח באתו יום אעפ"י שיגיע עם קנת הפסד ליתומים כיון דסכרן עם יותר מהפסדן
 דין הוא שימתו עליהם • כדגד' • (ד"ד) רב כהנא הוה מפקיד גביה סכרא דרב משרטיא בר
 חלקיה יתמה שהייה ער רגלא א' אע"ג דהוי ציה אלגא מיייתין ליה זוזי הריפי אלו הן ארבעה
 דרכי' שפי' במכירת נכסים שהן תחת יד הפטרופ' פלריכים ד"ד והאפטרופ' להיות זהירים במה
 שפי' • ולענין מוכר' האלמנה כשדאריה ליעול מומן כתובתה יפ עליה למכור מן הקרקע שסביב
 בעלה ממה שחצבה כתובת' ויש צו המכירה ד' דינים הדין הא' לרד' שחיה מוכרת' במעמ' ג' בני
 אדם והע"פ שאינן מומחי' בדין אבל אם מכרה בנועמ' שני בני אדם ממכרה בטל וכ"ש אם נמכרה יחדי
 כדג' • (ד"ה) (בתוספות בפ' אמר כונת) אלמנה בין מן הנשואין בין מן האירוכין מוכרת שלא
 דב"ד • וגר' בדוכת' אחריתי אסור ורב ספר' הוה להו עסקא בהדדי אזל רב ספר' פלג בלא דעתיה
 דאסור • (ד"ו) אתו לקמיה דר' אבא א"ל זיל אייתי לי תלתא דפגתא קמיהו איכתי' תרי מנו תלתא
 א"ל מנא לך הא א"ל דתן את' עם ד"ד עם מתנה בפני ד"ד א"ל מי דמי התם אסוקי ממוכא דמר ומיהב למר
 ובעינן בי דינא הכא אלא דידי שקלי גלויי מילת' בעלמ' היא ובלאו ד"ד כגמי ותדע דקתני אלמנה מוכרת
 שלא דב"ד אלמנה כיון דדנפשה שקלה לא לריכה בי דינא • א"ל הא אחרת ענה א' רב יוסף בר
 עכיומי א' רב נחמן כהי לדינה לריכה ד"ד מומחים אבל לריכה ד"ד הדייטות • (ד"ז) אבל
 גרוס' לעולם לא תמכור אלא דב"ד • הדין הב' שריכות לדקדק ולחקור את מוכרתם שלמלא היה
 במכירתם פחיתת או תוספת על סוויי הוא על ד' עכיינים הענין הא' אם הייתה כתובתה מאתים
 ומכרה מה ששה מאתים במנה אותו הפחיתות הוא עליה ואין על היתומי' כלום ואם נמאד לה
 מכחכות' כלום יפ לה מן היתומים • הענין הב' אם הייתה כתובתה מאתים ומכרה מה מנה במאתי'
 אותו תוספת הוא ליתומים דאינה יכולה לומר אני הרוחתי לעצמי אלא הרי זה מחשבין לה שנטלה
 מאתים • הדין הג' אם הייתה כתובתה מנה ומכרה מנה מה ששה מנה ודינר הרי המכר בטל
 תפקרו ואעפ"י שחללה היא לקבל על עצמה אותה אופא' וחללה להחזיר הדינר ליתומים אין חוססין
 לדבריה

(ד"ב) כתובות דף ל"ט ע"ב :
 (ד"ג) כתובות דף ק"ע"א וה"ג אמר ד' הונא ד"ב אמר
 ר' נחמן הלכה :
 (*) ע"ד נכסים הוא ע"ס וז"ל נכסיה :
 (ד"ג) כתובות דף ק"ע"א ופירש' וברן דמקרב חמל
 דשוקא והרע"ה כתב דמקרב לדוכפי דשוקא ושיין
 ע"ש בשמיטת זקנים עם :
 (ד"ד) סע' :
 (ד"ה) סע' :
 (ד"ו) סע' :
 (ד"ז) סע' :
 (ד"ח) סע' :
 (ד"ט) סע' :

המקח יזער ו' והממכר טו

נדבריה אלא הממכר בטל נעקרו כדג' • (ך"ח) היתה כתובת מנה ומכרה שזה נונה ודינר
 בזמנה ממכרה בטל • המנין הד' אם היתה כתובתה ארבע מאה זוזי ומכרה לד' בני אדם או לשלשה
 או לבנים ולמקנת הלוקחות היתה ממכרה בלא שום אונאה כלל ולמקנתם יש שם אונאה אורי
 עבר שיש שם ההונאה הוא הוא בטל ושאר כלם היו קיים כדג' • (ך"ט) היתה כתובתה ארבע מאה
 זוז ובכר' לזה במנה ולזה בענה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון מכרו בטל ושל כלם מכרו
 קיים ואין רהוי שיתבטלו אותן פלא היה זהם אונאה מחמת אותו שהיה בו אונאה • כדג' • (ל)
 מהו דמינ' התם הוא דאויבתלקת' מהאי ביתא לגמרי אבל הכא כגזר מנה רשון אטו מנה אחרון
 קמ"ל • הדין הג' כשהאשה מוכרת ממון בעלה לכתובתה מה פלא כישם ב"ד והיא חונה רוחה
 למכור לאהדים ולטוב דמי הספן אלא רולה להחזיק הספן לעלמה בשוויי אף על פי שאין שם פתיחות
 ליתומים כלום הרי אותו דבר בטל ומבועל ויש על ב"ד להחזירו מידה ושיטלו אותו היתומים ויתנו
 דמיו אם רואים שיש בדבר הנאה ליתומים כדג' • (ל"א) א"ר זיר' א' רב נחמן אלמנה שמתה
 לעלמה לא עשתה ולא כלום וזה הדין שפי' כשהיא נחזקת הספן לעלמה בין שהיא אותו חפץ שהוכרו
 עליו בין שהיא חפץ פלא הוכרו עליו אין בדבר חלוק אלא יתומים יכולים להחזירו מידה א"כ שם
 אותו ב"ד והכירו בידה ויחשוב אותו דמי כתובתה דכי האי גונא אין כח ליתומים להזלימו מידה
 כדג' • (ל"ב) היכי דמי אי דהוכרו אמאי לא עשתה ולא כלום אלא לאו דלא הוכרו ולעלמה
 הוא ולא עשתה כלום הא לאחר מה שעשתה עשתה לעולם דהוכרו ממסו דאמרינן לא
 מאן טס לין כי הא דההוא גברא דאפקידון גביה כקתא דרמי בני דר' חייה בר אבין
 שמא' נכשטיה ב'ארבע מאה זוזי אתא לקמי' דר' אמאי א"ל מאן טס לך • אבל אם מכרה לאהדים
 ולא החזיקה אוחו הפך לעלמה ולא נמלאת בממכרה שום אונאה אין עליה להכריז על המכר
 כמו שראוי להכריז על ב"ד אם מכר כלום אלא שפומחה לעלמה הוא ולא הוי ולא כלום •
 הדרך הרביעי היבא ממכרה לכתובתה בלא ב"ד פומחים פתשבע פלא הגיע לידה יותר ממה
 שהיא אומרת שנטלה מאותו ממון ממכרה פלא ב"ד פומחים ואפי' שהיה הממכר במעמד
 פלטה הראוי להעיד לא נסתלקה השבועם מעליה במה הגיע לידה אבל אם היה במעמד דין
 הראוי לדין אין עליה לישבע מה שמכרה פלא נטלה יותר כדג' • (ל"ג) פלא ליה דבה דביה
 דרבא לרב יוסף מוכרת פלא ב"ד לריב' שבעה א"ל אינה לריב' שבעה א"ל ותבעי לך הכרזה
 א"ל הכרזה לא קאצביאי לי וקבעינן הלכת' מוכרת פלא ב"ד לריב' שבעה ואיבה לריב' הכרזה •
 אלו הם ד' דיינים שפי' שיש על האלמנה כשמוכרת ממה שהניח בעלה לכתובתה • והיבא מהלמנה
 מוכרת לטורח מזונותיה שהוא בתנאי ב"ד יש עליה למכר במה שחיי' כונת ואמה מולא • בנוכח'
 זו שהיא לטובו' פ' דיני' ומה הן אותן ד' הבכ' למעלה שהם במכירת' לכתובת' • הדין הא' שחיי'
 עבירתה במעמד ג' שהיא ראוי' להעיד ואעפ"י שהן בדיומות • הדין הב' יש עליה לרקוק ולחקוק
 במכירתה שאם מכרה ופחתה כלום ואפילו פלא נמל' בטעות' • כי אם דיבר אחד לנאה המכר בטל •
 הדין הג' פלא תפוס לעלמ' ולא כלום • הדי' הד' שפסעע על מה שמכר' פלא הגיע לידה יותר
 ממה שהיא אומרת ולא הארכתי באלו הד' ולא הולכתי להביא ראוי' על זה הדין • לפי שכב' הארכתי
 בפירוש'

(ך"ח) כמבואר דף ל"א ע"א :
 (ך"ט) נמשכה טפ :
 (ל) טס דף ל"א ע"א :
 (ל"א) טס דף ל"א ע"א :
 (ל"ב) טס וגם דגמ' רשי טפ כדעת רבינו דלריב' :
 טענה שלא גמטה דמרי • ופיין בלתי • זגמט
 טס טענה דברי ריבוי • ומ"ט טס צמט סימנן
 ושאר פ' יסקי' • ופיין בלתי • ט"ג טע"ף ד'
 דלריב' לטע' פלא זגמט ועמ"ט טע"ט טס ט"ק
 פ' נט"ק יו"ד :

(ל"ד)

המקח שער ו' והממכר

בפירוש' לנעלה' - הדי' ה' סלח ממכור צבת אחת יותר ממה שיסימיק לה לשטה חדשי' - הדין הששי האעפ' שמכר' כדי שיסימיק לה לשטה חדשי' לא חטול לא פרנסת חדם בהדס והפאר יהא אלל הלוקח אם הוא נאמן או אלל נאמן שיראו צ"ד כדגד' - (נ"ד) כילד מוכרת א"ר דניאל בר רב קטינא א' רב הוב' מוכרת לשני' עשר הדם ולוקח מפרנס א' לשלטי' יום ורב יהוד' אע' מוכרת לשטה חדשי' ולוקח מפרנס אחד לל' יום וא' אמינו הלכת' מוכרת לשטה חדשי' ולוקח מפרנס א' לל' יום - א"ל רב אשי' לאמינ' הא דרב הונא מאי' - א"ל לא שמיש לי כלוונ' לא קציר' לני' - הדי' הז' כשהרשינו את האלמנה למכור למזונות היא פטמאר בעצזון המת לצד ממכרה פהיא מוכרת עכסו למזונות ששור כחובת' ממה שתגבה בחובתה אבל אם, לא היה עצזון העת כלו אלא כששור כחובת' או פחות מכששור כחובת' אוחו מכר פהיא מוכרת למזונות צטל' - אבל אם עצזון העת יותר מוכחבת' יש לה למכור למזונות בכל עת על הדל' שפי' ששור שיסימיקנה לשטה חדשים וכן כמי תמכיר ומססה לשטה עד סלח יהא סס כי אם ששור כחובתה : הא כל היא כהאשה מוכרת משישור כחובת' ופיהתה את הששור הוי מכרה צטל כדגד' - (נ"ה) מוכרת והולכת עד כדי כחובת' וכחזק' לה כדי שתגבה כחובת' מן השאר פ"מ פייר אין' - לא פייר לא' הדי' הח' מה שהרשינו לאלמנה למכור למזונות בין פעם אחת בין פעמי' הרבה לא הרשינו לא היא סלח יתקצן בכל מכירות פהיא מוכרת לא כששור כחובתה אבל אם כשאתה מחבר אותן מכירות אתה מולא במכירתה פיש סס יותר משישור כחובתה מכרה צטל שאין לה למכירת המזונות בכל הפעמים כלס כי אם כששור כחובתה : כדגד' סינ' - (נ"ו) מוכרת והולכת עד כדי כחובתה' הדין הע' כשהיא מוכרת לריבה היא שתבאר בבאור לשום מה מוכרת וסאותה מכירה לשום מזונות היא כדגד' - (נ"ז) מכרה כחובת' או מקלת' מטכפתה או מקלתה כחנתה לאחר או מקלתה לא תמכור את הפאר אלא צב"ד וכו' והע"ג פהיא מחלוקת צברית' כדגד' - (נ"ח) מוכרת וכחבת' אלו לו' וז' מוכרת' ואלו לכתובה מוכרת' דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר מוכרת וכחבת' סתם אין עלינו וסמוך אלא על סתם משנתנו דכל מה פהיא במשנתנו ומחלוקת צברית' הלכה היא כסתם - ונשאל על זאת - (נ"ט) המשנה וזאת הצרית' הנכסים אם בחזקת היתומים קיימי' אם בחזקת האלמנה וסקלינן וטרינן בה טובא ואין למדין מאותו מקום בחזקת מי הם דצדוכת' אחריתי הוי הלעמיו' ויש לנו לפי' משנה זו לפי שראינו שטענו בה אחרים דגד' מוכרת כחובת' או מקלת' מטכפת' או מקלת' לא חמכר את הפאר אלא צב"ד' וחכמים אומרים מוכרת היא אפילו ארבעה וחמשה פעמים חן לצ"ד' כמלאת אתה אומר שמחלוקת היא בין סנא קמ' וחכמים' ויש אמרפי' דורנו שפירשו באותו צ"ד שזכר המשנה הוא צ"ד של הדיוטות ואותו שזכר בסוף המשנה הוא צ"ד מומחי' וטעה בפירושו לפי שזאת המשנה מבוארת בנמרש' באו' מסוד' דריש מתני' רבי שמעון היא כדגד' סינ' - (נ) מני מתני' רבי שמעון היא ולדעתו היא הא דגד' מכרה כחובת' או מקלת' מטכפתה או מקלת' לא חמכור

	(נ"ד) כחובות דף ל"א ע"א :
	(נ"ה) טס :
	(נ"ו) טס וכ"כ פריץ ועיין גרשס ותכג"ל דרשי מולק
	זזה וכן הוא בירושלמי :
	(נ"ז) טס עמוד ז'
	(נ"ט) כחובות דף ל"ו ע"ב ומש"ל דברי ר' מאיר
	הגירסא לפנינו צ"ס דברי ר' יהודה' ומש"ל
	הע"ג פהיא מחלוקת צברית' כדגד' סינ' - (נ)

(הגה)

המקח ישערו והממכר טז

תמכור את המאכל לא בצ"ד והיה סבור רבי שמעון בדבר זה דכל אשה שנטלה קצת כתובתה אבדה מוזכותיה ולכך היה מוכתפה שלא תמכור אלא בצ"ד כדי שימכרו צ"ד ויפסקו לה מכתובתה ושלא יתקוה שחשוב אותה מכירה במוזנות והשיבו חכמים ואמרו מוכרת אפילו ארבעה וחמשה פעמים הן לצ"ד וכתבת למוזנות נכרתי לפי שהיו חכמים סבורים שראויה היא ליטול מוזכותיה כל זמן שלא נטלה כתובת כלל עד גומר וכך מפור' בצדית' מני מתכיר רבי שמעון היא דתניא מכרה כתובת' משכנה כתובת' עשתה כתובת' אפותיקי לאחר חין לה מוזנות רבי שמעון אומר אעפ"י שלא מכרה אלא מקנת' ולא משכנה אלא מקנתה ולא עשתה אפותיקי אלא מקנתה לא תמכור את המאכל אלא בצ"ד למימר' דר' שמעון סבר לא אמרינן מקנת כסף ככל כסף וכלו' לא אמרי' עתה תורתה מקנת כסף הנשאר בתורתה כשיש לה ליטול כל כסף כתובת' ורצנן סברי אמרינן מקנת כסף ככל כסף ואות' תורה שאנו דני' בה כשעדין יש לה ליטול כל כסף כתובתה אותה תורה בעממה לדין בשאין לה ליטול כי אם קצת כסף ואין הלכה כרבי שמעון כדגר' * (מ"א) הריא אתתא דתפסא כסף לכפשא בכתובת' אתא לקמייה דרבא ח"ל דהש להא דרבי שמעון דאמר לא אמרינן מקנת כסף ככל כסף וכל מה שמוכרת האלמנ' על זה הענין יש מן הדין להיות אחריות על היתומים כדנר' (מ"ב) אומר רב יוסף האי ארמלתא דזבינא אחריות' איתמי' הדרך החמשי השליח שהוא שלח מחדש שהוא בן דעת ובגון משלחו או עשאו אפטרופו' בעל הנכסי בעלמו שימכר לו מנכסיו כדנ' * (מ"ג) שלוחו של אדם כמותו ועל השליח הזה יש עליו טענה דייקן מהן מלוותן שיש על האלמנה במכירתה מחפשי היתומי' לכתובת' כגון שפיחת' או שהותיר' ואין על השליח מה שיש על הדיין מן ההכרז' ואף חין עליו לרקדק במה שהדיין מדקדק היכ' פנוכר בין שמת לפחות משתת כדגר' * (מ"ד) איבעיא להו שליח כמאן' רבא אמר רב נחמן כדיין ורב שמואל בר זינא אמר רב נחמן כאלמנ' * והילכת' שליח כאלמנ' הדין הראשון לר"ד שימכר השליח במושב שלש' שהן ראוי' לעדות כמו שזריך האמנה כדגר' וזריכה צ"ד הדיוטות' הדין הב' לר"ד שימקור השליח במכירתו הקירה גדולה שחס טעה ואפילו נטעה בין רב למעט כתבטל אותו ממד אלא אם יקבל לעמלו לפרוע מה שטעה כדגר' * (מ"ה) בלמנ' אפילו מכרה יפה מכה ודינר במנה מכרה בטל וכמו כן הוזהר השליח שלא יטעה' כדגר' * (מ"ו) ומאי ענא מה' דתנן האומ' לשלוחו לא תרום תורם כדעתו של בעל הבית אם אינו יודע דעתו של בעל הבית תורם כבינוני' ח' מחמשים פחת עשרה או הוסיף עשר' תרומתו תרומה' הסם כיון דאיכא דחיים בעין יפה ואיכא דתרי' בעין רפה אמר ליה בהכי אמיתך אצל סכא טעות' היא וא"ל לא איבעי לך למטעי ואין על השולח את שלוחו מלוותו טעות שטעה השליח ולא בלוס כמו שיש עליו אלו מוכר הוא בעלמו את הפליו ובגון שחס לקח או שמכר קרקע השליח הזה לשלוחו וצדיקו חין אוכאה לקרקעות שבאות' אוכל' שמתבטל מכירת המטלטלים לא יתבטל מכירת הקרקע הילכך אם אדם מוכר או לוקח קרקע לעלמו ויש בו אוכאה חין המוכר מתבטל' אצל אם מוכר השליח או שלקח קרק' לשלוחו והיה בלוחו ממוכר יתרות או פחת טוס דבר הרי אותו המוכר בטל דה"ק א"כ יטלס השליח ממונו כדגר' * (מ"ז) אקלע רב נחמן לקור' עול לגביה רב חסד' ורבה בר בר חנא אמרי ליה כי האי גונ' מאי אמר להו לאחד ואפילו לשנים

(ע"א) ט"ז דף ז"ח ע"א אמת' לקמי' דרבא אמר ליה * (מ"ח) דהש וכל' צדדרי רבני' : (מ"ט) ט"ז דף ז"ח ע"א : (פ"א) קדושין ר"מ הל"א ע"א : (מ"ב) ט"ז דף ז"ח ע"א : (מ"ג) כמותות דף ז"ח ע"א :

המקח שער ו' והממכר

לשנים לאחד ואפילו למאה אמרי ליה ואף על גב דטעיה שליח אמר להו טעיה שליח לא קאנויחא אמרי ליה והא מר האי דאמ' אין איבאה לקרקעות ה"מ היכ' דטעיה בעל הבית אבל היכ' דטעיה שליח אמ' ליה לתקוני סדרתיך ולא לעוותי ובמו כן פי' לעיל במכירת האלמנה שאם טעיה כלום במכירת הקרקעות שממכרה בטל והדיין אם מכר קרקע וטעיה כשעור שותת שממכרו בטל ונדע היבא פהשליח מוכר בית' או לוקה בפחות הוא על שני ענייני ועליה' אבו גורסין . (מ"ח) למנה שהיתה כתובה מלשי' ומכר' שזה מנה במאמתי' או שזה מאמתי' במנה נתקבלה כתובתה ופרטיק מאי טבא שזה מאמתי' כי נה' את הפסדת שזה מנה במאמתי' תימ' אלא ארוחי' . אמר רב נחמן בר יצחק כאן מנה רבי הכל לבעל המעות כדחני' הוסיפו לו יאחת יחירה הכל לשליח דרבי רבי יהודה רבי יוחי אומר . (מ"ט) הכל לבעל המעות אמי דמי בר אבא א"ר יצחק לא קשיא כאן בדבר שיש בו קצבה . כאן בדבר שאין לו קצבה . אמר רב פפא הילכך דבר שיש לו קצבה חולקי' דבר שאין לו קצבה הכל לבעל המעו' . וטע' הדבר שיש לו קצבה לפי שכל חפץ שדמיו קטובים כשמוסיף עליו הליקה יש לו ונר' מרזין כפשו הוסיף ובלאו נהנו בפני עצמו לשליח' או יש לומר שלא הוסיפו אלא ויחמה פלגה מהנו זה ההפך וכמא' של בעל המעות הוא ומפוס הכי חולקים . וטעם דבר שאין לו קצבה דהא דמי' אין אהי' יכול לומר שהיה זה היחרות אלא לפי פלגה ממנו החפץ דהא דבר שאין לו קצבה הוא ויש מי שמוסיף לעורך הימעות ומפוס הכי הוא לבעל המעות ואם יש על המציב להקשות מ"מ משנתינו אין זה שום חילוק בעולם ולא פבא דבר שיש לו קצבה ולא טבא דבר שאין לו קצבה לפי שדורות הראשונים שלא היו מטלטלים מטובדי' לכתובת' לא היה למנה שממכרו כתובתה אלא מקרקעי' וקרקע כל העולם יודעים הדבר שאין לו קצבה הוא לפי שיש מי שרואה לקנותו פי פנים בדמי שוויו ממה שאינו שזה אלא אחרים . הדין הו' היבא שחובב העולם את שלוה להפציעו במה שמכר לו אם לא נחא' על ידו הרי זה יכול להפציעו כדגר' בדרכי האמנה שפי' לעיל . וכמו שפירשתי' דינן בכחצ השצועות שחברתי' . הדין הד' שיהא שליח בזהר שלא יעבור על זיו שולחו שאם יעבור על זיו הדין פישלם לו בכל שיהיה הפסד בלוחו שליחות דכל היבא שאינו עובר על זיו איזה הפסד שאירע בדבר אין עליו כלום כדגר' . (כ) השליח טעפה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו שליח מעל ובגון שאמר לו מכור במקום פלו' ומכר במקום אחר דהכי גרסי' . (כ"א) הבא לי מן החלון והביא לו מן הדלוקמא או מן הדלוקמא והביא לו מן החלון השליח מעל וכמו כן יש עליו אם פנה בממכרו או במקחו כגון שאם לזהו המולה להשליח הזה שיעבור אותו חפץ או אותו קרקע בבית אהת אין לו סימכור אותו חפץ בשני פעמי' אין על השליח לעשות אלא כפי מה שעיניו רואות כדגר' . (כ"ב) א"ל זבין לי כור א' ואזל חבן . ליה ליחכא מאי מי אמר ליה דעבד' לך עבדי לך . או דלמא אמר ליה לא כח' לי דליפוש סטרי עלי ואסיקנא' . (כ"ג) פשיט' אלא למד קפיד' א"ל זבין סתמ' מאי רב הונא א' לאחד ולא לשנים

(מ"ח) טע עמוד א' וע"ב :
 (מ"ט) כאן יש הסוּך בדברי רבנו ור"ל ר' יוחי אומר חולקין והטעם ר' יוחי אומר הכל לבעל המעות כו' . ועש"ד אמר דמי עד אבא ציריטא שלפניו עד ספס' . וענ"ג הטרפ' טע דר"ה אחר ר' פפא :
 (כ) פשיטא דף ג' ע"א :
 (כ"א) פשיטא דף ג' ע"ב :
 (כ"ב) טע עמוד ג' וע"ג רבנו רבינו פשיטא אלא למד כו' דר"ה אמר לאחד שהביא דמי רבנו וע"ג הטרפ' כשער ק"ט כו' ע"ס :
 (כ"ג) פשיטא דף ג' ע"א :

לפנים רב חסד' ורצה בר רב הוגא דאמרי תדווייהו ללאחד אפי' לפנים ללאחד אפי' למאה אקלע
רב נחמן לסורא עול לגביה רב חסד' ורצה בר רב הוגא אמרי ליה כי האי גונא מאי אמר להו
ללאחד ואפי' לפנים ללאחד ואפילו למאה . הדין החמשי אס אמר השולח לשליח לך ומכור הני
קרקע פלו והלך ומכרו כלו אין אנו דנין בו טהעביד על דבריו והיה כל המכר בטל אלא הרי
אנו דנין בו מוסיף על דבריו והחזי ממכרו קיים והחזי הלאחד מומכרו בטל דגר' . (כ"ד) אבשיא
להו אמר ליה זבין לי ליתכא ואזל זבן ליה כורא מוסיף על דבריו הוא וליחבא מיהא קני או
דלמא מועביד על דבריו הוי וליחבא כמי לא קני אמר רב יעקב מכהר פקוד משמיה דרבינא * משמע
א' להס תן להס חתיכה של צמר לאורחי' והשליח אומר טלו פתים פתים והן נטלו שלם שלם כלן
מעלו אי אמרת בשלמא מוסיף על דבריו הוי משום הכי בעל הבית מעל אלא אי אמרת מועביד על
דבריו הוי בעל הבית אמאי מעל ואסיקא . (כ"ה) הא ודאי לא תבעי לך דמוסיף על דבריו
הוי' הדין הפשי השליח הזה יש עליו מן הדי' סיחקור מעשה מקחו וממכרו שלא יהא פס פס
ערעור דבר פאס ילא על המקח טלקח לסולחו פוס ערעור אחרינא על השליח כגון פאס לקח פדה
וטכח ולא קבל המוכר אחריות על השדה והרי פשיעה מן השליח וס' מן הדין שיקבל השליח לסולחו
אחריות על פגמו כדג' . (כ"ו) ההיא אסת' דאמר ליה לההוא גברא זיל זבין לי ארעא אזל זבן
לה שלא באחריו' אסת' לקמני' דרב נחמן א"ל לתקוני' שדרתיך ולא לעותי זיל את זבנה מיניה שלא
באחריות והדר זבנה נהליה באחריות ואע"פ שלא פירש השולח הזה לשליח כל מה פהא נריך להזיזי
באותו מעשה שהולך עליו אין יכול השליח לטוענו ולומר אתה לא פירשתי לי דאעפ"כ היה לו לשליח
להזהר כדגר' . (כ"ז) לענין פלוטי שליח נמי אמר רב אפי' חזינן אי אמר ליה הב זוזי ופקל
פטר' לא מפלס פקול פטר' והב זוזי מפלס ולא היא זין כך ובין כך מפלס דמאי אמר ליה לתקוני'
שדרתיך ולא לעותי' . הדין השביעי השליח הזה אס שלחו השולח למכור ממקרקעותיו כלום לא יקנה
לעגמו ממותן קרקעות ולא כלום פאס פס אותו קרקע וכוטלו לעגמו הרי אותו מעשה בטל אס
הוא יקרקע כמו פשי' בזין האנוכה . הדרך הפשי היכא פאדס עוכר ממון פאינו פלו ובלבד שלא
יתאונה באותו מכר והוי ממכרו קיים והוא על ג' דינין' הדין הא' יתומי פסמכו אלל בעל הבית
מליהס לא הניחוס ז"ד אללו לא הם מליה' פמכו ויש להס פוס חפץ ורוואה פאס לא ימכור אותו
חפץ יהיה ליסומי' בו הפסד ומכר אותו חפץ בלא ז"ד ובלא אפטרופוס ובלא פוס אדס בעולם הרי
כל מה פעשה אותו בעל הבית עשוי היכא שקבל הדמי' וכודהר מלאוכאה וחקר את המכר כראוי
כדגר' . (כ"ח) הנכה יתמי דהוו סנכי גבי הדיא כפחא' הוו להו פורתא שקלא זבינתה
נהליהו אתו קרובי' לקניה דרב נחמן אמרי ליה מאי עבדתא דזבינה אמר להו יתומי פסמכו
אלל בעל הבית תנן והא איקר ברשותא דלוקח איקר והא לא נקיטי דמי אס בן היינו דרב
הנילמי בר אידי דאמר רב הנילמי בר אידי א' שמואל נכסי יתומי' הרי הן כהקדש ולא אקני אלא
בכספא' הדי' הפני מי שמואל מליאת חברו ומשמרה' הדי' הג' . מי שנפקד אללו פקדון והלך המפקיד
בגוקס אחר ואינו בגוקס פהפקדון פס אי יודע פדין האבדה ודין הפקדון פוה פאס רואה פומר
אבדה או הנפקד פאוסו חפץ אס לא ימכ' אותו יש בו הפסד הרי אללו יכולי' למכור . כדגרסי' .
(כ"ט)

(כ"ד) כחצות דף פ"ה ע"א :
(כ"ה) גיטיך דף נ"ג ע"א :

(כ"ז) כחצות דף ג"ס ע"ג :
(כ"ח) תא שמע אמר צבי"ד לשלחו כנ"ל :
(כ"ט) טס דף ג"ט ע"ח אינא דאפרי :
(ל"א) ז"ז דף קס"ט ע"ג :

(ט"ו)

E H

MEKACH UMEMKACH

המקח שער ו' והממכר

(כ"ט) כדרך שאמרנו באזדה כך אמרו בפקדון והפיצו פקדון מאי צעי גבי אצדה מדעת היא ופי' רב יוסף בר חמא בשם רב טעם רב טעם בפקדון שהלכו בעליו למדינת הים שאם יראי' על החפץ שלא יהא בו הפסד אם יעמדו אותו הוא על טעמה דיבין' הדין הא' אם הוא ההפסד כדרך כל דבר שמתפקד עליו בשהיית החפץ אליו ובאותו הפסד אחיה מונא בתורת פקדון פלי עבייני' - הענין הא' כל זמן שבעל הפקדון הוא באופן מקום שהפקדון עם אין לאותו נכמד טיימכור אותו פקדון בטום פני' בעולם והוא מקראו ראפוני' אצדה מדעת' אבל על הנפקד הזה להודיע המפקיד צניגין הפסד החפץ ויעשה בו ראונו טלכך נקראת אצדה מדעת' הענין הפני' היכא שהמפקיד הלך במקום אחר או כגון שהוא נכמד מלהתחבר עם הנפקד על זה הענין אינו ראוי לנפקד טיימכר אותו חפץ אלא אם הגיע ההפסד לפיזור הידוע והמבואר כדין * האוכל זמן שלא הגיע ההפסד לפיזור העבול' אין עליו טיגע בו יד' כדג' * (ס) המפקיד פירות אלל חצרו אפינו הן אצורים לא יגע בהן' רמב"ג אומר הוכרן צנ"ד מפני הפס אצדה לבעלי' ואמר רבה בר בר חמא ס"ר יוחנן מחלוקת בכדי חסרונין אבל יותר מכדי חסרון דברי הכל מוכרן צנ"ד ואם יש על המציב למחול ומי יאמר שזאת המענה צמאין בעל הפקדון באותו מקום' יש שתי חשבות בדבר' מה שאו היה המפקיד עם לא היה לנפקד טיגע יד בפקדונו לא בכדי חסרון ולא ציורת מכדי חסרון אלא פיודיעו ועוד דקחני באותה מעט' מוכרן צנ"ד ואלו היה המפקיד באותו מקום למה הוא לדיך לז"ד ובי צ"ד לדין על אדם מה פלאי למטות משלו הא אדם רעמי לחבל בצלמו הא למדת שאין המענה הואט צמיה אלא בפקדון שהלכו בעליו למדינת הים וכל היכא פסיח פחות מכדי חסרונין לית דין ולית דיין דודאי וברור אין לו טיגע יד אבל חלקו הכתי' ורמב"ג בכדי חסרון וכדאמר' פלוגסיהו צמאי פליגי רבנן סברי להפסד ארוב' חששו להפסד שיעט לא חששו ורמב"ג סדר להפסד מועט כמי חששו ואי' הלכס כרמב"ג דהא' * (ס"א) אומר רבא אמר רב נחמן הלכה כחכמים' ופירוש כדי חסרון כגון כל מיני' פירור לכל זמן שהן עומדי' בלא קעק שאן נפחתיס בין במדתס בין במטקלס עטמי פמיצבטי' ויש לכל מדה ולכל דבר זמן ידוע כמה הם נפחתי' לבעולם בכדי הפסד הידוע אין לשומר אצדה או לנפקד טיימכור אבל אם הוסיף ופחת על החסרון הידוע כגון באורך הזמן אירע בפירות רקציבות או הפסד הדומה לו יש לשומר אצדה ולנפקד למוכרן בלבד שלא יחלשו צדמיהס והפחת הידוע בפירות אם צא שומר אצדה זו או הנפקד ועירב אותן פירות המופקדי' בשאר פירותיו יש להן לחשוב הפחיתות ויקבלו הבעלי' אותו פחיתות מן הדין כדג' * (ס"ב) המפקיד פירות אלל חצרו הרי זה יוליא חסרון לחטי' ולאורז חשמה אלאי קבין לכור ולכוכמי' ולזרע פשתן שלא סאי' לבור לפעורים ולרוחן חשמה קבין לכור הכל לפי המדה והכל לפי הזמן וא"ריוחנן בן טרי' גבי עם איבתם להס לפככריס' אכולין בין מהרבה בין מקמעא אלא אימ' מויליא

הכנסת המ"ט לא נכנסה רק בדרך אפסר ונפולחא
מאחר על הטור צמ' רל"ג טעמז צמס הדין
והר"ם צמס כמי' התום' והרענן' ונחמת דרף
אין צמס רמז לפי' זה וצמ' צמס אין כרע
ואפ"ל דמ"ל כשיש' רענן' ועיון טמ"ט ס"ב
ס' רל"ג ספ"ד שהענין רק לשון הרפ"ס
עיי"ט' ונדעדי הטור ז"ל דקח' ספירוס פס
במשע פשיטא לי' :

(כ"ט) צ"ע דף ל"ד ע"א ותש"ר פירס מדעת היא
אינו מלכא כמ"ס אכניטו :
(*) פירס האוכל הוא ע"ס ול"ל סא כל זמן :
(ס') צ"ע דף ל"ט ע"א :
(ס"ב) סס עמוד ז' ושי"ט צמלס' ותש"ר צפירוס
כדי חסרוניס אינו כן דעת התום' עם והרענן
שהוצא כמ"ט פ"ז ע"ה פקדון ס"ט' חך מ"ט
פ"ט עם לפי צמקן פרענס וסוער ג"כ כהרענן

(ס"ג)

המקור שער ו' והממכר יח

אויזא לזי חסרון לא לכור בלכד ר' יהוד' אומר אם היתה מדה יחירה לא יולא לו חסרו
מסכי במותרות ויולא לו טחנת לנין ר' יהודה אומר הונופ' יולא לו שלם לוגי' טמן לכאה
לוג ובהלה סברי' לוג ומחלה בלע ולא טמן מוקק לא יולא לו סברי' קנקני' יפני' לא יולא לו
בלע וחלו הפעורים פפי' לא חטלה על דעתך סיהו בכל מקום * ולפי הזמן דים מוקמות
פסאורי' יפה ואין מרקצת החבוא' בכ"כ ויס' מקומות שממקבת החבוא' טובא ואין לו
לידך לא לפי שהוא בכל מקום כדגנ' * (ס"ג) הכל לפי העדה הכל לפי הזמן ונריך
שיבחן בין מרבית הסבוא' למעטה לפי שהמרבית לא היו חסרונם כ"כ כדגנ' * (ס"ד)
במה מדה ערובם אמר רבה בר בר חנא א"ר יוחנן בשעת כודים ונריך נמי שיבחן בין פירות
שסן בקליפיהן: לפירות שאין בקליפיה' דים מהן שאין פוחס' כ"כ ויש מהן שפוחס' טובא
כדגנ' * (ס"ה) אורז טובא חסר אמר רבה בר בר חנא א"ר יוחנן באורז קלוף שאכנו
לבוסמין ולזרע פסחן שלם שאין לכור א"ר חייב בר אבא א"ר יוחנן זרע פסחן בנבטוליו
שאכנו ונריך נמי שיבחן לענין הפמרים דכל היבא שהוא מוקק לא יולא לו פמרים וכן נמי
לענין מה שבלע החבים והוא בלע פפי' למעלה וכל היבא שיכולי' שומר אצדה והגסקד שלא
יחברו פירות לבטליהן הוא יותר יפה להם לפי שהביבות האדם על פירותיו ואפפי' שמוסיף
עליהם יותר מכדי דמיהס' כדג' * (ס"ו) פ"ט אמר רב כהנא אדם רולה בקב שלו
מתפס קבין של חברו וזה שאמרו תפסת קבי' לאו דוקא שטיקרו לא הוא לא בכדי חסרונו לא
דרך הגמרא במרונה להרבות בדבר פוחה בלשון טפס' כמו שהוא דרך המקד' בלשון טבעה
ויחור טכהנו בקבי' כדגנ' * (ס"ז) אפס רוגה בקב וספלות יותר מתפסת קבין ופרישו' *
ועו' שהרי פירשו בגמר' לענין מהלוקת בכדי חסרון לימא פליגי' דרב כהנא כי קאמר רב
כהנא נמי בכדי חסרון והא רוגה בקב שלו מתפסת קבין של חברו קאמ' גזמא בעלמ' * הדי'
הפני' כגון שהוא ההפסק שאם יעבד אלמכור שומר אצדה או הנפקד אותו חפץ ויפסא אותו
אלול' יהסר על הבעלי' בהנאה דהתם ודאי' דין הוא שיטכרו לאלתר קודם שיחקר עליהם
כדגנ' * (ס"ח) אמר רבין בר רב אדא א"ר יוחנן מעשה באלם א' שהפקיד דסקיא מלאה
חמץ אלל יוחנן הקוקס ונקבזה עכברי' והיה חמץ מבנבן ויולא ופאל סת' ר' בטעה ראשונה
אמר לו המתן סכיה אמר לו המתן פליטיס אמר לו המתן רביעי' אמר לו המתן חמטי' אמר
לו לא ומוכרו בטוק ואמר רב יוסף כחמץ אולא הא שמתחת' ברעב' דסחן הטעקי' פירו' אלל
חברו אפילו הן אובדי' לא יגע בהן רעב' אמר מוכרן בכ"ד מפני האב אצדה לבעלי' א"ל
אביי הא אחרת פלה אמר רבה בר בר חנא א"ר מהלוקת בכדי חסרון אבל יותר מכדי
חסרון דברי' הכל ימכור בכ"ד וכל שכן היבא דפסקי' לגמרי' הדי' השלישי היבא דהויא הפדס'
או הפקדון דברים שהן בעלי חיים והן לריכי' לה' אבל הדי' על מני עגינים * הפנין הראשו'
פגון מהן בעלי חיי' שאין משחכרים ופוחים או מהן משחכרים אבל אותם שכירות אינו משתיק
במוטותיהם הרי זה ראוי שיהכר כל עם ובלבד שלא יסאונה כדג' * (ס"ט) דבר שאינו
אוחה ואובל ימכר שפאמר והאבותו לו ראה היאך שטיבט לו * שטיגין שאני היבא ששכירות שמשחכרין
מסטיק

(א') ז"ע דף ט' ע"א :	(ב') ז"ע דף ל"ח ע"א :
(ג') חגי' ופני' הזמן הוא פ"ס ונ"ל ונל' זמן :	(ד') סתם דף ו' ע"ב :
(ה') ז"ע ט"ז :	(ו') פסחים דף י"ג ע"א :
(ז') ט"ז :	(ח') ז"ע דף ל"ט ע"ב :
(ט') ז"ע :	(י') ז"ע דף ל"ט ע"ב :

למכור המשכון כדי לגבות את חובו וכגון שהוא לאחר ל' יום מיום שהגיש זמנו לפרוע כדג' - (פ"ה) רש"ג אומר אף בעלמו אינו מחזיר לא פד ל' יום ומל' יום ולהלן מוכרן צב"ד - וזה שהמשכון אללו במכירת המשכון על אותן פני עבייני' עפ"י ים בהן שלם תנאי' - התנאי הראשו' נרי' שידיע בעל המשכון קודם מכירתו אם הוא עמו בלותו מוקם לפי שאם רוצה לפדותו הוא הראוי במשכונו יותר מנאחרים - והתנאי הב' שלא יקה אותו לעלמו ואפילו בדמיו כדג' - (ע"ט) כשהוא מוכרן מוכרן לאחר' ואין מוכרן לעלמו ואמר ליה אבי לרב יוסף - (ט) אי הכי נשקליה לנפשיה א"ל החם המום חסדא' התנאי הב' שלא יאכור אותו משכון לא צב"ד כדג' - (פ"ה) מוכרן צב"ד וכל מה שפי' במשכון היכא שהמשכון הוי מטלטלים לצד הקרקעות - הד' הט' המלך אם יש לו על אדם דין טסקא פיש לו על הקרקע - דין הוא שימכור מן הקרקע כעבוד הנסאר לו מן הטסקא אלל בעליו אם לא רצה לתתה וממכרו קיים ואימתי מומכרו קיים בזמן שאינו מוכר המלך אותו קרקע לא לחוב הטסקא לבדה וזהו הנמס המומל על הקרקע אבל אם יש לו על אדם דין כרגא וזה הוא הנמס פיש לו על כל רשע ורשע אם מכר אותו קרקע בשביל אותו עם אין ממכרו ממכר כדג' - (פ"ג) אומר רצה הכי תלח מילי אשתמי לי עובדן בר נחמיה ריש גלות' משמי' דשמואל דינא דמלכותא דינא - ואריסא דפרסאי ארבעים שני והכי זהרורי דחציני אדעא לטסקא זכיניהו זכיניו והכי מילי טסקא אבל כרג' אקרקפתא דנברא מונח ואע"ג דגרסי' התם רב הונא בריה דרב יהושע אומר אפילו פסרי * דברא מטחעבדי לכרגא ובגואר שאם מכר המלך מה שמכר מחמת סכרגא ממכרו ממכר אין לחוב לדברי רב הונא ברי' דרב יהושע לפי שאין הלכה במותו דאמר רב אשי אמר לי הונא בר נתן פאלתינהו לכפרי דרצא ואמרו לי הלכת' ברב הונ' ברי' דרב יהושע ולא היא לאוקומי מלתייהו הוא דבעו כחלא ללא אמרינן טיהא מומכר המלך ממכר לא ממוכר מהתת שכסאר לו עליו מן הטסקא דהווי ליה אקרקע בלא עמוסכן ביד המלך לטסק פיש לו עליו כדג' - (פ"ג) רב הונ' יהיב זוזי לארקא דרעטיאתא וספבי' ליה פטי כופית' אחא לקמיה דרב אשי * לא אחויל הוא דק' מוזלי נצד והא לאו דידהו הוא ארעה לכרגא משתבדא - הד' העפירי צ"ד כפירירי' לנכסיה ומוכרים דהם נמי מוכרים מומן שאינו שלהם כגון אדם פיש לו לאחר' ואמרו נו פרע את עלו ואומר איני פורע יש על צ"ד למכור מנכסיו מנכסיו' שנפרשו לקמן ויחכו לאותו פיש לו המנוון עליו אם הוא מן הדיני' הידועי' פיש על הצ"ד למכור מן הנכסיה ולתת להם כגון המכר צב"ד ואומר איני שומע לדבריכם ולא אתן ענה פיש לו עלי לאחר שנוהו צ"ד להחזיר את הפקדון והוא אינו רוצה דהתם צ"ד יכולי' למכור לאחר ואם הוא חוב אין צ"ד יכולים למכור לא לאחר חסעים יוד' ל' הראשונים אמרינן שמה מעפפם הוא על זוזי כדי לפרוע סטר חובו ל' האלוגעי' שמה מוכר הוא חפציו כדי להביא ולפרוע - ל' האחרונים גובה הוא מאותן שמכר ויביא כדג' - (פ"ד) אי' רצה הלכת' עקימני' את הספר שלא בפני בעל דין ואפי' עובד ולווח ואי אמר קבעו לי זענא ואיחיל ואייתי סהדי ורעמינא ליה לטורח קבצינן ליה ואי לא אחי בזמני' נטרין ליה סני וחמסי וסני לא אחא כחצינן ליה פתחא ומסעינן ליה ל' ימי' תלמי' יומין לא כחתינן ליה לנכסי דאמרי דלמא קא טרח בזוי עינעיאי לא כחתינן ליה לנכסי דאמרי' דלמא לא אשכח למיזף וקטרח לחובי בתדאי לא כחתינן

(ע"ה) צ"מ יק קי"ג ע"ה :
 (ע"ט) צ"מ דך ל"ט ע"ה :
 (ס') מסחים דך י"ג ע"ה שמינו לשן קאת :
 (פ"ה) צ"מ דך ל"ה ע"ה :
 (פ"ג) צ"מ דך ג"ס ע"ה :
 (*) מש"ר דרשא הוא ט"ס ול"ל ודכא :
 (פ"ג) צ"מ דך ע"ג ע"ג צ"ג צ"ג י ג"ג קאת :
 (*) עט"ר פלג הוא ט"ס ול"ל אמר לי :
 (פ"ד) צ"מ דך קי"ג ע"ג :

(פ"ה)

המקח שער ר' והמנוכר

והחיתק לנכסיה דאמרי' לוקח גופים קטרה אחי' אחי' - החט לא אחי' כתבין אדרבא לנכסי' וסי' דקטשהמיטו אטמימיני דקא חסיבא אחיבא אצל ס' לא אחיבא לאלתר כתבין אדרבא לנכסיה - וסי' ע' כמלוה אבל בעקדוק שאמר כתבין אדרבא לנכסיה - וכשתוכרם ראו להם לנ' ד' סודיותו קודם סמכיר' - כדג' - (פ"ה) וכי כתבין אדרבא לנכסיה מודיעין ליה וסי' ע' דמקרב אצל דמרחק לא ואי איבא קרובים איבמי שירתא דלוג' ואסיא מעבדין ליה ועד במה עב' תיסקר ירח אטא' - בי האי דרבינא טהייה לאדרבא' * דאמר' אטא' בר אטא' סדיסקר ירחי פתח עד דאול פלוגא נבי ואטא' חזאי' - ולא היט מחרים דאחא בר אטא' אלא הוה בעיל אדרבא' לידיה לא הוה גמי לאפוקא מיניה לא בגון דלוי' עליה חתא בחלס ואפי' בארבעה וקמי' בי דינא לחמשה ומה שהוצרכו לעילא - שאין צ"ד מוכרין לא בנכסי' שכתרו לקמן זה הוא דעל טלמא עמיני' הוא מכירס צ"ד - הענין הרשעת מכירת צ"ד כדי לפרוע מה שיש עליו אינו ראוי כי אם בקרקע אבל מטלטלים אין ראוי להם למכור בלא בעליהם עד שיהיו הבעלים הם כדג' - (פ"ו) וכי בסבינא אדרבא' המקרקעי אצל אמתלטלי לא כתבין דלמ' פמיט ואכיל ומיטי אידך סהדי ומרע ליה למטר' וליכא מידי למגבא מיכיה ואי אית ליה נכסי' למלוה אפילו אמתלטלי כמי כתבין ולא היט אדרבא' אמתלטלי לא כתיב' מיטי' אטא' תסביף - הענין הסמי כממכרים לפרוע מה שיש עליו אחס מולא פסן סלמ פריעות פריעות יזק מן הפירות ופריעות ב"ה מן הבינויות ופריעות אטא' מן הזבורי' כדג' - (פ"ז) הכיזקן עמיין להם בעידית וב"ה צבינונים ובחוצה אטא' בזבורים ומה שסוחרו עדי' ובינויות וזבורים לא חפלה על דעסק טירגה לומר עידית שהיא אצל סאר צבי אדם וכן בינויות חזירי' לא עידית שלו ובינויות חזירי' שלו כדג' - (פ"ח) ומיטב טרהו ומיטב כרמו יסלם מיטב טרהו של יזק ומיטב כרעו של יזק דבר רבי ישמעל' רבי מקי' אומר מיטב טרהו של יזק ומיטב כרעו של יזק ובעיני' (פ"ט) רב אטא' בר אבא אחרוקיני' מרבא כהסן עמיין כפלו הן ע' - או כפל שגס הן עמיין וליבא דרבי ישמעל' לא חצבי לך דאמר בניח פייחיל כי חצבי לך ליבא דרבי פקיבא חאי מיטב טרהו אמ' רחמי' למעוסי יזק או דלמ' למעוסי דעלמ' א"ל רחמי' אמר מיטב טרהו ואפי' אחרת צמל עולם הן עמיין - והיבא דהוה הקרקע כלו בענין אחד או כלו עידית או כלו בינויות או כלו זבורים הרי כלן גובין ממנו כדג' - (י) אין לו לא עידית כלן גובין מן העדית - בינויות כלן גובין מן הבינויות וזבורים כלן גובין מן הזבורית וחדע דהאי דקא' בלפון עמיין ולא אמר מוכרין וטסני' כך ר"ל היבא שהוא אינו מוכר את קרקעותיו במה שישלם להם ואומר להם סולו כל אי' וה' מכס מקרקעי כשיער טיסוה לכס מה שיש לכס עליו ותעכרו אטא' אותו הרי פעכחו טענה דאמרי' מהקרקע שהוא מתן להם הוא הדמים שהוא כותן ויודדי' צ"ד ועמיין על פי טעמם וגוהינס לכל אי' ר"ל דלא מלן אמרי' ליה אחס טרהו ומכר כהן לטו הדמים לא יכתן להם בטענה צ"ד ועמו צו מה שירלו לפי טימ פליהם למרחה ולמכור ומשום הכי אמר עמיין - וגרסיק' - (י"ב) כמי מתקיף לה רב עמיין ודלמ' ארבעה חזי קמאי אמרי' אביד ליה גלימא צבייה - ולפון אמרי' לפון מכיר' סוף בעו גור' או

אמר

(פ"ב) ע"ה : ע"ה וסי' מתקיף לה רב עמיין
 (פ"ג) מיכס דאמרי' פ"ט ור"ל ועד : ודלמא בלימא כסך חזי קמאי אינו סגלי ט'
 (פ"ד) ע"ה : אלא גרסינן אמרי' אמרי' - אלא סגמנו דמי ודיע
 (פ"ה) מיטב דף פ"ט פ"ז : פאי ראו' מימי ע"ה פ"ל - ועיין טעמיה
 (פ"ו) צ"ד דף ו' פ"ז : פריעט סוף סי' אלא קמי' - ועמ' סמי' ע'
 (פ"ז) ע"ה טרהו נ' : עמיין טר' או למד כהן פ"ל ר"ג וסי' פתח
 (פ"ח) ע"ה אטא' ; יין ועמ' פרי טע

כ"ג

חמקה שער ו' ז' והממבר כ

אגוד מכור או אמוכור וחדע מה פאמו אומרים נוקים בעדית צ"ה צבינוטית כתובת אשה צבורית לא פגלה על דעהך לומר לא פנוטלים בעדית פיסלו יותר מן הראוי להם . זה שפגד צבורית פיסול פחות ממה שיש לו- דלעולם כל א' וא' לא יסול לא לפי מה שיש לו זה יסול מן העדית פחת מעט מן הצבורית צשויו זה ען הצבורי צשויו ואין בדמיו סוס חלוק לא שזה פחות לו מן העדית קופלי עליו מוכרים תחלה וכמו בן לביטוי יותר מן הצבורי כדגדג' . (צ"ג) א' רצא דיהב ליה מיטב יהיב ליה והא מיטיב פדכו כתי' כי את' רב פפא ורב הונא בריה' דרב יהושע פירש' כל מטלטלי מיטב כינהו דאי לא עזדבן הכ' . אבל ארע' ליתי' ליה מעיט' כי היכ' דלקטון עליו זכות ומעמו על דב' עז' בעדי' זה צבטוני' זה צבורי' . כדג' . (צ"ג) א"ר אפז' מפני מה אמרו הנזקי' אמרי' להן בעדי' מפני ההמסקין והבזלנין כדי פיאש' אדם למה אמי גוזל למה אמי חומס למה צ"ד יורדים לנכסי וכוטלים שדה גמה פלי' לפי' אמרו הנזקי' עמי' להן בעדית' . מפני מה אמרו צ"ה צבטוני' כדי שלא יראם אדם שדה גמה ודיר' נאה להבדלו ויאתר קפסו ואובו כדי שפגבנו צבובי' לפי' אמרו צ"ה צבטוני' לא מעת' יהא צבורית אמה נועל דלת בפני לווין ומפני מה אמרו כתובת אשה צבורית פיותר משהאיש רונה לישא' ההשה רונה להנפא' . הענין הג' אם יש על פיתומים למרוע פלג פריעות הללו הסוכרו' לעיל אין פפרעו' מכן לא מן הצבורית לכלן כדגדג' . (צ"ד) אין פפרעי' מנכסי יתוובי' לא הן הצבורי' ואמר עז' זופר' בריה' דרב כחמן עשמי' דרב כחמן עמר חוב היואל על פיתומים אף על פי שכתוב בו עבד אינו גובה לא מן הצבורית . ואתה מואל מי שפלוו תשלומים ואין לו מה שישלם ויערע מדמיו כגון גבז לבדו כדכתיב ואם אין לו וכמכר בגבצתו ואינו נמכר לא אם הוי גבצתו כגדג' שוויו לכל אס' הוי דעיו פחות עמה מגבז או יתו' עמה מגבז אינו נמכר כדגדג' . (צ"ו) גבזו אף והוא שזה הונס מלות נמכר גבז חמש פלות ופוח אף אינו נמכר דבי' איעזר אומר אם היה נכבד כגדג' נמכרו ואם לאו אינו נמכר וא' רצא בהא זכינהו ה"ל לרבנן מאי ענא גבבו חמש עשית ופוח אף דאינו נמכר וכמכר כלו אמר רחמנא ולא הגיו גבבו אף- ופוח ת"ק כמי בגבצתו אמר רחמנא ולא צהלי גבצתו . אבל מה שיש עליו לשלם פפלוטי כפל מסתת גבצתו או כגון סהוא עז' זומה צבדות גבצה פהפיד אינו נמכר פנאחד בגבצתו . (צ"ז) ולא צכפלתו בגבצתו ולא צזומטו .

השער השביעי במה שחזקו צ"ד ודני' לעבור במקה ובממבר והוא על שלשים דינים .
הדין ה"ה היכא שנסתתפו שני' בדבר שאינו ראוי לחלק ורובה הא' לחלק ממנו. והשני אינו רונה יש מן הדין על הא' שאינו רונה או שיקח עמנו חלקו או שיעבור לו חלקו .
כדגדג' (א) אמתר רב' הובא א' אינו דינא דגור-או אגוד ורב' כהכ' א' לית דינא דגור או אגוד וא"כ הוא אותו חפץ שכל א' וא' רונה לפדות חלק חברו כגון שכל א' וא' מהן לרין לו ואין א' מהן רונה שיקח אותו חברו מן הדין ראוי שיעבר אותו חפץ לאחרים ויחלוקו הם את הדמים כדגדג' . (ב) רבין בר חנינא ורב דימי בר חנינא עבד להון אבוהון תרי' אמהתא חדא הוה- ידעא מיפא ובטולי וחדא

(צ"ג) צ"ק דף ז' ע"ב : (צ"ד) שס דף כ' ע"א :
(צ"ג) ביטין דף ע"ט ע"ב ועירסא אפנינו אמר ר' קדושין דף י"ח ע"ב :
שמעון : (צ"ד) קדושין ע"ב :
(צ"ד) ע"ס דף ע"ט ע"ב :

ז' שער ו' ז' וזהב
(ב) צ"ד דף י"ג ע"א עירסא אפנינו ר' יודאן אמר (ב) צ"ד דף י"ג ע"ב
א"ר רחמנ' ר' ר' נתן אמר ליש דיעא בן' ;

המקח שער ז' והממכר

אחד סוה ידע' בסתרקיא אתו לקמיה דרבא אמר להו לית דינא דגוד או אגוד סאני התם דלמר נבצעי ליה הא והא ולמר מבצעי ליה הא והא • הדין הסני אס כפלה ירושת ממון לאשה שהיא תחת בעלה דין הוא על בעלה שיקנ' בואתו עמון קרקע ויאכל הוא את הפירו' כדג' (ג) נסלו לה נכסי ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות ואם נפלו לה פירות המחוזרי' לקרקע יש על בעלה לישול כל אותן פירות • ואם נכלו לה פירות התלושים יש מן הדין שתמכור אותן פירות וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • והמחוזרים לקרקע א"ר מאיר סמי' אותן כמה הן יפי' בפירות וכמה הן יפי' בלא פירות והמוותר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • וחכמים אומרים המחוזרים לקרקע שלו התלושים מן הקרקע שלה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • וכמו כן אס כפל לה בירושה דבר שאינו עושה פירות כגון עבדים זקנים שאינן צרי פריה ורביה • או כגון זתי' וגפנים זקני' הדין בדברא'ה ילקח לפני חלקים • החלק הא' אס כפלה לה ירושה זו מאביה או מנאצי אביה או ממספחת אביה אינן עליה שתמכור אותם אלא יעמדו הללה עד שיכלו מאליהם ואתו קצת פירות שיפטו בין כך היו לבעל • החלק הסני אס כפלה לה הירושה זו מאמה או מנאצי אמה או ממספחת האם יש עליה למכור הירושה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • (ד) רש"ג אומר לא תמכור מפני שבה בית רביה • נפלו לה זתי' וגפנים זקנים ימכרו לעצ' וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • (ה) ר' יהודה אומר לא תמכור מפני שבה בית אביה • ואמר רב כהנ' אמר רב מחלוק' בשדה שאינו שלה אבל בשדה שלה דברי הכל לא תמכור מפני שבה בית אביה • ודין שומרת יבם לאחר מיתת בעלה עם יבמה סוה הוא לדין האשה עם בעלה דכל היבא שהניח בעלה המת אחיו של זה כספים הרי זה ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • (*) אבל אס הניח אחיו המת פירות מחוזרים אינן בדבר זה חלוק בין שומר' יבם לאשה דעלמ' לפי שהן ליבם לגמרי ולא אמרינן בהו ימכרו וילקח בהן קרקע בדמיה' אלא הרי הוא כדאמרינן באשה דעלמ' שהן לבעל אבל אס הניח המת פירות התלושים מן הקרקע התם הוא דיע חלוק בין שומרת יבם לאשה דעלמ' דאלו באשה דעלמ' או דין מהם שלה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות ולענין שומרת יבם וכו' או דמי' ככל הקוד' זכה כדגנ' • (ו) הניח אחיו מעוט' ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • פירות התלושים מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות והמחוזרי' לקרקע א"ר מאיר סמי' את הכספים כמה הם יפי' בפירות וכמה הם יפי' בלא פירות והמוותר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • וחכמים אומרי' פירות המחוזרים לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע כל הקודם בהן זכה בהן קדם הוא זכה קדמה היא ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות • ובכל מה שאמרנו ילקח בהן קרקע אס כפל מחלוקות בין האיש והאשה בואת' לקיחה כך הוא • אס רצה אחד מהם לקיחה ארעא והא' רוצה לקיחת בתיס דין הוא שיקח ארעא • ואס רצה א' מהם לקיחת בתי' והא' אינו רוצה אלא לקיחת חילכות דין הוא שילקח בתיס • אס רצה א' מהם לקיחת חילכי והא' אינו רוצה אלא לקיחת גפנים דין הוא שילקח פמרי' • ואס רצה א' מהם לקיחת בתי' ודקלי בתי' • דיקלי וחילכי דקלי' חילכי • וגופני חילכי • הדין הג' • מי שנחמטכן חלל פדריסא או הדימה לו בממון מיס לו חלל חברו כדי שיאכל פירותיו לתמיס ידועים בואתו ממון מיס לו עליו ונפסק אותו פרדס בחוך זמן במאורע שאירע בו יש מן הדין על אותו שנחמטכן חלל שימכר אותו פרדס ויקח

(ג) בתוי' דף ע"ט ע"א ומ"ד נפלו לה נכסים הוא ש"ס וז"ל נכסים :
 (ד) כתוב' ס"ע"ג :
 (ה) וכן הוא גירסת הרמב"ם חלל חסד גס סה
 רש"ג ועיין צמח שמש"י סי' פ"ה :
 * מש"ד אבל אס כו' הוה ע"ס וז"ל ואס :
 (ו) בתוי' דף פ' ע"ג :
 (ז) כתוב' דף י"ג ע"א :
 (ח) בתוי' דף י"ג ע"א :

המקח והממכר שער ז כא

יקח בואתן דמי' קרקע ויאכל פירותיו עד שימלים אותו זמן שהיה החמץ ביניהם כדג' • (ח)
 ההוא גבר' דמשכן פרדים' לחציה לעמר סג' קא לחמט שנים אבין אמר פירא הי' ורצא אמר
 קרנא הי' וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות והנכה כרצא • הדין הד' • מה שהציה האשה מצית
 אביה והונה היא ליעול מה שהביאה במה פיס לה עליו ולקנות את השאר בדמים מצעלה הדין
 עמה • והוא על שני עניינים • הענין הא' כגון שהוציאה שני כלי' וקצנן הצעל על עגמו בכחובת'
 באלף זוז • וכדינכו דכל מה שנקבל הצעל על עלמו בככסי לאן ברזל אם הוכיף לעלמו ועבמו • שוין
 אותם שני כלי' שני לפני' זוז והיא בלה לגבות כתובת' ים עליה שחטיל ה כלי הא' באלףזוז
 פיס לה עליו וים עליו שתקנה הכלי השני מצעלה באלף זוז ואין כה צבעל ולא בירסוי פיעכבו
 עליה • כדג' • (ט) אמר רב יהודה הכנים' לו שני כלי' באלף זוז וספחו ועמדו על שני לפני' א'
 כוטלתו בכחובתה ואחר נותנת דמי' וכוטלתו מפני שבה בית אביה • הענין השני ולדות ממנה שהביאה
 בכדוכית' כגון בהמה ושפחות וילדו ידעי' לואתן ולדות לצעל כינהו כדג' • (י) עשו ולד שסח'
 מלוג כילד בהונת מלוג • ואמר רב הונא בר חייא אמר שמאל הלכה כהנביא ואם רנת' האשה
 בשעת גביית כתובתה שתקנה אותן ולדות הדין עמה ואמר רבא ומודה חנניה שאם נתררשה נותנת
 דמי' וכוטלתן מפני שבה בית אביה • ותדע דכל זמן שהיא קיים ומלוי מה שהביאה האשה ורנה
 הצעל נחת לה דמיה' לא כל הימנו ואף על פי שקבל אחריות על עלמו כדג' • (יא) המכנס'
 שום לצעלה היא אומר' כלי אבי נוסלת והוא אומר' דמי' אבי נותן הדין עם מי רב יהודה אמר הדין
 עמה ור' אמי אמר הדין עמו • רב יהודה אמר הדין עמה משום שבה בית אביה • רבי אמי אמר
 הדין עמו כיון דאמר נור אם מתו נותו לו ואם הותירו הותירו לו ברשותיה קיימי וכדדיה דמו והלכ'
 ברב יהודה משום דחניא כותיה דג' • (יב) חניא כותיה דרב יהודה המכנס' שום לצעלה
 ורנה הצעל למכור לא ימכור ולא עוד לא אפילו הכנים' לה שום משלו ורנה למכור לא ימכור • הדין
 החמטי כמיס לו לאדם לפדוע לקטן • מה פיס לקטן עליו הוא על שני עניינים ומה שפורע בואת' שני
 עניינים יקח לו ספר במה שיקרא בו או לקל לאכול פירותיו • הענין הא' אם טמן אליו הקטן
 שהפקיד אללו אינו ראוי לו שיחזיר את הפקדו' בעלמו לקטן דכיון שאין בו דעת שמה יפקיד אותו
 אלא יקח בו מה שהס • וזה שממנו אם עבד וקבל הוא לפי טמן הדין אין ראוי לקבל פקדונות
 מהקטן כדג' • (יג) אין מקבלי' פקדונות לא מן הנשים ולא מן העבדים ולא מן התנוקות קבל
 מן האשה יחזיר לאשה נותה לצעלה קבל מן העבד יחזיר לעבד מת יחזיר לרבו • מן הקטן
 יעשה לו סגולה • ומאי סגולה רב חסד' א' ס'ת רבה בר רב הונא א' דקלא • הענין השני כגון
 החובל בקטן פיס לו לשלם דמי חבלו כדכיון הידועי' דבן ובצפ ובצביו הסמוכים על שלחנו ושלין
 סמוכי' על שלחנו • (יד) כדג' החובל בצבו גדול יתן לו מיד ובצבו קטן יעשה לו סגולה •
 ואם חבל בצביו ובצנותיו של אחרים יתן להם מיד קטנים יעשה להם סגולה וכמו שפי' • הדין השני
 מי שחבל בעבד עברי של חברו ובאות' חבלה בטלו ממלאכת רבו בדמי' אות' חבלה דין הוא שילקח
 בו קרקע ורבו אוכל פירות כדג' • (טו) אחר הקוטע יד עבד עברי של חברו א' אבין נותן
 שבת גדולה לעבד ושבת קטנה לרבו רבא א' הכל לעבד וילקח בהן קרקע והוא אוכל פיר' פסיט'

פחת

<p>(יג) טס (יד) ז"ב דף ג"ב ע"ג דף ג"ב ע"ג (טז) ז"ב דף פ"א ע"ג (טז) טס דף פ"א ע"ג</p>	<p>(ח) ז"ב דף ק"ט ע"ג (ט) יצנות דף ס"ז ע"ג (י) כמות' דף ע"ט ע"ג (יב) יצנות דף ס"ז ע"ג</p>
---	--

(טו)

המקח שער ז' והממכר

פחת אלל ענמו ואלל רבו לא פחת הכל לענמו פחת אלל רבו פלוגת' דלביי ורצא והלכת' כרצא -
הדין הו' מי טיש' עו בעלי הייס שהם מוזיקים לבני אדם והתרו צו ג"פ שיפחטס או טימכרס למוי
שיפחטס ולא קבל התרעה ולא מוכרן דין הוא סינך כל מי סירעה וימכרס ויקנס לענמו מאליו וישחוט
אותס כדי להסיר הזיקס ויתן דמיהס לבעלים כדג' : (ט"ז) מוכריו רצא ואיתינו' רב יוסף
דסקלין לעילא ודנחתין לחתא הכי עני דשוקא מתרינ' צהו צמרייהו זמל' ותרתי ותלת חי לייתי לייתי ולי
לא שחטינ' להו ואמריו' להו תא חיב אמסחתא וקבל זוך וכבר שמענו פי' כחא בעיזי דשוק' מה
שנפדע צחבור אחר ברחמי שמים' הדין השמימי מי שלקה עיר בא"י בזמן שהיו ישראל שרוין על
אדמתס הדין עליו ליקח ארבעה דרכי מארבע רוחותיה כדג' : (י"ז) א"ר שמואל בר נתנאי
אמר רבי יונתן הלוקח עיר בא"י כופי' אותו ליקח דרך מארבע רוחותיה משום יסוב ח"י הדין הס'
מי שלקה עבד ואיטו רעה למול הדין על בעליו למכרו ואתה מולא במכירתו ג' עניינים * הענין הא'
דין הוא לבעליו סימכור אותו מיד לאתר כגון שקנאו מרבו קנין סתם כגון שלא פירש אס למול אס
שלא למול דבאותה סעה אס כעבד העבד ולא יס לו למכרו לאלתר ועל זאת גרסינן * (י"ה)
מקיימים עבדי' שאינו מולי' דברי ר' ישמעאל ר' עקיבא אומר אין מקיימי' והלכ' כר' עקיב' * הענין
השני סיכול בעליו לעכב עבד זה יוס א' ואח"כ ימכור אותו וכגון שקנאו פ"ס סמוך להסכה יעמוד
עמו פד יוס ראשון ואס לא רעה לקבל המילה הרי זה ימכור אותו לגוי וכמו שקנאו סתמי' כמו
הענין הראשון כדג' : (י"ט) א' לו ר' ישמעאל הרי כבר כאמר ויפסס בן אמחד והגר א"ר עקיב'
בלוקח עבד בין השמשותס הכתוב מדבר לפי שלא הספיק למולו * הענין הג' יס לבעליו לעכבו י"ב
חדש וזה הענין אתה מולאו על צ' עייני' הראשון כגון דיודע הלוקחו שהוא כמנע מן המילה ראוי
שיעמידו י"ב חדש שמה יכנס בלבו ויקבל ואס עברו ולא קבל ראוי לעכרו לגוי כדג' : (כ) הלוקח
עבד מן הגוי ולא רעה למול מגלגלים עמו שנים עשר חדש מאלף ואיך מוכרו לגוים והמרוה הבנן
קמיה דרב פפא הא דלא כר' עקיב' דא"ר עקיב' הא א' אין מקיימי' * אפי' תמרו ר' עקיב' כי א' ר'
עקי' אין מקיימי' בסתמי' אבל הכא כגון דפסק' למילתי' וא' איני מל וא' רב כהנא אמרת' לשמעתי'
קמי' דרב זבד מנהרדע' עד דעהדר ליה ר' עקיבא לר' ישמעאל אותה תשוב' לעילא בלוקח עבד
בין השמשותס ח"כ הוא סיהא סבור לומר בזה הטע' ספירשת עכסו כגון דפסקיה למילתי' למה לא
הסיבו בזה הטעס ומתרין חדא מתרי טעמי הסיבו ולעולם סבור הוא באתון שני טעמים * הענין
הא' היכא סהחנה זה העבד עס רבו צטעפ לקיחתו שלא ימול דכי האי גונא הוי הענין הראשון
שפי' בידיע שאינו רעה למול * והענין הב' בתנאי דעל הכא גרסי' - (כ"א) שלמד אבין מסמי'
דר' אלעא ובל רבתי אמרו לי משנך איזהו עבד ערל מרבו מותד לקיימו כל סהחנה עמו ע"מ שלא
ימול ואמריו' עד כאן לא א' ר' עקיבא התס אלא דלא אחכי בהדיה אבל היכ' דאתני בהדיה אפילו
ר' עקי' מודה * וא"ר כהנא אמרתה לשמעתי' קמיה דרב זבד מנהרדע' עד דמהד' ליה ר"ע לר"י
האי להדר ליה הא ולטעמיך להדר ליה איך ומתרין חדא מן תרי תלת טעמי נקט ועל אלו צ'
עניינים שפי' עכסו גרסי' : (כב) ר' אחי ור' ינחק כפח' תקלעו ויתבי וקאמריו עיר אחת היתה
בא"י ולא לנו עבדיה למול וגלגלו עמה' י"ב חדש לאחר י"ב אדעס חזרו ומכרוס לגוים * הדי' הו' מי
שהוא

(ט"ז) ד"ק דף כ"ג ע"ב ונדיחא שנמינו הני עיזי דשוקא
דסמדי ב' *
(י"ז) ע"ס דף פ' ע"ב *
(י"ח) יצטת דף פ"ס ע"ב *
(י"ט) יצמתי ע"ס *
(כ) ג"א ע"ס ותי"ג צמוס' דר"ס היכא דלא פסקא וע"ס
המוס' עס וכן פי' נשערי דרב האי נשער רביעי
הא ע"ס ור"ל נשער שנישי *
(כ"א) ג"א ע"ס *
(כ"ב) יצמתי ע"ס *

(כ"ג)

המקור שער ז והממכר כב

שהוא חלוי עבד והלוי בן חורין דין הוא שימכור רבו אוהו לך עבדות שיש לו בו מן העבד בעלמו ויכתוב לו סט' הוב על חני דמיו כדגרכינן * (כ"ג) מי שחלוי עבד והלוי בן חורין עובד חת רבו יום א' יאת עלמו יום א' דברי ז"ה למרוגלהב ז"ש תקנתא חת רבו את עלמו לה תקנתא לישא ספחה אינו יכול * בת חורין אינו יכול * יבטל * והלא לא כצרא העולם אלא לפריה ורביה שגאמר לא תהו ברמה לנפח ירה אלא מפני תקון העולם כופי' את רבו ועושה אוהו בן חורין וכיחב שטר על חני דמיי וחזרו ז"ה לכורות כדברי ז"ס * ותדע דאם אוהו הרב שיש לו לך עבדות בעבד נתן חלקו לקטן לפי שהקטן מקנה קני אקנויי לא מקנה והערי' דצבר זה כדי שלא יכפוהו ז"ד בשחרורו אף ז"ד מערמי' עליו ומוציאים אותו לחירו' כי הא דגר' * (כ"ד) ההוא עבד' דזי חרי דקדי' חד מינייהו ייהיב ליה גיטא דחרותאי אמר אידך הסת' שמעו לי רבנן ומפקדו לי מיכאי אול אקנייה לבנו קטן דקטן מקנה קני אקנויי לא מקנו סלח' ליה רב יוסף צריה דרצא קמיה דרב פפא סלח ליה כהפר עשה בן יעשה לו גמולו יסוב ברצאו ידעין בינוק' דבזווי כח' ליה טפי מקרקפינא ליה זווי ומהוביב' לכו ע"י פטרופו' וכתו' ליה גט שחרור * ותר' דהאי דקאמר' וכחב שטר על חני דמיו דינו דין מכר ממסס הכי חברתיה בכלל המכר דהא * (כ"ה) ר' אמי אמר ר' אומ' אף הוא כותב דמי עלמו ויולא מפני שהוא כמוכרו לו * הדין י"א הסבחה שהוא קבוע לטבחות וידוע כל ימות הסבחה * דין הוא שיפחוט מה שיש לו מן הבהמות מה שבני אדם לריכס להם בזמניהם הידועים בגון ער' י"ט אחרון של חג וער' י"ט הראשון של פסח וער' ענר' וער' ר"ה וכדברי ר' יוסי הגלילי אף ער' י"ה בגליל כדגר' בארצ' פדקי' הללו מסחיטו' את הטבח בעל כרחו אפילו שור סוה אלק דינר ואין ללוקח אלא דינר כופי' אותו לפחוט לפי' מת מת ללוקח אבל בשחר ימות הסבחה אינו כן לפי' מת מת למוכר * הדין י"ב מי שאמר לשלוה לא וקנה לי קרקע ופשע בשליחותו ולקח לו קרקע שלא באחריות הדין מן השליח הזה שיקח מן המוכר אותו קרקע על שמו שלא באחריות ויחזור וימכרני השליח לשלוהו באחרונה * לפי' אם יארע שום דבר ישלם השליח משלו ואין לו על המוכר כלום בדגבסי' * (כ"ו) ההיא אחת' דאמר' ליה לההו' גבר' זיל זבון לי ארעא אול זבן לה סלא באחריות את' לקמיה דרב נחמן ח"ל לתקוני' סדרפיד' ולא לעוטי זיל את זבנה מיניה סלא באחריות והדר זבנה להליה באחריות * הדין י"ג * דין מכירת צפי ערי חומה וחלרי' וערי הלויים בזמן שהיו יבדאל סרוין על אדמתם ולא הארכנו בו לפי שאין אנו לריכס' לו * הדין י"ד * עבד עברי ואמה העבדיה דדין הקונה אותם שיעבדו עד שם שנים אם בא אדם לפדותם לשלם שנים ומחזיר לו חני הדמים שנתן לו לפני שנים או לארבע ומחזיר לו כפי מה שנסאר לאותו חשבון דין הוא שיקבל ממנו וילא מרשות אדון * בדגר' * (כ"ז) עבד עברי קונה את עלמו בשני' וביזבל ובגרעו' כסף * (כ"ח) ושיילינא גרעו' כסף מכלן * א' חזקיה אמר קרא והפד' מלמד שמגרעת פדיונה ויונהה * הדין ט"ו * מי שיש עליו לשלם פרעו' ובא בעל הפרעון לתובעו וא' לו מוכר מנכסין ופרע מה שיש לי עליך ואומר לו הרי ניתן לך מקרקעי כשעור מה שיש לך עלי וטרח אסה במכירתו הדין עם הלוח הזה ויש על המלוה ליטול מן הקרקע כשעור מעותיו אלא במקו' א' לצד כגון שחולה הלוח נכסיו ציד גוי ואמר של גוי הם או שהדבר ידוע שיש לגוי פרעורים על נכסיו של הלוח ומחירא המלוה

היא

(כ"ג) גיטין דף ע"א ע"א :
 (כ"ד) גיטין דף ט' ע"א בשבועי לטון הלת :
 (כ"ה) גיטין דף ל"ט ע"ב דף כ"ז ע"א וס' לא גרסינן ר' אחי וה"רני אומר * אומר חני ט' :
 * חולין דף פ"ב ע"א :
 (כ"ו) ז"ב דף קס"ט ע"ב :
 (כ"ז) קדושין דף י"ד ע"ב :
 (כ"ח) שם דף ע"א ע"א :

המקח שער ז' והממכר

זהו לטוב מקרקעותיו של זה הלוה מחמת אותו גוי שלא יבא היום או מחר ויתצטנו דהתם דלא דין סילק הלוה ויטרח וימכור לאחריו אותו קרקע וישלם לבעל חובו אותו חוב שיש לו עליו כדגרי' (כ"ט) א"ל רב פפא לרב המלך ודאי דאמרי' דמשניה דרבא האי דמכין ביה זוזי ואית ליה ארעא וא' ליה זיל שקול מן ארעא אמרי' ליה זיל את זבון ואיתי והב ליה אמר ליה ההו' תולה נעומוי ביד גוי הוה • הוא עשה שלא כהוגן לפי' עשו בו שלא כהוגן • וכיון סאלו דני' דין זה בקרקעות דשקיל המלוה מן הקרקע כשעור חובו כל שכן כפיס לו מטלטלים ורולה ליתכס לו בחובו דמני עביד לפי שהם יותר קרובי' לדמים מן הקרקע • הדין שס עשרה מי פיס לו סור תס ונגח שורו של חצרו דין שיחלקו המת מחלה על מחלה וימכר נמי האי זיחלקו הדמי' כדכתיב ומכרו את השור החי וחלו את כספו וגם את המת יחלו וכן • (ל) סור פוה מנה פנגח שור פוה מאתים ואין הנבלה יפה כלום א"ר מאי' על זה נאמר ומכרו את השור החי אמר לו ר' יהודה קיימת ומכרו את השור החי ולא קיימ' וגם את המת יחלו לא איזה זה זה שור פוה מאתי' פנגח שור פוה מאתי' והנבלה יפה חמשי' זו פזה נוטל חגי האי וחגי המת וזה נוטל חגי האי וחגי המת ואמרי' • (ל"א) מתני' מני' ר' עקי' היא דתניא יומס השור בב"ד דברי ר' ישמעאל • ר' עקיבא אומר הוחלט השור בב"ד • ר' ישמעאל כבר ב"ח הוא חוזי הוא דמסיק ביה ר' עקי' סבר שותפי כיכוה וקמפלגי בהאי קר' ר' ישמעאל סבר לבי דינא קמזהר להו רחמנא ור' עקיב' סבר למזיק ולזיק קמזהר להו רחמנא והלכה כר' עקי' משני פני' חד דקימא לן הלכה כר' עקי' מחברו • ועו' דחנן סתמ' כר' עקיבא ונדע דהאי דקאמר הוחלט שור ר"ל לפי' שהוא של שותפות הוחלט להיות בין שניהם • הדין יז' • מי שלקח קרקע מי פיס עליו חוב והוליא על אותו קרקע הולאות ובא בעל חובו של אותו מוכר וטרפו ממנו בדינו וכמו כן מי שירס קרקע ממורישו והוליא עליו הולאות ובא ב"ח של אותו מוריש וטרף אותו קרקע מיד היורס בחובו שהיה לו על מורישו דין הוא שיקנה ב"ח זה מן היורס אותם הולא' שהול' בה וכמו כן נמי ראוי על היורס שימכרה לו וכן נמי אותו הלוקח שלקח את הקרקע מאותו שהיה עליו החוב דין הוא לאותו שיקח מן הלוקח ההולאה שהוליא בה ואף אות' לוקח אין ראוי לו שיעכב עליו בכך על הדרכים שאנו עתיד' לפר' בזה החבור • כדג' • (ל"ב) אמר רב נחמן אמר רבה בר אבבה שלסה שמין להם את השבח ומעלין אותן בדמי' וחלו הן צבור לפשוט וב"ח ליתומי' וב"ח ללוקחות וכמו פני' • ותו • (ל"ג) גרסי' אייתו יתמי ראי' דאינהו אשבות סבר ר' חנינ' למימ' בארעא מסלקי' להו ולא היא בדמי' מסלקינן להו מדרב נחמ' דאמ' רב נחמן אמ' רבה בר אבבה שלסה שמי' להם את השבח ומסלקי' אותן בדמי' • הדין י"ח • מי שצנה בניי' בקרק' שאינו שלו על הדרכי' הידועי' כגון שצנה חורבה של חצרו בלא דעת חצרו אם רצה אותו שצ' הבנין שימכ' אותו בנין שצנה לבעל החצר דין הוא על בעל החצר שיקח ממנו בדמי' עכ"פ שצבולס ואם בלו שמיא' על אותו בנין מי שירעי' לשום ובקיא' בו וחלף באות' שומא זה אומ' כך וכך הול' זה אומ' כך וכך הול' אין לו לבעל חורב' שיתן לא לפתו' ששמו לו ואם רצה אותו שצ' את החורב' שיעק' עליו ואבניו ובניו שצנה ויחזי' את הקרק' כמו שהיה ואינו רולה למכ' לבעל החורב' אותה הולא' שהוליא הדי' עמו • וה"מ היכא שיהא אות' החורב' במקו' מיום' בין בתי בני אד' התם הוא דיכול לו' פני ואבני אכי נוטל ולא מני כייף ליה למכרן אבל אם אותה חורבה היה בסד' במקו' פיס

(כ"ט) כמונו' דף פ"ו ע"א ועיין טרע"י סס דג"ה תולה (ל"א) סס דף ל"ג ע"א :
 מעותיו ודלא כפי' רבינו ושנין צעור סי' ק"א ס"ס (ל"ב) סס דף ג"ה ע"ג והגרסא לפנינו אמר ר"ג אמר
 שצבולס :
 (ל) דף דף ל"ד ע"א (ל"ג) דף דף ק"ו ע"ב (ל"ד) :

המקח שער ז' וממכר כג

פים שם יטוב צתי ואמ' עלי ואצני אני נוטל וא' בעל החורבנה אני אקנס בדמיהם הדין עם בעל
 החרב' כדג' • (ג') אמת' היורד לתוך חרבתו של חברו ובכחה שלא ברשות וא' הלה עלי ואצני אני
 נוטל שומעים לו ורצ' שפת אמ' אין שומעין מתיבי אין שומעין לו רשצ'ג או' ב"ש אומרי שומעין לו
 וב"ה אומרי' אין שומעין לו הוא דאמר כי האי תנא דתיבא שומעין לו דברי רבי שמעון בן אלעזר
 רשצ'ג אומר ב"ש אומר אין שומעי' לו וב"ה אומר שומעים לו ואסיק' א"ר יעקב א"ר יוחנן בבית
 שומעי' לו בשדה אין שומעין לו • שדה מט' משום יטוב א"י ואיב' דאמרי משום כחשא דארעא ומאי
 בנייהו איב' בנייהו חולה לארץ • וזה הכלל כדי' דכל תרי ליטני עבדינן כליטנא בחרא ומי שנטע
 נטיעה בתוך שדה חברו שלא ברשות חברו ראי' מיצתן אם אותה שדה לא היתה ראויה ליטע אלא
 שתהיה לדברים אחר' ובעל השדה לא היה רוצה בכך יש על בעל השדה ליתן לו דמי הנטיעה
 שנטע זה בפתוח שיטמו אותו בקיאי' שבשומ' • אבל אם היתה אותה שדה ראויה ליטע כגון שהיתה
 מתהלת' פרדס או שהיא במקום הראוי ליטע יש מן הדין על בעל השדה שיתן לו כל מה שהוליא
 ציות' מה שיטמו אותו השמאים הבקיאים כדג' • (ד') אמת' היורד לתוך שדה חברו ונטעה
 שלא ברשות א' רב עמין לו וידו על התחחונה ושמואל אמר אומדים כמה אדם רוצה ליתן בשדה זו
 לנטעה • אמר רב פפא ולא פליגי כאן בשדה העשויה ליטע כאן בשדה שאינה עשויה ליטע •
 וגר' • (ה') ההוא דאית' לקמיה דרב א"ל זיל סוס ליה וידו על התחחונה א"ל לא בעינא לכוף
 חזייה דהוה מנטר ליה א"ל גלית אדעתך דניח' לך זיל סוס ליה וידו על העליונה ובכלל זה אתה
 מולא היורד לנכסי צדקים והמוי' הולאות בנכסי אשתו קטנה ושבא להם אח ממדינת הים ובכור
 לפשוט ובאלו שהזכרנו יש בהם דינין ידועי' כמו' שכפר' בחבור אחר ברחמי שמים • הדין יט' • מי
 סגול סוס חפץ מחצרו ועשה תשובה ואותו חפץ הכניחו בצבין או שהוא במקום שאם יבא להחזיר
 החפץ בעינו יש לו הפסד לגזול הזה • דין הוא על הנגזל שימכרו לו ויעול את דמיו • כדג' • (ו')
 העיד רבי יוחנן בן גודגא על המרים הגזול שבגאו בצירה שנטול את דמיו • וגר' • (ז') בבית'
 גזל מרים ובאלו צביר' ב"ש אומר מקעקע כל הביר' כלה ומחזיר מרים לבעליה • ובה"א אין לו אלא
 דמי מריסו מפני תקנת הפזים • אבל אם רצה הגזן להחמיר על עצמו ולקדקק בתשובתו וסוחר מה
 שבנה ולהחזיר את הגזלה בעיניה הוא יפה לו כמו שנוטנו בניניה • הדין כ' • אומן אם נתן לו חפץ
 לעשות אותו והפקידו או ששכה אותו במלאכ' אחרת ממנה שאמר לו ב"ה וכמו שנתפור' • (ח')
 במשנה דתנן הנותן למר ללבע והקדיחו יורה נותן לו דמי למרו דזיכנו קנה זה למר עמנו נותן לו
 דמיו לבעו כעור אם השבח יתר על ההולאה נותן לו את ההולאה אם ההולאה יתר' על השבח נותן
 לו את השבח • ללבעו בו אדום ולבעו שחור סחור ולבעו אדום נותן לו דמי למרו וזה הוא בקייה
 שפי' לעיל רבי יהוד' אומ' אם השבח יתר על ההולאה נותן לו את ההולאה אם ההולאה יתירה על
 השבח נותן לו את השבח וכמו כן אם גזל סוס חפץ ושכה אותו ממנה שהיה או ששכנה ברשותו
 מאליו מחייבין ליה שיתן לו דמיו שהיה שוה בשעת גזלה כמו שאנו אומרי' כדג' • (ט') כל
 הגזלני' משלמים כשעת הגזלה ובארור הדרכים של אומן אין זה מקומו למרסם עד שאפרש אותם בכתב
 אחר ברחמי שמים • אלו כ' דינין שפי' לכשתתה מחבר עמיהם עפרה דינין שפי' בשער הששי שהוא
 למעלה

(ג') ב"ש דק"ק"ט ע"ל וע"ז וע"ש ב"ש הרי"ף וה"ג ר' נחמן אמר שומעין לו ;
 (ד') ב"ש שם וע"ש הראש שם ב' כ"ז • וה"ג אמר רב נחמן שצין לו בו ;
 (ה') ב"ש ב"ש שם ;
 (ו') גיטין דף נ"ה ע"א ;
 (ז') גיטין ס"ט וע"ז א"ל אם רצה הגזן להחזיר על עצמו בו' כשב כן מסנדס דגמטי' ;
 (ח') ב"ש דף ק' ע"ג ;
 (ט') פסחה ר"ע בגלול דף נ"ג ע"ב ;

(א)

המקח שער ה והמכר

למעלה מזה שב"ד נמי מוכרים והם נמי מכירה כמחין שאינו שלו * הרי לך שלשים דיכין שב"ד
 חוקקים ודיכין למכור :

השער השמיני הדין שאנו דיכין על בני אדם ידועים שבא האווי שהמקח מהם אסור
 בדברים ידועים והוא על פני דיכין בומפוס דרך חשד * הדין הא' מתחלקת

לשני עניינים מה שיש גנבה ואחה מולאו על כמה פרי' כגון מי שמנה אדם לסמור לו דבר ידוע
 ומאוחו דבר שהוא ידוע שהוא שומרו אין לאדם שיקח ממנו ואחה מילא דבר זה מפורש ברומה בהמה
 שלקחת למר וחלב וגדי אסור ליקח ממנו כדג' * (ה) אין לוקחים מן הרועים למר וחלב וגדיים
 וחדש לאסור ליקח מהם לאן מועטות דממא גנבם אבל מרובו' כגון לרבע וחמש מותר והכל לפי
 מהו העדר שנתן לו לרעות או גדול או קטן דכל עדר אם נוטל מהם מה שנוטל כבר הוא
 לאחור בעדר ואעפ"י שלא יחשבזו הבעלים אוחן אלא לפי מרלות העין הוי כבר הדבר לאחר כבי
 האוי גוכא יתיירא לגנוב ולא הוי מוכר אי לאו הוא משלו הכל כל היכא שנוטל מן העדר קלט שאינו
 כבר לבעלים מה שנטל ממנו ההיא הוא לאמריק שהוא גנוב ואסור ליקח ממנו ואין אחה יכול
 לשער אלא לפי מה שהוא העדר גדול או קטן כדג' * (ב) אין לוקחים מן הרועים לא עווי'
 ולא שלמי' ולא שלמי' של למר אבל לוקחים מהם חפרי מפני שהם שלהם ולוקחים מהם ארבע וחמש
 לאן חלב וגבינה במדבר אבל לא בישוב ולוקחי' מהם ארצ' וחמש לאן ארבע' וחמשה גזין אבל לא
 שמי' לאן ולא שמי' גזין רבי יהודה אומר ביתוס לוקחין מהם מדבריות אין לוקחין מהם כלל לבל דבר
 כל שהרומה מוכר ובעל הבית מדיגים מותר וכל שהרוע' מוכר ואין בעל הבית מדיגים אסור ושייליין
 האוי ארצ' וחמש לאן הסת' ארבע זכנין חמש מצביא אמר רב הסדא ארצ' מעדר קטן וחמש מעדר
 גדול * אמר מר ארבע וחמש אין שלם לא אימא סיפ' אבל לא שמי' לאן ולא שמי' גזין הא שלם זכנין
 לא קשיא הא בכחישתא הא בצרישת' * וחדש דכל מה שלוקח אדם מן הרועה אם מזהיר הרועה
 להטמין אסור ובנו כן כל שומר שאלם ממנה אותו על שלו כדג' * (ג) אסור ליקח ממנו מאוחו
 המין כדג' * (ד) ולא ממומר פירות עלים ופירות אבל היכ' שאוחו שומר הפירות מרשהו בעל
 הפירות לחזור אם הפירות ויש לו מקום קבוע וידוע למכור בו והמקבל לפכיו כדרך כל מוכר בלוחו
 מקום מותר לקנות ממנו אבל במקום אחר אסור כדג' שומרי פירות לוקחים מהם בזמן שיזכין ומוכרין
 והסלין והטעמי לוקחים מהן בפחה גנה אבל לא מאחורי גנה * אבל כל אריכות ושופות כגון
 פהוא שוחף או ארים בקרקע אין שום חשד כלל ומותר ליקח ממנו כדג' * (ה) רבא זבן שבישתה
 ח"ל אביי והא חקן ולא משומרי פירות עלים ופירות ח"ל ה"מ שומר דלא קני ליה בגופא אבל הכא
 דקני ליה בגופא איכר מדיליה קא מחזין ובמו כן נמי גרסינן * (ו) אין לוקחין מוכין מן הסורק
 גפני שאינו שלו ובמקום שנהגו להיות שלו לוקחי' מהם כר מלא מוכי' ובסת מלא מוכין מ"ט דאי נמי
 גכניין קגנון בשני מעשי וכיוצא בו אין לוקחים מן הגרדי לא אירין ולא פנקסין ולא
 פיורי פקעיות אבל לוקחי' מהם כגד מלמר טווי וארונ' * ומקסינן השט' טווי אמרת ארונ' מצביא ומתח
 מאי

	שער ה'	ד
(א) שומר שאלם ממנה אותו על שלו אסור לקח ממנו כו' ז"ק דף קי"ח ע"ב : (ב) ז"ק סז זמשנפ : (ג) ז"ק דף קי"ט ע"א : (ד) ז"ק שמוד ז' ומז"ר כיוצא בו אינו מלשון פקע"ס שלפנינו : (ה)	(א) שומר שאלם ממנה אותו על שלו אסור לקח ממנו כו' ז"ק סז זמשנפ : (ב) ז"ק דף קי"ט ע"א : (ג) ז"ק שמוד ז' ומז"ר כיוצא בו אינו מלשון פקע"ס שלפנינו : (ד)	(א) שומר שאלם ממנה אותו על שלו אסור לקח ממנו כו' ז"ק דף קי"ח ע"ב : (ב) ז"ק סז זמשנפ : (ג) ז"ק דף קי"ט ע"א : (ד) ז"ק שמוד ז' ומז"ר כיוצא בו אינו מלשון פקע"ס שלפנינו : (ה)

המקח שער ה והממכר כד

נאמי ארוב תיכיי כיוצא בו אין לוקחים מן הזבוע לא אותות ולא דוגמאות ולא תלושים על לווה אבל לוקחים מהם למר זבוע טווי ובגדי סתי וערב וכמו כן הנשים מוכרות או הקטנים או העבדי יש חשד במכירתם ואין ראוי ליקח מהם לא מה שמותר מהם כדג' (ז) לוקחי מן הנשי' כלי פשתן בגליל ועגלים בשרון וכלן שאמרו להטמין אסור ולוקחים תרנגולים וביאי' בכל מקום ומפר' (ח) צברית' לוקחים מן הנשים כלי למר ביהודה וכלי פשתן בגליל אבל לא יינות שמנים והלחות ולא מן העבדים ולא מן התינוקות אבא שאל אומר מוכרת אשה בארבעה ובחמשה דינרים כדי שתעשה כפה לראשה ובאי' דק' לוקחים דבר מועט אבל לא מרובה' הבדלים לוקח' מהם במדה וסמן במדה אבל לא זתים במועט בגליל העליון רש"ז אומר לוקחים מן הנשים זתים במועט בגליל העליון פעמי' שאדם בוש למכור על פתח ביתו וכותן לאשתו והיא מוכרת' וגר' (ט) רבא איקלע למחוזא איתארו הנד כשי כיפי וכבלי שריאן קמי' קביל מבייהו א"ל רבא תוספא' והתל' גבאי דק' לוקחים מהן דבר מועט אבל לא דבר מרובה א"ל הכי לבני מחוזא כדבר מועט דמי' הענין הב' כל מה שהוא חסוד למבור דברים האסורים שאם נחשד בכך אסור ליקח מכל מה שקל' בעולם אם יש צלוחו קנין שום חשד נמארתו דבר האסור' כדג' (י) החשוד על הזכורו' אין לוקחים מהם צפר לבאים ולא עורות שאינן עבודי' ואין לוקחים ממנו למר מלווין ולא' אבל לוקחים ממנו טווי ואריג ובגדי' החשוד על השביעית אין לוקחים ממנו' (יא) טווי ואריג החשוד להיות מוכר תרומה לשם חולין אין לוקחין ממנו אפילו מים ומלא דברי רבי יהוד' רבי ישמעאל אומר כל שיש בו זיקת תרומ' ומעשר אין לוקחין ממנו' הדין שני שוק של עכו"ם כשנוטלי' ממנו מכס לעכו"ם אבל מה שמוכרי' אסור למכור וליקח מהן ואם נשא ונתן עמהם ראוי שיאבד בידיהם אותו מקח כלו ואסור בסכאה' כדגר' (יב) ר' נתן אומר יום שעכו"ם מניחת בואת המכס מכריזים ואומרים כל מי שיטול עטר ויניח בראשו ובראש האילי יביחו לו את המכס יהודי שנמלא שם כיצד יעשה יניח נמלא כהנה לא יניח נמלא מהנה מכאן אמרו הנושא ונותן בשוק של עכו"ם בהמה תעקר פירות כקות כלים ירקבו נעוה וכלי מתכות יולך הנא' לים המלח ואיזו עיקור מנש' פרסותיה מאלר' אלמטה ורמיניה עלה הולכי' ליריד של עכו' ולוקחין מהם בהמה עבדי' ושפחות צתים שדות וכרמיה זכותב ומעלה בערכאות שלהם וכו' וא"ל (יג) רבי ירמיה לר' זירא לוקחין מהם בהמה עבדי' ושפחות עבד ישראל או עבד עכו"ם הדר א' מסתבר' עבד ישראל דאי ק"ד עבד מ"ה למה לי כי את' רבין אמר ר"ל א' עבד ישראל וא' עבד מ"ה מפני שמבכיו תחת כנפי השכינה' רב חשי א' אטו בהמה מאי כנפי השכינה איב' לא אמר רב אשי משום מעוטיהו הוא בכל מה דממעטי קשיהן (יד) אהדדי' וא"ר יוהנן ל"ק כאן בלוקח יין מתגר דסקלי מיניה מכס כאן בלוקח יין מצ"ה דנח שקלי מיניה מכס וגר' (טו) ר' יעקב זבן סנדלא רבי ירמיה זבן פרתא ואיב' דאמרי ביתא' חד אמר ליה לחברי יתמא עבד רבך הכי ואידך א"ל לחבריה יתמא עבד רבך הכי ותרוייהו מב"ה זבנו מר סבד חברא מתגר זבן ומר סבד חברא מתגר זבן דא"ר אבא ברביה דר' חייא בר אבא א"ר יוחנן לא שנו אלא בלוקח מן התגר אבל בלוקח מבעל הבית מותר' וא"ר אבא ברביה דר' חייא בר אבא

(ז) ז"ק דק קי"ח ע"ב :
 (ח) ש"ס דק קי"ט ע"א
 (ט) ש"ס גרסינ' רבינא
 (י) צבורות דק ב"ט ע"ב
 (יא) נלענ"ד ט"ס וה"ב אין לוקחין י"ג שטמן אפילו שוק אבל לוקחין ממנו טוי ואריג ופס"ר ר' ישמעאל
 בדיחא אלפינו ר' שמעון :
 (יב) ע"ז דק י"ב ע"א וה"ב ונדלש שמורו לשם פלג יניחו לו נו' :
 (יג) ש"ס עמוד ז' :
 (יד) ע"ז דק י"ב ע"א והי' לרגיעו גירסא אחרת :
 (טו) ש"ס עמוד ז' :

המקח שער ט' והממכר

אבל אי הוה רבי יוחנן האידנא דקסקלי תכסא מצעל הבית הוה אכרא ואלא רבנן היכי זבני מצעל הבית שאינו קבוע :

הישער התשיעי דברים שבא הלווי עליהם שלא ימכרו אלא דברים ידועים והם חמשה

דברים הדבר הראשון מי שיש לו ס"ת לא הותר לו למכרו אלא לצורך ימכור אדם ס"ת לא ללמוד תור' ולישא אשה. הדבר השני אכור לו להדס שימכר את עצמו אלא לצורך גדול כדג' (ב) כי ימוך אחיך ענוך וכמכר לך וגר' מכין שלא ימכור אדם עצמו להניחה בפונדמו ליקח זה בהמה ליקח זה כלים ת"ל כי ימוך וכמכר אין כמכר אלא כשיעמי. הדבר השלישי מוכר ב"ד אין ב"ד מוכר' את האדם אלא אם נבד בלבד חבל לפריעת חוב שעליו אינו נמכר ושלא הא נמכר לקנס לא לתשלומי כפל ולא לתשלומי ד' וה' ולא לזממו ושיהו דמיו כנגד גנבתו וכמו (ג) שפרשם למעלה. הדבר הרביעי שאינו נמכר אלא אם אין לו כלום נכסים לפדוע מוטס כדכתי' ואם אין לו וכמכר בגנבתו ותניא גבא הלף ושוה ת"ק אינו נמכר וכו' כמו (ד) שפי' לעיל. הדבר החמשי שדיה אהוזה אכור לו להדס למוכרה אלא מפני הדוחק דכתיב וכי ימוך אחיך ומכר מאחוזתו וגרסי' (ה) מכין שאין אדם רשאי למכור את שדהו להניח בפונדמו ליקח זה בהמה ליקח זה כלים ת"ל וכי ימוך אחיך ומכר אין מוכר אלא כשיעמי :

הישער העשירי דברים האסורי' למכור לעכו"ם שההיר' המורה בכל דבר שהוא ידוע

מהע"כום מקריבין אותו לשמש ולירח ולכוכבים אכור למכור להם כדג' (א) והלו דברים אסורים למכור לעכו"ם אנטרוולין וכוונות שוח ופטוטרותיהן ולבונה ותרנגול הלבן. רב יהודה אומר מוכר לו תרנגול לבן צין תרנגולים ובזמן שהוא צפני עלמו קוטע אנצבו ונווכרו מוכני שאין מקריבים חסד לליל ושאר כל הדברים סתמן נוותר ופירושו : זור. ותדע דלו שפי' לפי פנ' זיתן הימים היו כוהנים אותם העכו"ם וכמו כן נמי בכל זמן ובכל דבר ראוי שיאסר מה שהעכו"ם נהגו להקריב כדלעיל וכל דברים שמקטירים לו כגון לבונה זכה ותדע דמה שאסרו למכור לעכו"ם דברי' המקריבין לא אסרו לא המעט או כשעור הקרבן שמקריבין אבל דבר מרובה בבת אחת אינו אסור למכור ואעפ"י שאותו שאנו מוכרים זה המרובה ימכור אותו מעט נועט לעבוס אין אנו חוששים דג' (ב) ומוכר' להם חבלה פי' רבי יהודה צן בתירא בלבונה אין פחות משלשים מני וליחוש דלמ' אי מוזבנין ליה להאי אויל האי ומזבין להאיך אמר אביי אלפני עור המקדין אלפני דלפני עור לא מקדיבין ותדע דנוסוס הכי אמר תרנגול לבן לפי שלא היה מנהג באותן דורות שמקריבין אלא הלבן מטוס הכי מני שהיה מבקש תרנגול לקר' ולא היה מבקש לבן ידוע שאינו מבקש לע"ה ומותר למכור לו אפי' לבן דג' (ג) תרנגול למי תרנגול למי מותר למכור לו תרנגול לבן אבל אם אמו תרנגול לבן למי תרנגול לבן-למי אכור למכור לו תרנגול לבן. והיכא שמבקש תרנג' לבן קטוע

	שער ט'	זר
זהב	(ג) לפי סוף שער טז :	(א) מני' דף כ"ז ע"א :
(ד) ג"ז טס :	(ה) מורס כניס פ' יאר פ' ג' פרק ט' :	(ב) יתא צ"ס והוא צמורס כניס פ' יאר פרסס פ' :
(ה) מורס כניס פ' יאר פ' ג' פרק ט' :	(ה) מורס כניס פ' יאר פ' ג' פרק ט' :	פרק ז' ועיין בקרבן אהרן טס :
הב	שער י'	זר
(ג) פ"ז דף י"ז ע"א :	(ג) פ"ז דף י"ז ע"א :	פ"ז דף י"ז ע"א :
(ה) פ"ז דף י"ז ע"א :	(ג) פ"ז דף י"ז ע"א :	פ"ז דף י"ז ע"א :

(ה)

הטקס שער והממכר כה

קטוע מידע ידעי' דלכו לע"א צעי לים ועות' למכו' לו. אף תרנגול לבן שלם דלח' אמרי' אערומי קא
 נוערי' אבל היכא שמצקס תרנגול לבן והוליא לו תרנגול פחו' ולקחו אעפ"י שמתוך מעשיו ככר שאינו
 רוצה לע"א אפילו הכי אסור למכור לו תרנגו' לבן מאח' שבקשו כדג' - (ד) צעי רב אמי
 תרנגול קטוע למי תרנגול קטוע למי מהו למכור לו תרנגול שלם כיון דקא' קטוע לאו לע"א צעי
 לה או דלמ' אערומי' הוא דק' מערים אס' תמנ' לומר כיון דקא' קטוע לאו לע"א צעי ליה תרנגול
 לבן למי תרנגול לבן למי יהצו ליה שחור וסקל יהצו ליה אדום וסקל מהו למכור לו לבן מדקסקיל
 האי לאו לע"א קצעי ליה * או דלמא אערומי קמערים תיקו - וכל תיקו דאסורא לחומרא * ומוזה
 הענין לרדין צמה זכאגוים בזמן הזה להקריב אבל כל שאר דברים שאינן ידועי' לנו אס' הם
 נקדשים לע"א אס' לאו וצקס אותה ענ"ס לקנוהם כהם ולא פיר' לשום ע"א מותר למכור להם
 וזהו דג' - (ה) ושאר כל הדברים סתמן מותר ופירושו אסור וכמו פסי' * (ו) סתמן
 חיטי חיראתא פירושו לע"א ומהו דחינא האי גבר' לאו לע"א קצעי והאי דקאמר לע"א מיצק הוא
 דקא' אביק צה וכבר דאביקי כמי אחריני אית' להו לע"א כי היכי דליזלו ליה קמסמם לן * הענין
 הפסי מנה סה"ד מותר פנא ימכרו לעכו' ויה סנהנים צו הנאה מרובה כדג' * (ז) רבי
 יהודה אומר אף דקל טב חלב ונקלוצס אבל השדות והבתים צה"י אין מוכרים לעכו' כלל אהנן צבוריא
 מוכרי' מהן ומפכירי' להן לפירות וצחול' לארץ מוכרי' להן צתי' מפחורים צלצד שלא יהו זו צלד זו
 ופדות אפילו מקובלות כדג' - (ח) ואי' מוכרי' להן צמהובר לקרקע אבל מוכר לו מה שקאן רבי
 יהודה אומר מוכר לו על מנת לקוח * (ט) אין משכירי' להם צתי' צה"י ואין לרד' לומ' שדות
 וצבוריא ומשכירי' צתים אבל לא שדות וצחול' לארץ מוכרים צתי' ומשכירי' שדות דברי רבי מאיר רבי
 יוסי אומ' אף צה"י משכירין להם צתי' וצבוריא מוכרי' צתי' ומשכירי' שדות וצחולה לארץ מוכרין או
 ולא ואמר * (י) רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יוסי אמר רבי אמי וצלצד שלא יעשה סכונה
 ה' אין סכונה פחות' משלסה צני אדם * הענין הג' כל מה שרדס מהירא שאס' ימכור לצכו' איתו
 הפץ יצא מנתו הפסד ליער' אסו' למכו' להם כדג' * (יא) אין מוכרי' להן לא זיין ולא בלי
 זיין ואי' מוכרי' להן לא קולרי' ולא כבלים ולא שלסלות של צרול וכמו כן ישראל פיס לו כמות פני'
 וידוע שהוא רפע אין מוכרי' לו' מה חלו כדג' * (יב) אמר רמי צר המא כדרך שאמרנו אסור
 למכור לעכו"ס כך אס' למכור לנכטס יעד' והיכי דמי אי דקא קטול היינו עכו"ס לאו צמטוט'
 צעלנו דוחכי דעביד לחלוני כפשוטי' וגר' * (יג) אמר רב אדא צר אהבה אין מוכרי' כפשוטי'
 לעכו"ס מ"ע אלימא מוסוס דאשלי מוכייהו כלי זיין אי הכי אפילו מרי והאיני אמר רב זביד פרזלא
 היכדוהי אבל למוכר כל לאו שאמרנו למלכ' שהן קוני' לשמירת' ולשמירת' מותר דג' * (יד)
 והאידיך דקא' מוכינין אמר רב אשי לפרסאי דמגני עלוון אבל כל שהוא מן המצומס וההירסיים מותר
 למכור לכל אדם כדג' * (טו) אין מוכרים להם חריסי' וי"א מוכרים להן חריסיים והאמר רב נהמן אמר רבה

בר

(ד) סס עמ"ד צ' :	(ז) סס כ"א ע"א ומש"ד אמר ר' אמי נירסא שלטינע
(ה) סס ק"ג ע"ג :	אמר ר' יוסף :
(ו) סס ק"ד י"ד ע"ג :	סס דף ט"ו ע"ג :
(ז) סס ק"ה י"ה ע"ג :	סס וברסינן אמר ר' רימי צ"א :
(ח) סס ק"ו י"ו ע"ג :	סס דף ט"ז ע"ג :
(ט) סס ק"ז י"ז ע"ג :	סס :
(י) סס ק"ח י"ח ע"ג :	סס דף ט"ו ע"ג :

(י"ט)

המקח שער י"א וממכר

צ"ל הנהגה הלכה כיום אומרי וכן כל בפלי חיים המזיקים את האדם. אין מוכרי לעבוס כדגרי *
 (ט"ו) אין מוכרי לעבוס דובין ולריות וכל דבר שיש בו נזק לרבים * העגן הרביעי מה שאסור
 כשגור לעבוס שלא יבא לבזר על הנלוה כגון בהמה לוקה ובהמה נסה דבשהמ' דק' גרפי' *
 (י"ו) מקום שנהגו למכור בהמה דק' לעבוס מוכרי מקום שנהגו שלא למכור אין מוכרים *
 ובהמה נסה גרסינן * (י"ח) ובכל מקום אין מוכרים להן בהמה גסה עגלן וסיחי' שלימים
 ושבורי ע"ט גזר' * (י"ט) משום האלה גזר' משום נסויי אבל ע"י סרסור מותר למכור להן דרב
 אחאי טרא לזבוי אידא דספסר' אי עפוס אוסולי' ואגרי לא יושיל ולא מיגר אי נהים נסויי לא
 ידעא ליה לקליה דאולא מחמתיה * אבל אם כמדומה לו להכרי זהו חינו לוקה אותה אלא
 לשוחט' מוכר למוכר לו כדגרי * (כ) רב הונ' זצן פרה לעבוס' אל' הסד' מ"ט חומר לשחיטה
 זבנה ואמר רב השי כל היבא דאיבא לבייתלא תלינן ואף על גב דמניה וכל היבא דליבא לבייתלא
 גא תנינן ואף על גב דאינו מטה * ומרת החיה בין דקה בין גסה כחירת בהמה גסה' דגרי *
 (כ"ח) כסס שאמרו אין מוכרים בהמה לעבוס' כך אמרו אין מוכרין חיה גסה ואף בנזק סמוכרים
 בהמה דקה חיה דקה אין מוכרין :

שער אחד עשר

דברים שהמק' והממכר אסור בהם * ותדע דכל שנקד' אסורי הנאה
 אסור ליקח ולמכור כדכתיב או מכור לככרי * ויש שאסורים להכיר כגון
 חלו דירסיג' * (א) ואלו אסורי' ואסורין איסורי הנאה היין והחומץ של עבוס שהיו מתחלתו
 יין וחרס הדריאמי ועורות לבזין * רש"ב' או' בזמן שהקדש שלו עגול אסור מסוך מותר ובשר הנכנס
 לבית ע"א מותר והיוצא אסור ופי' הדריאמי * (ב) רב יהודה אמר שמואל חרס של אדריגוס
 קיסר דבי חת' רב דימי אמר קרקע בתולה הייתה ולא הית' עבד' מעול' ואתא דרדיאטס ועבד' ונטע
 ורמו ליה לחמרי צבולפי חיורי ועייני ליה זמאדי' יתיב עלייהו ומיחדר. כל היב' דאלזי שקלי מהנך
 חספי ותרו ושחו * ועו' לבזב בני כגון שעשאו' למס' ע"א והו' שקדו' כגנ' הלב וקדו' כמין ארז' *
 ותדע דיין של ישראל סתעפר' בו יין של ככרי ולא ידע כמה נתעפר' עסי' כשעור סתעפר' בו מין
 כסך והפחד ימט' לעב' כדג' * (ג) רש"ב' אומר ימכר כלו לעבו' חק מדמי יין כסך טבו *
 ויין של ישראל אם נגע בו עבוס' אינו ראוי מיהגס ממנו ולא פיתכרנו אלא יפסיד אותו ולא נתעפר'
 מאותו סננע בו העבוס' צמא יינו של ישראל ימכרו כלו לעבוס' ויפסיד אותו סתעפר' בו
 מנגע העבוס' כדגרי * (ד) ההוא עובדא דהוס במחוזא עאל אלל עבוס' להכותא א' לכו
 אית לכו חמר' לזבוי אמרי ליה לא הוה איבא חמר' בדולא טרא ביה ידיה ושכסכיה א' ליה האי
 לאו חמר' הוה שקליה ברימחיה טריי' בדנא טרא רבא לזבוי לעבוס' אפלוג עליה רב הונ' בד חנינ'
 רב הונא ברם רב כחמן נפקי טפורי דרבא ושרו נפקי שטורי דרב הונ' כל חנינא ואסרי' * (ה)
 חלקט רב כחמן לקור' אל' רבא לרב אליקי' שמעיה טרוק גלי דלא יתיי אביש וטרוד על לזביה
 ח"ל

חנני בו' :
 (כ) טס :
 (כ"ט) ע"א ט"ז ע"ב :
 (ט"ו) ע"א דף ט"ז ע"ב :
 (י"ח) ע"א טס :
 (י"ט) ע"א דף ט"ז ע"ב ונריסא שלפניו ר' ארס טרז :
 (כ) ע"א דף כ"ט ע"ב :
 (כ"א) ע"א דף ל"ב ע"ב צריח' לנח קאס :
 (כ"ב) ע"א דף ע"ב ע"ב ורף ע"א ע"ב :
 (א) חבב :
 (ב) ע"א דף כ"א ע"ב :
 (ג) ע"א דף כ"ב ע"ב :
 (ד) ע"א דף כ"ג ע"ב :
 (ה) ע"א דף כ"ד ע"ב :

(1)

המקח

שער י"ב י"ג

והממכר

כו

א"ל כי הלאי בונא תאי א"ל אסבור אפי' בהבאה א"ל ותא מר הוה לאמר ובי ממטק עושה יין נסך אינוד דהמורי
 אכל לבד מדמי דההוא דמי דההוא מי אמרין והיבא שמושא העבו"ם כלי מלא יין ויש בלוחו כלי בקיעא לארכו
 על כלי אסור לשחא ומוחר למכור ואם הוא לרחבו אפי' לשחוח מותר . (א"ל) כדגרוסינן דהיא חבית'
 דסקת לארבה אחא עכו"ם הבקה טר יה רפרס לזבוי לעבו"ם והנ"מ דפקעה לארכה אבל לפתיה אפינו
 בפסיה בני פריא . ומוי שמוכר לעבו"ם יין כשר יש עליו מן הדין שיטת נמכו הדמי' תחלה קידם סימנוד
 את היק לחוך בליו או יפסוק הדמים ויעמס רוב על עכו"ם ואחר כך ימודוד לו סאלמלא ימודוד לו תחלה
 קודם נטילת הדמים טרי נסנכך היין ברשותו של ישראל ואסור ליחול דמיו כדגרוסינן : (ז"ל) המוכר
 יינו לככר פסק עד שלא מדד דמיו מותרים מדד עד שלא פסק דמיו אסורי' ואמ' להו להכהו סב'ת' כי
 מזבניתו חמר' לעבו"ם שקילו וזי מנייהו והדר כילי להו ואי לא נקטו בהדיה דמי אפסוקו וסדר שקלינהו
 כי היכי דשהו הלואה נזיבו דלי' לא עבדיהו הכי קא הו יין נסך ברשותיכו וכי שקליהו דמי יין נסך שקליתי
 ומכלל אסורי' הנאם כגון חמץ של ישראל מעבר עליו הפסקה דגרוסינן : (ח) צי' כל שעה שמוחר לאכול
 מאכיל לבהמ' ונחי' ומוכרו לככדי ומחר בהנאחו עבד ומנו אסור בהנאחו וכמו כן כשר פכתבשל בהלק ותוא
 פכתבשל כשר בהמ' טהור' בהלב בהמ' טהור' כדגרוסינן : (ט) כשר בהמ' טהור' בהלב בהמ' טהור'
 אסור לבשל ואסור בהנאה כשר בהמה טהור' בהלב בהמה טהמ' או כשר בהמ' טהמ' טהור' בהמה טהור' :
 (י"ד) או כשר בהמה טהמ' בהלב בהמ' טהמ' מותר לבשל ומותר בהנאה וכמו כן מעמי שבת על הדרכים
 פידועי' דאסור בהנא' ואין זה מקומו להאריך . וכגון כשר אדם מת פאסור בהנאה ותכריכי הינו וכנסים
 בתכריכי ה' : ז אף כל : (י"א) דבריד שזריכים לקבורא דלאחר שבעשו אותן כלים ללרכי המת אינן ראויין
 לא שימכרו ולא שילקחו מפום אדם . (י"ב) שדואל מוכרין ולהאנת מהם וכגון כלמי הכרם ושאר דברים
 של אסורי' הנאה לא זהו מקומו להאריך :

השער שנים עשר

כעתי' פאינס רחיים לא למכור תא ליקח בהם כגון שבתות וימיו
 סיבי' דכתיב בהו וכל מלאכה לא תעשו . וכגון ימי חולו של מועד
 פאין ראוי לו לאדם פיקח ומכור מהם לא עם סהו' לריך לחולו של מועד או כגון פאין לו מה
 שיאכל היכי' מסו' לוקח ומוכר בחולו של מועד לנודך סכי דברי' הללו לריך פיעשה בהטובה
 כדנ' מוכרי פידות כמות וכלי' מוכרי בנגפה לנוד' המוע' . ובע"פ סמוך לחטכה אין ראוי לו לאדם
 שימכור כלום לעבו"ם אלא יש שהיא ביום לשיכול ללאת אופו להגיע לבית הסמוך לאות' חפיר .
 ואם היה פכנים כשער שיכול ללאת גסתה ביתו של ישראל . כד"ג . (ב) צ"פ אומרי אין
 עוכרי' לככדי ואין פוענין עמו ואין ענביהי' עליו לא כדי פניעי' למק' קרוב וצ"ס פתירי' ומפרי'
 בצרית' . (ג) צ"ס או' לא ימכור אדם חפלו לעבו"ם ולא שפילנו ולא ילכו ולא יתן לו במחנה
 לא כדי פניעי' למק' קרוב ובה"ל כדי פניעי' לבית הסמוך לחוט' ר' עקיבא אומר כד' שיל' מפת'
 ביתו

(א"ל) דס דק ע"ס ריש עמוד ב' .
 (ז"ל) ע"ז דק ע"ס עמוד ב' ועמ"ס הרי"ף .
 (ח) ס"ס דמינו ומ"ס סכ"י ס"ס על הרי"ף .
 (ט) פתחים דק ר"א ע"ס .
 (ט) שולין דק קי"ג ע"ס .

ד	שער י"ב	ד
(6)	מיינ קינ דק י"ג ע"ג	
(3)	פנת דק י"ג ע"ג ;	
	(1)	טס דק י"ג ע"ג ;

המקח שער י"ב והממכר

צימו ר' יוסי בר' יהוד' או' הן הן דברי ר' עקיב' הן הן דברי ב"ה ולא צמ' ר' עקי' לא לפר' דברי
 ב"ה • וד' העמי' הידועי' לפכ"ס שהן פכ"כ אסור לישא' וליתן פמה' בנ' ימי' קודם החג פלהס'
 ויום החג בעלמו הוי מחשבון הג' כדג' • (ד) לפני חניהס' ג' ימי אסור לישא' וליתן פמהס'
 והכ"מ בזמן שהיו ישראל שרוין על ארמתס' אבל מאח' שגלו אין אסור לא יום החג לבדו כדג' •
 (ה) אמר פמשל ובגולה אין אסור לא יום החג בלבד • אבל יום החג שאינו קבוס לכלס' ואיש
 מפירסס' אינו אסור לישא' וליתן צו כדג' • (ו) רצ הוכס' שרא' ליה לרב ברונס' לזבוי קמר'
 ולרב' גדל לזבוי חמרס' בחגתס' דסייעי' גאמרי' פני חגתס' דסייעי' דלא קביעי' • ותדע' דכל
 דבר שאס' יתעכב' אצל ישר' ולא יעכרו יפסיד' בידו ראוי למוכרו לעכו"ס ואפילו ציוס' החג
 פמש' אבל אסור ליקח פהס' כדג' • (ז) חני רב זביר בר הופטיס' דבר שאינו מתקיים מוכרי'
 להס' אבל לא לוקחים פהס' • והחמשה העמי' הידוע' אין מוכרי' כלום ההולכי' אליה וחף ישראל
 החוזר נמש' אין מוכרי' ואין לוקחי' ממנו כלום כדג' • (ח) או' פשו' עכו"ס ההולך לתרפיה כהליכ'
 אסור ובחזיר' מותר וישרא' ההולך למס' כהליכ' מותר ובחזיר' אסור • ובפניה השביעי' אין לו לאדם
 למכור כלי העשוין לעבדות השדה כדג' • (ט) או' כלים שאין האוון רשאי למוכרן בשביעית
 המחריש' וכל כליה העול והמורה ודקר' אבל מוכר הוא מגל יד ומגל קליד ועגלה וכל כליה זה
 הכלל כל שמלאכתו ייחדה לעבודה אסור • לישא' וליתן מותר • אבל פרה ופירות מותר למכור
 כדג' • (י) צ"ס או' לא ימכר' אדם פרה החורפת בשביעית וצ"ה מתירים מפני סיכול לפחשה' •
 ומוכר לו פירות אפילו בשעת הזרע אבל פוס' חפץ מהלוקח תוצעו למס' שביעי' אסיד למכור לו
 כדג' • (יא) וכלן בפי' אסורי' • והיוגר מוכר חפס' כדי סוק ועשר כדי יין שכן דרכו להביא
 ען ההפקר ואס' הביא יותר עכן מותר • ומותר לעכו"ס בארץ ולישראל בחול' לארץ • ובגוף השדה
 עשנו אין פוס' איסור מקח וממכר בשביעי' • כדג' • (יב) צ"ס לא ימכור אדם שדהו בשביעי'
 ובה"ס מוכר לו מפני שהוא יכול להבירה' • ותדע' דכל מי שלוקס' פירות שב' עי' הוא בעלמו שלקטס'
 אינו ראוי שימכרס' אבל יכול הוא שיחנס' לאחר שימכרס' לו ואו' היכס' שלקס' פירות לאכול ואכל
 והותירו לו פהס' ראוי הוא למכרס' בעלמו כדג' • (יג) לא יחא' לוקח ידקות שדה ומוכרן בשוק
 אבל לוקס' הוא ובגו מוכר על ידו לקח לעצמו והותיר מותר למכרו • וארבעת העמי' הידועי'
 מפירסו הראשונים מי שמוכר בהמה אס' מכר אותו היום ולדה לריד' שזידיע' ללוקח שמכר הולד או'
 מכר האס' כמו כן שלא יבאו לידי איסור אותו ואת בנו כדג' • (יד) בארבעה פרקי' בשנה
 המוכר בהמה לחברו לרי' להודיעו אמה מכרתי לפחוס' בטה' מכרתי לפחוס' ואלו הן • ערב
 י"ט של חג • וערב י"ט הראשון של פסח וערב עגרת וערב ר"ה וכדברי ר' יוסי הגלילי אף
 ערב י"ה בגליל ר' יהוד' אומר אף המוכר אס' האס' לחתן ואס' הבת לבנה לריד' להודיעו בידוע
 שפתיה' שוחטי' ציוס' א' :

ספר

<p>(י"א) טס :</p> <p>(י"ב) ע"ו דף ע"ג ובירסס' שלמינו שדה ניו ועין רענס' פ"ס משפיעס' ו' ושינתי צנח הכורספס' פ"ד משניע' וס' לא גרטיק מינח ניד :</p> <p>(י"ג) שניעי' ע"א פסחה ג' ועין ננס' ע"א דף ס"ג ע"א פסח' ד"ס נמלא זה פדע' :</p> <p>(י"ד) שלין דף פ"ג ע"א :</p>	<p>(ד) פסחה ריש ע"א :</p> <p>(ה) ע"א דף ז' ע"ג :</p> <p>(ו) ע"א דף י"א ע"ג ובירסס' שלמינו חר"ג לזנתי מינו :</p> <p>(ז) טס דף ו' ע"ג :</p> <p>(ח) טס דף ל"ב ע"ג :</p> <p>(ט) שניעית פ"ס פסחה טס פסחה פ' :</p>
---	--

(*)